

Η Ν Ε Ο Λ Α Ι Α

«Ζήτω ὁ Βασιλεὺς
τῶν Ἑλλήνων, τὸ
σύμβολον τῆς Ἐθνι-
κῆς Ἑνότητος καὶ
τῆς ἀλληλεγγύης».

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 42 (93)
20 ΙΟΥΛΙΟΥ 1940 - Ε

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου υπό 'Ανωτάτου Διοικητικού Συμβουλίου
προεδρευομένου υπό τῆς Α. Ε. τοῦ 'Αρχηγού
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις
καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ 'Επιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β'. - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
'Οδὸς Λεωφόρου 19 (Β' δροσος)
'Αριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
'Αριθ. Τηλεφ. Συντάξεως 34-425

ΑΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
'Οδὸς Λεωφόρου 19

'Αριθ. Τεύχ. 42 - 20 'Ιουλίου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὀπογραφήν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἑ. ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ μη-
μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ ('Εσωτερικὸν) Δρ. 160 - 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ > > 80 - 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ > > 40 - 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λίρ. 'Αγγλίας 1
'Αμερικῆς Δολ. 6
Αἰγύπτου Λίρ. 1

Διὰ Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου καὶ 'Ιδιω-
τικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινοτήτας) καὶ
Σχολικὰς 'Εφορίας. ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἡ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗ, Γεν. Γραμματεία Ε.Ο.Ν.

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνὸς

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

'Απὸ τὰς βραβευθείσας σχολικὰς ἐκδόσεις ὑπὸ τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων

Πῶς ἔμπορεῖ νὰ κάνῃ οἰκονομία ἓνα παιδί
καὶ διατὶ νὰ τὴν κάνῃ;

Προχωροῦσα ἐκείνῳ τὸ πρωτὶ σκεπτικὸς. "Εξαφνα
μία κλαψιάρικη φωνοῦλα ἤλθε διὰ νὰ μοῦ διακόψῃ
τὰς σκέψεις. Σήκωσα τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ εἶδα
πρὸ 5-6 βημάτων μιά γυναῖκα ἐνδεδυμένη μὲ ξεθω-
ριασμένα μαῦρα ροῦχα. Εἰς τὸ ὥχρον πρόσωπόν της
ἦτο ζωγραφισμένη ἡ λύπη. Βάδιζε σιγὰ σιγὰ κρα-
τώντας εἰς τὰ χέρια της δύο μικρὰ παιδάκια. Καχε-
κτικά καὶ μὲ κουρασμένα ροῦχα σταματοῦσαν
κάθε τόσο καὶ ἔλεγαν μὲ κλαψιάρικη φωνή: «Μα-
νοῦλα, πενᾶμε». Ἐλυπήθηκα πολὺ τὴν πτωχὴν αὐτὴν
οἰκογένειαν, καὶ βγάζοντας ἀπὸ τὸ θυλάκιόν μου ἓν
χαρτονόμισμα τὸ ἔδωσα εἰς τὴν δυστυχὴ μητέρα.
Αὐτὴ μὲ τοὺς ὀφθαλμούς γεμάτους δάκρυα μὲ εὐχα-
ρίστησε. Κατόπιν ἐπροχώρησα μονολογῶν: «Τί ἀθλία
κατάστασις». Ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἦτο πρότερον σύζυγος
μεγάλου ἐμπόρου. Αὐτὸς θαμνωμένος ἀπὸ τὰ πολλὰ
κέρδη ἐσκορποῦσε ἀδιάκοπα τὰ χρήματά του εἰς μὴ
ἀναγκαίαν δουλειάν. Δὲν ἐσκέπτετο ὁ δυστυχὴς ὅτι
ἔμπορεῖ νὰ ἔλθῃ κακιά ἡμέρα. Νὰ ἔλθῃ ἀρρώ-
στεια. Δὲν ἐσκέπτετο ὅτι ἀργότερα θὰ ἐγήρασκεν. Τί-
ποτε, τίποτε ἀπὸ αὐτά. Ἦλθεν ὅμως ἡ μοιραία ἡμέρα!
Ἡ ἐπιχείρησις του ἔπεσεν ἔξω. Διὰ μίαν εὐρέθη μὲ
μεγάλον χρέος. Ἐπάνω στὴν μεγάλη αὐτὴ συμφορὰ
χωρὶς νὰ σκεφθῇ τί ἔκαμνεν ἠτοκτόνησεν. Ἐνα σπῆτι
ποῦ εἶχε τὸ κατέσχεσαν, καὶ οὕτω ἡ δυστυχὴς χήρα
εὐρέθη μὲ τὰ δύο ὀρφανὰ παιδιὰ εἰς τὸν δρόμον, εἰς
τὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν τὴν συνήντησα. Αὐτὸ
λοιπὸν τὸ πρᾶγμα μᾶς κάνει νὰ πιστεύσωμεν τὴν με-
γάλαν ἀξίαν τῆς ἀποταμιεύσεως. Ἐάν ὁ ἄνθρωπος αὐ-

τὸς ἀποταμίευε τὰ περισσεύματα, θὰ ἔμπορεῖ νὰ
πληρώσῃ τὰ χρέη καὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἐργασίαν
του. Ἀλλοίμονον ὅμως! Τότε ἦτο ἀργά, ὅλα εἶχαν
τελειώσῃ. Δι' αὐτὸ ἐνόσφ εἶναι καιρὸς ὅλοι μας πρέ-
πει νὰ ἀποταμιεύωμεν κάτι, ἓνα μικρὸν καὶ ἀσήμαν-
τον ποσόν. Προϊόντος ὅμως τοῦ χρόνου τὸ ἀσήμαντον
ποσόν γίνεται σημαντικὸν καὶ χρησιμεύει εἰς τὰς δυσ-
κόλους στιγμὰς τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ Κράτος
ἔχει ἰδρύσει τὰ Ταχυδρομικὰ Ταμιευτήρια, ὅπου τὰ
χρήματα ἔχουν πλήρη ἀσφάλειαν καὶ αὐξάνονται κατὰ
4%. Ἀφοῦ λοιπὸν τὸ Κράτος μᾶς παρέχει μιά τέτοια
εὐκολία διατὶ νὰ μὴν ἀποταμιεύωμεν τὰ περισσεύμα-
τα; Κάθε ἄνθρωπος, καὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ ἀκόμη, πρέ-
πει νὰ ἔχουν μέσα των τὸ πνεῦμα τῆς οἰκονομίας.
Ὅποιος εἶναι οἰκονόμος θὰ ζήσῃ καλὰ καὶ θὰ πε-
θάνῃ εὐτυχισμένος, ὁ σπάταλος ὅμως ἄνθρωπος δὲν
ἔμπορεῖ ποτὲ νὰ εὐημερήσῃ. Θὰ καταστραφῇ καὶ θὰ
πεθάνῃ δυστυχὴς ἐν μέσῳ τοῦ ἐφιάλτου τῆς δυστυ-
χίας καὶ τῆς φτώχειας. Ἐκ τῆς ἀποταμιεύσεως ὠφε-
λοῦνται ὅχι μόνον οἱ ἀποταμιεύοντες ἀλλὰ καὶ τὸ
Κράτος. Χρησιμοποιεῖ τὰ χρήματα αὐτά δι' ἔργα ποι-
κίλα. Ἡ οἰκονομία εἶναι μία ἀρετὴ. Τὸ μικρὸν παι-
δίον ὅταν γεννᾶται πρέπει νὰ ἔχῃ εἰς τὴν καρδίαν του
τὴν ἀρετὴν αὐτὴν. Πόσα καὶ πόσα ποιήματα μᾶς ἐξυ-
μνοῦν τὴν ἀρετὴν τῆς ἀποταμιεύσεως καὶ τῆς οἰκο-
νομίας.

Τί θαυμάσιον προτέρημα, τί ὡραῖον πρᾶγμα ποῦ εἶ-
ναι ἡ Ἀποταμίευσις.

Ἐν Ζαχάρῳ τῇ 31ῇ Ὀκτωβρίου 1939.

Διονύσιος Δημ. Μιχαλόπουλος

ΠΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΝ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΝ

Ἡ ἐπέκτασις τοῦ πολέμου εἰς τὴν μεσογειακὴν μας περιοχὴν ἔχει στενέψει ἀκόμη περισσότερον τὸ πεδὶον τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος τοῦ λαοῦ μας, πού εἶχε σημαντικὰ περιορισθῇ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ πολέμου. Μὲ τὴν κάθε ἡμέρα πού περνᾷ γίνεται ἀμεσώτερα καὶ ὀδυνηρότερα αἰσθητὴ εἰς ὅλους ἡ πρόγνωσις τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ, ὅταν ἔλεγε, τὸ περασμένο φθινόπωρο, πὼς ἂν δὲν θὰ εἶναι τελειῶς ἀδύνατον ν' ἀποφύγουμε ἕως τὸ τέλος τὴν ἐμπλοκὴν μας εἰς τὴν νέαν εὐρωπαϊκὴν σύρραξιν, δὲν θὰ εἶναι ὅμως δυνατόν οὔτε σὲ οὐδὲ οὔτε σὲ κανένα ἄλλο Κράτος νὰ ξεφύγουμε τὸν οἰκονομικὸν πόλεμον. Καὶ εἶναι τόσο γοργὸς καὶ τόσο ἀπότομος ὁ ρυθμὸς μὲ τὸν ὁποῖον προχωροῦν τὰ πολεμικὰ γεγονότα, ὥστε ἡ προσαρμογὴ νὰ καταστῇ ἀλγυρία καὶ οὐδὲν ἔργον. Δοκιμασμένοι, δοκιμασμένης βιωσιμότητος καὶ ἀποδόσεως κλάδοι ἐργασίας ἀναγκάζονται ἀπὸ αἰτία ἐξωτερικὰ, πού ἡ ρύθμισις καὶ χαλινάγησις τῶν δὲν εἶναι εἰς τὸ χεῖρ μας, νὰ περιορίζουν τὴν δραστηριότητά των ἢ νὰ παροπλίζονται καὶ ν' ἀδρανοῦν. Ἄλλοι ἀγωνίζονται νὰ κρατηθοῦν μὲ θυσίας, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ κατορθώσουν νὰ προσαρμόσουν τὴν δράσιν των πρὸς τὰς νέας συνθήκας καὶ νὰ διατηρηθοῦν.

Ἡ ἐμπορικὴ μας ναυτιλία, πού ἦτο ἀνέκαθεν κλάδος ἐξαιρετικὰ ζωτικὸς τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας, ἐπέραςεν τὸν περασμένο μῆνα σκληρὰς ἡμέρας. Ἐνας μικρὸς στόλος ἀπὸ δεκατέσσαρα πλοῖα, ἐξήντα δύο περίπου χιλιάδων τόνων, ἐβυθίσθη ἀπὸ νάρκας καὶ ἀπὸ τορπίλλας εἰς τὴν Μεσόγειον καὶ εἰς τὸν Ἀτλαντικόν. Ἀκόμη θλιβερότερον εἶναι τὸ γεγονός ὅτι δὲν ἐξωφλήσαμεν τὰ ἀτυχήματα αὐτὰ μόνον μὲ τὴν ἀπώλειαν πολυτίμου ὀλικοῦ. Ἐθρηνησαμεν καὶ ἀνθρώπινα θύματα, ὅσον μικρὰ καὶ ἂν ὑπῆρξεν ἡ ἀναλογία τῶν, ἀντιστοιχοῦσα πρὸς 1 1/2 άτομον διὰ κάθε πλοῖον.

Δὲν ἀποτελεῖ φυσικὰ παρὰ μικράν παρηγορίαν τὸ γεγονός, ὅτι ἐπὶ αὐτῇ ἡ ἀναταραχὴ καὶ ὁ σάλος πού προκαλεῖται εἰς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τῆς Χώρας μας δὲν ὀφείλεται καθόλου οὔτε εἰς σφάλματα ἰδικὰ μας οὔτε εἰς ὀργανικὰς ἀτελείας τῆς διαρθρώσεως τῆς οἰκονομίας μας ἀλλὰ εἰς παρὰ τὴν τελειότητα ἐξωτερικοῦ. Οὐτε πάλιν ἡμπορεῖ νὰ πρᾶξη ἡ νὰ μεταβάλῃ τὰς συνεπείας τοῦ σάλου τούτου ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ λαοῦ μας τὸ γεγονός, ὅτι τὰς ἰδίας δυσχερείας ἀντιμετωπίζουσι μαζὶ μας ὅλοι οἱ λαοὶ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς οἰκουμένης. Ἡ φύσις τοῦ πολέμου εἶναι ἀνοικτῶν καὶ παράλογος καὶ καταστροφικὴ. Οἱ καιροὶ ὅμως δὲν ἐπιτρέπουν νὰ κρίνωμεν καὶ νὰ δικάσωμεν τὸν πόλεμον. Οὐτε καὶ ἡμπορεῖ ἄλλως τε νὰ περιμένωμε πρακτικὸν ἀποτέλεσμα ἀπὸ τὴν κρίσιν καὶ τὴν δίκην τοῦ πολέμου. Ἐκεῖνο πού ἔχομεν νὰ κάμωμε εἶναι ἕνα πρᾶγμα μόνον. Ν' ἀντιδράσωμεν δραστηρίως, μὲ βληματικὴν κόπῃ καὶ μὲ ἐπιμονήν, μὲ ὅλα τὰ μέσα καὶ μ' ὅλην τὴν δύναμιν, μ' ὅλον τὸν ὀπλισμὸν τῶν γνώσεων καὶ τῶν μέσων πού διαθέτομεν, εἰς τὰς δυσχερείας πού ἐπισωρεύει ἡ φοβερά πολεμικὴ καταγίγῃ, διὰ νὰ ἐξασφαλίσωμεν διὰ τὸ σύνολον τοῦ λαοῦ τῆς Χώρας — λιτὰ ἔστω καὶ περιορισμένα — τὰ μέσα τῆς ζωῆς, ἐνὸς θὰ ἐξακολουθῇ ὁ πόλεμος.

Τὸ ἔργον ἐνέχει δυσχερείας. Καὶ θὰ τὸ δυσχεραίνῃ ἀκόμη περισσότερον τὸ ἀστάθμητον στοιχεῖον πού ἐνυπάρχει εἰς αὐτὴν τὴν φύσιν τοῦ πολέμου. Δὲν εἶναι εὐκολόν πρῶτον νὰ προσδιορίσῃ κανεὶς ἐπὶ πόσον χρόνον θὰ διαρκέσῃ ἡ ἐμπόλεμος κατάστασις. Οὐτε εἶναι δυνατόν νὰ προῖδῃ ἂν θὰ περιορισθῇ τὸ θέατρον τοῦ πολέμου εἰς τὰ σημερινὰ ὅρια καὶ δὲν θὰ ἐπεκταθῇ περισσότερον. Ὅπως δὲ ποτε μέσα εἰς τὴν σκοτεινὴν ἀβεβαιότητα τῶν στιγμῶν πού διερχόμεθα, ὑπάρχει μία βεβαιότης, πού πρέπει νὰ καθοδηγῇ τὴν ἀντίδρασίν μας. Ἡ βεβαιότης ὅτι εἰσερχόμεθα εἰς μίαν περίοδον ἡπειρωτικοῦ ἀποκλεισμοῦ τῆς Εὐρώπης καὶ ὅτι ὁ ἀποκλεισμός αὗτός, καθ' ὅλας τὰς ἐνδείξεις, θὰ εἶναι στενότερος καὶ περισσότερον ἀσφυκτικὸς ἀπὸ ἐκεῖνον πού ἐγνώρισεν ἡ Ἡπειρος κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν Ναπολεοντειῶν πολέμων. Τοῦτο διότι καὶ τὰ μέσα τοῦ ἀποκλεισμοῦ εἶναι σήμερον ἀπηνέστερα καὶ περισσότερον ἀποτελεσματικὰ καὶ ἀκόμη διότι ἡ δημογραφικὴ πυκνότης εἰς τὴν Ἡπειρον εἶναι ἀφαντάστως μεγαλύτερα, ἐπομένως καὶ αἱ ἀνάγκαι ἀπείρως ὀγκωδέστεραι. Ἀπέναντι αὐτῶν τῶν μειονεκτημάτων ὑπάρχει ἕνα ἐξαιρετικὴς ἀξίας πλεονέκτημα, πού ἡμποροῦν νὰ τὰ διαθε-

τουν σήμερον ὅλοι οἱ λαοὶ καὶ κατ' ἴσον λόγον καὶ ἡμεῖς, τὰ ἀσυγκρίτως ἀνώτερα μέσα ἐργασίας καὶ παραγωγῆς καὶ μία πληρεστέρα γνώσις τῶν παραγωγικῶν ἱκανότητων τοῦ ἐδάφους καὶ τῶν μεθόδων πού γονιμοποιοῦν τὰς ἱκανότητας αὐτὰς εἰς τὰ ἀνώτατα ὅρια. Εἰδικὸς προκειμένου διὰ τὴν χώραν μας εἶναι πλεονέκτημα καὶ τὸ γεγονός, ὅτι ἀπέχομεν ἀκόμη πολὺ ἀπὸ τοῦ νὰ ἐξωμεν ἐντείνει ἀρκετὰ τὰ φυσικὰ περιθώρια ἐκμεταλλεύσεως πού μᾶς παρέχει ἡ γῆ, τὸ ἔδαφος καὶ τὸ κλίμα τῆς Ἑλλάδος. Μᾶς μένει ἐπομένως στάδιον προσπάθειας εὐρύ καὶ ἡ περιστάσις πού μᾶς δίδεται διὰ νὰ τὸ ἐξαντλήσωμεν εἶναι μοναδική. Θὰ ἐντείνωμεν τὸν ἀγῶνα μας διὰ τὴν μείζονα γεωργικὴν αὐτάρκειαν. Τοῦτο εἶναι τὸ ἀμεσόν μας καθήκον. Καὶ εἶναι εὐτύχημα ὅτι τὸ ἐγχείρημα δὲν θὰ εἶναι κάτι ἐντελῶς νέον διὰ τὴν πεῖραν μας. Εἶναι εὐτύχημα ὅτι ὅλη ἡ δεκαετία πού προηγήθη, καὶ ἰδιαίτερος ἡ ἀπὸ τῆς Αὐγουστιανῆς μεταβολῆς τετραετία ἐπέραςεν κάτω ἀπὸ τὸ σημεῖον αὐτοῦ τοῦ συνθήματος. Τὸ γεγονός ὅτι τὸ 1939 ἡ Χώρα ἐκάλυπεν ἀπὸ τοὺς ἰδίους τῆς πόρους τὰ 80 % τῶν ἀναγκῶν τῆς εἰς γεωργικὰ προϊόντα, δηλαδὴ ὑἔρχεν τὴν γεωργικὴν τῆς ἀπόδοσιν κατὰ 20 % καὶ πλέον — ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ 1936 — δικαιολογεῖ ἀπολύτως τὴν πεποίθησιν, ὅτι μὲ μίαν μεθοδικωτέραν καὶ περισσότερον ἀποφασιστικὴν ἐξόρμησιν ὁ ἀγὼν διὰ τὴν πλήρη γεωργικὴν μας αὐτάρκειαν ἡμπορεῖ νὰ δολοκληρωθῇ. Τὸ ἀτύχημα τῆς χαλαρώσεως τῆς δραστηριότητος τῶν ἄλλων παραγωγικῶν κλάδων θὰ τὸ χρησιμοποιοῦμεν καὶ αὐτὸ διὰ νὰ ἐπιταχύνωμεν τὴν μάχην τῆς χώρας διὰ τὴν γεωργικὴν τῆς αὐτάρκειαν. Μία ἀπὸ τὰς ἀποτελεσματικωτέρας ἐνεργείας πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν θὰ ἦτο ἡ μεθοδικὴ καὶ μελετημένη διοχέτευσις ἀνέργων ἀπὸ τὰ ἀστικά κέντρα εἰς τὴν ὑπαίθρον. Τὸ ἐγχείρημα δὲν θὰ ἦτο βεβαίως καθόλου ἀπλοῦν. Ἀλλ' αἱ δυσκολίαι ἐδόθησαν διὰ νὰ τὰς κατανικώμεν. Ὁ σκοπὸς τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς συντηρήσεως τοῦ λαοῦ πρέπει ν' ἀποτελέσῃ τὸν ὑπέρτατον νόμον. Ἀλλὰ τε καὶ ὅπο τῆς περιορισμένης ἐργατικῆς ἀπόψεως ἀπέβη ἀναγκαιοτάτη ἡ δημογραφικὴ ἀνακατανομή. Τὸ γεγονός ὅτι εἰς τὴν Θεσσαλίαν πληθύνονται οἱ θερισταὶ πρὸς 160 δρχ. ἡμερησίως, ὅταν εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας ἀγωνίζομεθα νὰ ἐξοικονομήσωμεν διὰ τῆς ἐκπεριτροπῆς ἐργασίας εἰσόδημα 180 καὶ 150 δρχ. καθ' ἐβδομίδα διὰ τὴν ἐργατικὴν οἰκογένειαν, ἀποδεικνύει πόσον εἶναι κακὴ ἡ δημογραφικὴ διάρθρωσις εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Εἶναι περιττὸν νὰ λεχθῇ ὅτι ἐπιμένοντες εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν ὑπαίθρον, δὲν σημαίνει καθόλου ὅτι συμπεριζόμεθα τὰς περιέργους ἰδέας ἐκεῖνων πού προεξοφλοῦν τὴν κατανομήν τῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης εἰς ζῶνας βιομηχανικὰς καὶ γεωργικὰς καὶ προφητεύουν ὑπὸ τὴν ἐννοίαν αὐτὴν τὴν ἐπιβολὴν μιᾶς σχεδιασμένης καὶ διευθυνομένης εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας. Τὸν χαρακτῆρα τῆς οἰκονομίας ἐκάστης Χώρας προσδιορίζει ἡ γεωγραφία καὶ ἡ δημογραφία, κυρίως δὲ ἡ ἰδιοφυία καὶ ἡ βιοποριστικὴ ἐπίνοια τοῦ λαοῦ τῆς. Αὐτὸν τὸν νόμον, πού ἰσχύει ἀπὸ καταβολῆς ἱστορίας, δὲν θὰ ἦτο ἱκανὸν νὰ τὸν καταργήσῃ καμμία δύναμις. Μία ἐκ τῶν ἐκτάκτων ἀνάγκης ἐπιβεβλημένη ἀνακατανομή τῶν ἐργατικῶν δυνάμεων δὲν προϋποθέτει ἀπαραιτήτως οὔτε παροπλισμὸν οὔτε ἐγκατάλειψιν κανενὸς οἰκονομικοῦ κλάδου. Ἡ μορφή τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας θὰ παραμείνῃ σύνθετος, διότι προσαρμόζεται τελειῶς εἰς τὴν γεωγραφικὴν μας θέσιν, εἰς τὴν δημογραφικὴν κατάστασιν τῆς Χώρας, εἰς τὴν ἰδιοφυίαν τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ. Ἀλλὰ τὴν πορείαν τῆς Χώρας πρὸς τὴν γεωργικὴν αὐτάρκειαν ἐπισπεύδουν τὴν στιγμὴν αὐτὴν τὰ παγκόσμια γεγονότα καὶ αἱ ἐθνικαὶ ἀνάγκαι. Ἐξ ἄλλου ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας αἱ πόροι τῆς γῆς μας εἶναι οἱ μόνον τῶν ὁποίων δυνάμεθα νὰ κάμωμε ἀπεριόριστον χρῆσιν, ἀνεμποδίστως. Ἡ χρῆσις αὐτὴ πρέπει νὰ ὀργανωθῇ μ' ὅλα τὰ μέσα, μ' ὅλην τὴν δυνατόν πρόβλεψιν καὶ μ' ὅλον τὸν ἐνθουσιασμόν. Ἡ ἐπικείμενη περίοδος τῆς σπορᾶς τῶν σιτηρῶν πρέπει νὰ εὐρῇ τὴν Χώραν ἀρτιώτατα παρασκευασμένην καὶ ὀργανωμένην διὰ τὴν ἐκστράτειαν διὰ τὴν αὐτάρκειαν. Αἱ ὑπεύθυνον κρατικὰί ἀρχαὶ καὶ τὰ ἀρμόδια ἰδρύματα θεθοῦν τὸ ταχύτερον ἐπὶ τὸ ἔργον. Τὰ τεχνικά καὶ τὰ οἰκονομικά μέσα καθὼς καὶ ὁλόκληρος ἡ πλεονάζουσα ἐν τῇ Χώρα ἐργατικὴ δύναμις ἂς θεθοῦν χωρὶς κανένα περιορισμὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῆς τῆς ἐκστράτειας.

ΘΕΛΗΣΙΣ ΚΑΙ ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ

«Παιδιά μου, εδώ μέσα είναι μια ζεστή φωλιά, από την οποία θα πετάξετε μίαν ημέραν δυνατά, με τα φτερά και με την δύναμιν που θα πάρετε απ' εδώ, θα πετάξετε δυνατά, διά να ζήσετε και να ευτυχήσετε. Μαζί με αυτήν την δύναμιν που θα πάρετε απ' εδώ, πρέπει να καταβάλετε και από μέσα σας κάτι. Πρώτα πρώτα θέλησιν να κάμετε κάτι εις την ζωήν σας και να γίνετε κάτι, και έπειτα αισιοδοξίαν. Ποτέ να μη βλέπετε τη ζωή σας μαύρη. Όσαδήποτε εμπόδια και αν βρεθούν μπροστά σας, τη ζωή να μη την βλέπετε μαύρη, να την βλέπετε άσπρη και γαλάζια, όσαδήποτε και αν υποφέρετε».

Τα φωτεινά και ζωντανά αυτά λόγια είναι λόγια του 'Αρχηγού, που τα είχε πη σε συγκέντρωσι σπουδαστών στον Πειραιά. 'Αλλά δεν τα είπε μόνο για τους σπουδαστές της 'Ελλάδος, για όλους τους Νέους της 'Ελλάδος.

Δεν αρκεί μονάχα η δύναμις που θα πάρετε από τη ζεστή φωλιά του Σχολείου, δεν αρκεί δηλαδή μονάχα η Γνώσις, ή Μόρφωσις, χρειάζεται και μια άλλη, μια βαθύτερη ψυχική δύναμη. Χρειάζεται θέλησις και αισιοδοξία.

Θέλησις και αισιοδοξία. Στην ουσία η σημασία των δυο αυτών λέξεων είναι μία, το νόημα είναι το ίδιο, γιατί οι δυο αυτές λέξεις συναντιούνται μέσα μας, συνταυτίζονται και αποτελούν μίαν ένια έννοια: τη μεγάλη και πλατειάν έννοια της αισιοδοξίας.

'Αλλά τί είναι λοιπόν αισιοδοξία; Δεν πρόκειται να κάμουμε θεωρητικές διδασκαλίες, δεν μας χρειάζονται οι θεωρητικές διδασκαλίες, μας αρκεί η ζωή, ο καλύτερος και θετικώτερος διδάσκαλος, που, αν του προσφέρουμε λίγη προσοχή και μελέτη, μας χαρίζει πρόθυμα τα πολυτιμότερα διδάγματά του.

Η ζωή λοιπόν μας απαντά και μας λέγει: Αισιοδοξία σημαίνει πίστις, σημαίνει αποφασιστικότητα και θάρρος, θέλησις και δύναμις, δράσις. 'Επομένως σημαίνει εξέλιξι και πρόοδο, σημαίνει πολιτισμό.

Πρώτα-πρώτα «πίστις». Όχι βέβαια μίαν επιπόλαιη, ξεροή και άγονη πίστι, με στενό νόημα, αλλά μια πίστι βαθειά, ζεστή και ζωντανή, που πηγάζει και αντλεί τη δύναμιν και τη θερμότητά της από το πιο πλατύ θρησκευτικό αίσθημα. Και το αίσθημα αυτό, μαζί με τη θρησκευτική διδασκαλία, περιλαμβάνει συγχρόνως και όλα τα ανώτερα ανθρώπινα ιδανικά, που εξευγενίζουν, ανυψώνουν και πλαταιώνουν την ανθρώπινη ψυχή. Η διαρκής επιδίωξις των ιδανικών αυτών, η ειλικρινής άφοσίωσις σ' αυτά, ο γεμάτος από ένθουςιασμο και αυτοθυσία αγώνας για την επικράτησίν τους, αυτή είναι η αληθινή, η γνήσια «πίστις».

Η αποφασιστικότητα και το θάρρος είναι το φυσικό επακόλουθο μιας τέτοιας πίστεως. Όλοι οι μάρτυρες και οι ήρωες της ανθρωπότητας, όλων των τόπων και όλων των εποχών, οι εμπνευσμένοι από μίαν ανώτερη πίστι, είτε θρησκευτική ήταν αυτή, είτε επιστημονική, είτε άλλη, έμεγαλουργήσαν και έδοξάσθησαν με την τολμηρή αποφασιστικότητά τους, με το άδοξαστο θάρρος τους. Πόσες ιδέες φωτεινές, πόσα μεγάλα διδάγματα, πόσες πράξεις ύψιλης, πόσες πολυτίμες έφευρέσεις, πόσα μεναιώδη έργα θα κρύβονταν, θα έσθηναν, θα χάνονταν μέσα σε σκέψεις άδουλες και ψυχρές δειλίες, που δεν είχαν το θάρρος και την αποφασιστικότητα να εκδηλωθούν.

Η αποφασιστικότητα όμως και το θάρρος δεν μπορούν να έννοηθούν χωρίς τη θέλησις και τη δύναμιν του χαρακτήρος. Χωρίς αυτά, θα μπορούσαν να καμφθούν, να εξαντληθούν, να ξεθυμάνουν, άκομη και να παραστρατήσουν. Η θέλησις και η δύναμις του χαρακτήρος είναι εκείνα που διατηρούν, τονώνουν και αναζωογονούν την αποφασιστικότητα και το θάρρος και τα κατευθύνουν στη δράσι.

***

Αυτή είναι η κλίμαξ της Αισιοδοξίας, η κλίμαξ που πηγάζει από τα πιο βαθειά, τα πιο άγνα και πιο στερεά βάθρα του έσωτερικού κόσμου του 'Ανθρώπου και ανεβαίνει ψηλά, πολύ ψηλά, ως τις πιο ώριμες και πιο φωτεινές εκδηλώσεις του πνεύματος και της ψυχής, ως τις ανώτερες βαθμίδες του Πολιτισμού.

Αν θελήσουμε τώρα να δούμε κι' έναν άπαισιόδοξον άνθρωπον, θ' αντικρύσουμε ένα θέαμα θλιβερό κι' απογοητευτικό. Είναι ένας δυστυχισμένος, ένας αξιοβρήντος άνθρωπος. Μέσα του και γύρω του τα βλέπει όλα μαύρα, δεν έχει καμμιάν εμπιστοσύνη στον έαυτό του, δεν βρίσκει καμμιάν αξία στη ζωή, ο κόσμος του φαίνεται άχαρος κι' άπελπιστικός, ο πόνος και η δυστυχία είναι πάντα μπροστά στα μάτια του, στη σκέψι του και στην ψυχή του, και τον τρομάζουν, τον άπελπίζουν και τον παραλύουν! Και όταν ακόμα η ψυχή του, αθόρμητα κι' άπροσκλητα, του στέλλη από μέσα της ωραία μηνύματα χαράς, και όταν ακόμη η ζωή του προσφέρει τα θεία δώρα της, αυτός δεν τ' αναγνωρίζει, δεν τα εκτιμά, δεν τα δέχεται, και τ' αφήνει να πάνε άδικα χαμένα, χρησιμοποιώντας τα μάλιστα αντίθετως, για να τονίση με τη σύγκρισιν, ακόμη περισσότερο, τη δυστυχία των ανθρώπων και του κόσμου!

Αυτός είναι ο άπαισιόδοξος, άβουλος, διστακτικός, δειλός, χωρίς θάρρος, χωρίς θέλησις, χωρίς δύναμιν, άνίκανος να δράση, άνίκανος να ενεργήση, να επιδιώξη μίαν άνάτασι του έαυτού του, να κατακτήση μιά θέσι στη ζωή. Θρηνηϊ μονάχα και οδύρεται, όχι μόνο για λογαριασμό του έαυτού του, αλλά και για λογαριασμό όλου του κόσμου, όλης της ανθρωπότητας!

***

Ας τον αφήσουμε να θρηνηϊ. Δεν υπάρχει κανένας λόγος να παρακολουθούμε το θλιβερό θέαμα ανθρώπων πανικόβλητων και άνίκανων, που μόνοι τους καταδικάζουν τον έαυτό τους στην άδράνεια, στον μαρασμό και στον ψυχικό και πνευματικό θάνατο. Έμιας μας καλεί η ζωή στον τραγικό μά ωραίο αγώνα της, μας καλεί η δράσι, μας καλεί η πάλη για την έσωτερική μας ανάπτυξι και για την κοινωνική πρόοδο — ο δύσκολος, μά ύψηλος και μεγάλος σκοπός κάθε ζωντανού ανθρώπου, που αισθάνεται τη βαθύτερη ουσία της υποστάσεώς του, το αληθινό νόημα της ύπαρξέως του, τον πραγματικό προορισμό του.

Δεν παραγνωρίζουμε τις δυσκολίες, τον μόχθο, τις θυσίες που απαιτούνται, δεν άγνοούμε ότι μέσα στη ζωή υπάρχει και πόνος, και κακία, και δυστυχία, μά ξέρουμε ότι αυτός ίσα- ίσα ο μόχθος, αυτές ίσα- ίσα οι δυσκολίες κι' οι θυσίες κάνουν πιο ώραίο και πιο αγαπητό τον αγώνα, πιο μεγάλη και πιο βαθειά την ψυχική ικανοποίησι που μας χαρίζει, και ξέρουμε ακόμη ότι, αν υπάρχει στον κόσμο κακία και δυστυχία, υπάρχει όμως σε μεγαλύτερο βαθμό και το αγαθόν, υπάρχει και η χαρά, αρκεί να ξέρουμε να τ' αναζητήσουμε μέσα μας και γύρω μας, αρκεί να ξέρουμε να τα κατακτήσουμε και να τα χαρούμε.

Οι καλλονές της μητέρας Γής, οι όμορφες της Τέχνης σ' όλες τις εκδηλώσεις της, η απόκτησι των γνώσεων και της γενικώτερης έσωτερικής καλλιέργειας που μας δίνει η μόρφωσις, η μελέτη της επιστήμης και της ζωής, όλα αυτά αποτελούν διάφορες πηγές χαράς και ικανοποιήσεως, που δεν ζητούν από μας παρά καλήν πνευματικήν και ψυχικήν διάθεσιν, για να μας χαρίσουν τη ζωογόνο και άναγεννητική δροσιά τους. Και έπειτα, πόσες άλλες πηγές χαράς και ικανοποιήσεως μέσα μας, από τη συναισθησι πως έκάμαμε μιά αγαθή πράξι προς τον πλησίον μας ή προς το σύνολο, από τη συναισθησι πως με την εργασία μας, με την προσπάθειά μας δημιουργούμε κάτι καλό, κάτι ανώτερο και κάτι χρήσιμο, από τη συναισθησι ότι με τη βελτίωσι και την άνάτασι του έαυτού μας συντελούμε και μεις στη βελτίωσι και την άνάτασι των όμοιων μας, στην πρόοδο και στον πολιτισμό της ανθρωπότητας.

***

Έχετε την ευτυχία να ζητε σε μίαν εποχή ένδικης άναδημιουργίας, όπου η αισιοδοξία αποτελεί το ύψηλότερο και κυριώτερο σύνθημα, δοσμένο με πίστι, με πάθος, με θέλησι, με δύναμιν από τον 'Αρχηγό. Έντερνισθήτε το σύνθημα αυτό, Νέοι της 'Ελλάδος! Κάμετέ το οδηγό σας, κάμετέ το κίνητρό σας και πνοή σας και δοθήτε μ' όλη σας την ψυχή, μ' όλες σας τις δυνάμεις στον ώραίο και μεγάλον αγώνα που διεξάγει σήμερα το 'Έθνος μας, τον αγώνα του Πολιτισμού.

Μελής Νικολαΐδης

Η «ΚΑΡΤΕΡΙΑ»

Τὰ γεγονότα τῶν τελευταίων ἐβδομάδων τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολέμου, μετετώπισαν τὸ πεδὶον τῆς δράσεως ἀπὸ τὴν ξηρὰ καὶ τοὺς ἀέρας στὴ θάλασσα. Διαρκῶς γίνεται λόγος γιὰ πολεμικά, τὰ ὁποῖα προκαλοῦν τὸ θάμβος, ὅταν σκεφθῇ κανεὶς μετὰ μέσα εἶναι ἐφωδιασμένα: μετὰ τηλεβόλα πού βάλλουν σὲ ἀπόστασι δεκάδων χιλιομέτρων, μετὰ δίχτυα πού περισυλλέγουν τὶς νάρκες καὶ τὶς τορπίλλες πού ἐκτοξεύει τὸ ἐχθρικό ὑποβρύχιο, μετὰ ἀντιαεροπορικά πυροβόλα, μετὰ τορπιλοβλητικούς σωλήνας, μετὰ καπνογόνους συσκευὰς γιὰ νὰ κρύβονται πίσω ἀπὸ προπετάσματα καπνοῦ, ὅταν αὐτὸ ἐπιβάλλουν οἱ ἀνάγκες, τοῦ στρατηγικοῦ σχεδίου πού ἐφαρμόζει ὁ κάθε ἀντίπαλος, μετὰ μηχανήματα πού ἐπιτρέπουν τὴν ἀκρόασι τοῦ ἐπερχομένου ἀεροπλάνου καὶ μετὰ χίλια ἄλλα μηχανήματα, πού δείχνουν τί εἶναι ἱκανὸ νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ ἀνθρώπινο μυαλό. Διερωτῶμαι μόνον ἂν πᾶμε ἑκατὸ καὶ πλέον χρόνια πίσω καὶ ἂν τηρήσουμε τὶς ἀναλογίες καὶ τὰ χρονικά ὅρια, δὲν θὰ βροῦμε πῶς κι οἱ Ἕλληνες θὰ μπορούσαν νὰ καυχήθουν ὅτι νωρίτερα ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους λαοὺς διέθεσαν πολεμικά μηχανήματα πού ἦσαν τὰ τελειότερα τῆς ἐποχῆς;

Ὅπως εἶναι γνωστὸ ἤδη ἀπὸ τὸ 1707 ὁ Παπίνος ἐνόησε ποῖα ἀξία θὰ εἶχεν ὁ ἀτμός ὡς κινητήριος δύναμις, ὅλες ὅμως οἱ ἀπόπειρες τοῦ Χάλλε, πού πῆρε εἰδικὸ προνόμιον στὰ 1736 καὶ τὸ Βάττ στὰ 1770, δὲν κατόρθωσαν νὰ ἐμπνεύσουν ἐμπιστοσύνη στὴν κοινὴ γνώμη, πού δὲν μπορούσε νὰ καταλάβῃ πῶς θὰ ἀντικαθιστοῦσε ἡ δύναμις τοῦ ἀτμοῦ, τῇ δυνάμει τοῦ ἀνέμου. Κι' αὐτὸς ἀκόμη ὁ Μέγας Ναπολεὼν δὲν μπόρεσε νὰ συλλάβῃ τὴν ἑκτασί τῆς ἐφευρέσεως πού τοῦ ἀνέπτυξεν ὁ Φούλτων. Μόνον στὰ 1807 κατόρθωσε νὰ πλεύσῃ τὸ πρῶτο ἀτμόπλοιο, ἢ «πυρὸσκαφον» ὅπως λεγόταν τότε στὸν ποταμὸ Οὐδων, καὶ μόλις στὰ 1812 ἐναυπηγήθη τὸ πρῶτο κατάλληλον γιὰ κλειστὴς θάλασσας πλοῖον στὴν Ἀγγλία καὶ στὰ 1819 δεύτερο, κατάλληλον νὰ πλέῃ καὶ στὸν ὠκεανό. Τέλος στὰ 1821, τὸ πρῶτο γαλλικὸ ἀτμόπλοιο ἀνέπλευσε τὸ Σηκουάνα ἀπὸ τῆς Ρουάν γιὰ νὰ φθάσῃ στὸ Παρίσι, μετὰ συνοδείαν ἀπὸ τὴν ξηρὰ δύο γερῶν ἵππων, πού θὰ τὸ βοηθοῦσαν στὰ δύσκολα περάσματα.

Αὐτὰ τὰ λίγα ἀποδεικνύουν ποῖα σημασία εἶχεν ἡ ἐνίσχυσις τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου στὰ 1826 μετὰ τὸ ἀτμόπλοιο «Καρτερία», πού ἐναυπηγήθη χάρις στὴν ἐπιμονὴ καὶ μετὰ τὴν ὕλική ἀκόμη συνδρομὴ τοῦ φιλέλληνα Ἀστὺκος, πού ἦταν καὶ ὁ πρῶτος κυβερνήτης τῆς. Ἦταν τὸ πρῶτον ἀτμόπλοιο πού ἐπαίρνε μέρος σὲ πόλεμον καὶ ἴσως νὰ ἦταν τὸ ἰσχυρότερον πλοῖον τῆς ἐποχῆς του. Εἶχε μηχανὴ 84 ἵππων καὶ 8 πυροβόλα τῶν 68, ἔλαθε δὲ αὐτὸ τὸ δόγμα γιὰ νὰ συμβολίσῃ τὸ ψυχικὸ σθένος

καὶ τὴν μαρτυρικὴ ὑπομονὴ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενιᾶς ἐκείνης. Στὸ Ναύπλιο κατέπλευσε στὶς 4 Σεπτεμβρίου τοῦ 1826, ὑπάρχουν δὲ περιγραφὲς τῆς ἐποχῆς πού μᾶς διαζωγραφίζουν ποῖα ἐντύπωσι προκαλεσε σὺν ἐπρωτοφάνει μετὰ τὴν ὑψηλὴν του καπνοδόχο, τοὺς περιστρεφόμενους τροχοὺς του, τὸν περίεργον συνδυασμὸ ἀτμοῦ καὶ ἰστίων καὶ τὴν ὅλην του κατασκευή. Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ «Καρτερία» δὲν εἶχε ταχύτητα μεγαλύτερη τῶν 5—6 μιλίων καὶ τῆς ἦταν ἀδύνατον νὰ κινηθῇ μετὰ κυματισμὸν, ἐξ αἰτίας τῶν τοσγῶν, ὁ ὅπλισμός της ὅμως ἦταν βαρύτατος γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἔρριχνε πυρακτωμένους μύδρους καὶ τὸ σπουδαῖον ἦταν πού μπορούσε νὰ κινήται μετὰ πλήρη ἀπνοία.

Μετὰ τὴν «Καρτερία» ὁ Ἀστὺκος καὶ μετὰ κανονιοφόρους καὶ ἕνα πᾶρωνα κατόρθωσε νὰ παραθιάσῃ τὰ στενὰ τοῦ Ρίου καὶ Ἀντιρρίου, πού στὰ παλιότερα χρόνια ὠνόμαζαν Μικρὰ Δαρδανέλλια καὶ νὰ καταστρέψῃ ἑνδεκα τουρκικὰ πολεμικὰ στὸν Κορινθιακό.

Ἔτσι δὲ κι' εἶνε ἡ ἔμμεση ἀφορμὴ τοῦ Ναυαρίνου, γιατί ἐξ αἰτίας τῆς ἐνεργείας τοῦ Ἀστὺκος ἐδοκίμασεν ὁ Ἰμπραὴμ νὰ βυθίσῃ ἀπὸ τὸν Κορινθιακὸ καὶ ἄρχισαν οἱ προστριβὲς του μετὰ τὸν Κοδριγκτών.

Ἡ δρᾶσις τῆς «Καρτερίας» ἐν τοσούτῳ δὲν περιωρίσθη ὡς ἐδῶ καὶ θάταν κατὰ πολὺ εὐρύτερη, ἂν κατὰ κακὴ τύχη στὴν ἐπίθεσιν τοῦ Αἰτωλικοῦ δὲν ἐτραυματίζετο θανάσιμα ὁ Ἀστὺκος «ὁ χρηστότατος καὶ τῇ Ἑλλάδι ὀφειλωτάτος πάντων τῶν φιλελλήνων». Στὸ μικρὸ ἐν τούτοις διά-

στημα πού ἡ «Καρτερία» ἔδρασε ὑπὸ τὰς διαταγὰς του, ἐδόθη ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα σ' ὅλο τὸν κόσμον ἡ ἀπόδειξις τί μπορούσε νὰ προσφέρῃ ὁ ἀτμός.

Ταυτόχρονα, ἡ λίγο ἀργότερα, οἱ Ἕλληνες ἀποκτοῦσαν καὶ ἄλλα ἀτμόπλοια, μετὰ τῶν ὁποίων τὸ σκάφος «Ὁθων», κατὰ πολὺ τελειότερον ἀπὸ τὴν «Καρτερία», καὶ ἡ «Ἐνωσις» πού ἐκείνη θουλικὴ γιὰ τὸν ρόλον πού ἐπαίξε στὴν ἐπανάστασιν τῆς Κρήτης τοῦ 1866.

Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι οἱ Ἕλληνες, πού ἐδέχθησαν τὸν ἀτμὸ ὡς κινητήριον δύναμιν εὐθὺς ὡς ἡ ἐφεύρεσις αὐτὴ εἶνε «πρακτικῶς ἐφαρμοσμός», αὐτοὶ πρῶτοι εἰσήγαγον καὶ τὸ σκάφανδρον στὴν σπογγαλιείαν. Ἀξίζει νὰ τονισθῇ ὅτι λίγα χρόνια μόνον μετὰ τὴν Ἑλληνικὴ ἐπανάστασιν τὸ Αἰγαῖο καὶ ὁ Δουναβίς ἐκαλύπτοντο ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ σημαία.

Μιά ἐπίσημος στατιστικὴ μᾶς πληροφορεῖ ὅτι στὰ 1858 ἡ δύναμις τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ ἀπετελεῖτο ἀπὸ 32.128 ναῦτες, στοὺς ὁποίους θὰ ἐπρεπε νὰ προστεθοῦν καὶ ἀρκετὲς χιλιάδες «ναυτικῶν ἐργατῶν».

Οἱ ἀριθμοὶ ὅμως αὐτοὶ ἔχουν καὶ ἄλλη γενικώτερη ἐννοία ἐκείνου πού θέλω νὰ τονίσω τώρα εἶναι ἡ ἱκανότης τοῦ Ἕλληνα νὰ δέχεται καὶ νὰ προάγῃ κάθε ἀνθρώπινη ἐφεύρεσι, ἂν ὁ ἴδιος δὲν κατόρθωσεν νὰ εἶναι ὁ θεμελιωτὴς τῆς ἐφευρέσεως. Ἡ ἑλληνικὴ «Καρτερία» μετὰ τὸ συμβολικὸ ὄνομα ἐδοήθησε στὴν ἐξέλιξιν τῆς ἐφευρέσεως τοῦ ἀτμοῦ, ὅσο θὰ μπορούσαν νὰ τὸ πράξουν πολὺ λίγα πλοῖα.

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελομάτης

Καὶ ζητήσατε ὁ καθένας σας, μέσα εἰς τὴν ψυχὴν σας, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἠμπορεῖτε νὰ διαθέσετε καιρὸν καὶ κόπους καὶ χρήμα διὰ νὰ κάμετε ὅ,τι πρέπει διὰ τὸ γενικὸν καλὸν καὶ αὐτὰ πού πρέπει νὰ διαθέσετε θὰ τὰ εὑρετε ἐπειδὴ εἰσθε παιδιὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς φυλῆς, ἐπειδὴ μιὰ γλῶσσα μᾶς συνδέει ὅλους καὶ ὅλας, ἐπειδὴ μιὰ καὶ κοινὴ εἶναι ἡ καταγωγὴ σας, θὰ τὰ εὑρετε ὅλα αὐτὰ ἐργαζόμενοι ὁ εἰς παρὰλληλα πρὸς τὸν ἄλλον καὶ ὅλοι μαζί. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐργαζόμενοι θὰ βάλετε τὴν βάσιν τοῦ νέου πολιτισμοῦ τῆς Ἑλλάδος.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Εἰς ἀφ' ὧν

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟΝ

Ἀθρόα ἐξ ὅλης τῆς Ἑλλάδος καταφθάνουν τὰ τηλεγραφήματα διὰ τὰς ἀρξαμένας προετοιμασίας τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἱστορικῆς Μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου.

Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ὡς εἰς ἀνθρώπος θά ὁψώσῃ καὶ πάλιν τὴν ψυχὴν του ἐνδομοῦμενος τὴν ἱστορικὴν ἐκείνην ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν, λυόμενος μακροχρονίων δεσμῶν πολιτικῆς κακοδαιμονίας, ἀπεδόθη εἰς ἑαυτὸν καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν εὐρύν δρόμον τῆς πραγματώσεως τῶν πεπραγμένων του, εἰς τὸν ὁποῖον τόσον σταθερὰ τὸν ὁδηγεῖ ὁ Ἰωάννης Μεταξάς, τοῦ ὁποῖου ὁ ἔθνικος παλμός μετεδόθη κατὰ τὴν ἱστορικὴν ἐκείνην ἡμέραν εἰς ὅλοκληρον τὸ ἔθνος.

Ὁ ἐφετεῖνος ἑορτασμός μάλιστα τῆς 4ης Αὐγούστου, συμπιπνὼν μὲ τὴν ἀξίτητα τῆς διεθνούς κρίσεως, ἐπιτείνει τὸν γενικὸν ἐνδομοῦσιν καὶ θά προσδώσῃ εἰς τὸν πανηγυρισμὸν τὸν χαρακτῆρα ἀληθῶς ἐθνικῆς ἐκδηλώσεως, διότι χάρις εἰς τὸ νέον πολίτευμα καὶ τὸν δημοῦργόν του ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἡμπορεῖ σημεῖον νὰ συνεχίσῃ καὶ εἰρηνικά τοῦ ἔργου καὶ τὴν δημοκρατικὴν του προσπάθειαν ἀνευ κλυδωνισμῶν τοῦ ἔθνικου σκάφους μέσα εἰς τὸν παγκόσμιον σάλον τῶν τελευταίων καιρῶν.

Ἡ Ἑθνικὴ Νεολαία, ἀποτελοῦσα τὸ ἡγετορικὸν στοιχείον τῆς νέας ταύτης Ἑλληνικῆς ἐποχῆς, θά δώσῃ καὶ πάλιν τὴν λαμπρότεραν αἰγλήν καὶ τὸν θερμότερον τόνον εἰς τὴν ἐορτήν, διὰ τὴν ὁποίαν ἤρχισαν αἱ πανελληνιοὶ προετοιμασίαι.

ΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Μὲ τὴν προκήρυξιν τοῦ διαγωνισμοῦ διὰ τὴν βράβευσιν παιδικῶν τραγουδιῶν τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον ἐκκληρῶναι ἕνα παραμεληθὲν χρέος. Ἀπομένει τώρα νὰ ἐκληρωθῶν καὶ οἱ μουσικοὶ τὸ ἴδικόν των, διὰ ν' ἀποκτήσωμε σχολικὰ τραγούδια ποῦ δὲν εἴ ἀπεκτησάμε ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ Κράτους. Φυσικὰ τὰ τραγούδια πρέπει νὰ εἶναι ἑλληνικά. Οὕτε δηλαδὴ ἀντιγραφὰ ἔξωθεν ἀναλόγων μελωδιῶν, οὕτε ἀπομιμήσεις. Οἱ συνθέται ποῦ θά λάβουν μέρος εἰς τὸν διαγωνισμὸν ἄς προσέξουν πολὺ εἰς τὸ σημείον αὐτό. Ἄς ἡσυχάζουν πρὸς στιγμὴν αὐτὰ ποῦ ἐδιδάχθησαν εἰς τὰς Εὐρώπας καὶ ποῦ δὲν ἐκφράζουν τίποτε διὰ τὸν ἑλληνικὸν μας κόσμον καὶ ἄς κυττάξουν νὰ ἐμπνευσθοῦν ἀπὸ τὴν δημοτικὴν καὶ ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν παραδοσιν. Ἐνδέχεται νὰ μὴ γράψουν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀριστουργήματα, ἀλλὰ θὰ γράψουν ἀληθινὰ ἑλληνικά τραγούδια, τραγούδια ποῦ τὰ παιδιά δὲν θὰ τὰ τραγουδοῦν κατ' ἐπιταγὴν καὶ μέσα εἰς τοὺς τέσσαρας σχολικοὺς τοίχους, ἀλλὰ θὰ τὰ μεταφέρουν καὶ εἰς τὰ σπιτία των καὶ θὰ τὰ τραγουδοῦν εἰς τοὺς δρόμους. Ἔτσι θὰ προσφέρουν εἰς τὰ παιδιά ἐκεῖνο ποῦ τοὺς χρειάζεται: τὴν μουσικὴν χαρὰν καὶ τὸ θεμελίον τῆς μουσικῆς μορφώσεως. Θὰ δώσουν ἐπίσης εἰς τὸν Τόπον τὸ παιδικὸν τραγούδι ποῦ τόσον αἰσθητὴ εἶναι ἡ ὡκεανὸς τοῦ καὶ γενικότερα θὰ βάλουν τὸ λιθάρι των εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῆς ἑλληνικῆς μας μουσικῆς.

ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ

Ὅτι δὲν χρειάζονται ἐξαιρετικὰ πράγματα, ἀλλὰ μία φωτεινὴ ἐμπνευσις, ὀλίγη προσπάθεια διὰ νὰ πάρῃ πρακτικὴν μορφήν αὕτη ἡ ἐμπνευσις καί, φυσικά, ἡ ἀπαραίτητος μυστικὴ ὕλη ποῦ ζωοποιεῖ ὅλα τὰ ἀρχινήματα τοῦ ἀνθρώπου — ἡ πίστις — διὰ νὰ πραγματοποιηθοῦν ἀξιόλογα ἔργα, τὸ ἀπέδειξαν τὰ πρῶτα ἀποτελέσματα τῆς ἐκστρατείας κατὰ τοῦ ἀναλφαβητισμοῦ εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Δ. Πρωτευούσης. Τὸ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Δημάρχου Ἀθηναίων κ. Πλυτὰ Ἀδελφάτων τοῦ Κέντρου Νεότητος, εἰς τὸ ὁποῖον χρεωστοῦμε τὸν θαυμασίον θεσμὸν τῶν Κέντρων Παιδικῆς Χαρᾶς καὶ τὴν ἐξ Ἰσοῦ θαυμασίαν Παιδικὴν Χορῶδιαν Ἀθηνῶν ὅλως διόλου συμπτωματικῶς, θὰ ἡμποροῦσε μάλιστα ἀκριβολογῶν νὰ εἴπῃ κανεὶς καὶ ἀναρμοδίως, εὐρέθη ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῆς τῆς ἐκστρατείας. Τὸ ὅτι ἡ ἀναρμοδιότης δὲν ἐστάθη ἐμπόδιον εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς προσπάθειας εἶναι ἄλλη ὑπόθεσις. Πεντακόσιοι περίπου ὑπερήλικες, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἐφοίτησαν ἀπὸ τοῦ περασμένου Φεβρουαρίου εἰς τὰ Σχολεῖα Ἀναλφαβήτων, ποῦ ἐλειτούργησαν μὲ τὰ πενιχρότερα τῶν μέσων καὶ αὐτὸ εἶναι ἕνα ἄλλο ἀξιοθαύμαστον σημεῖον. Μαζὶ μὲ τὰ στοιχεῖα τῆς γράφης καὶ ἀναγνώσεως ἐδιδάχθησαν εἰς τὰ Σχολεῖα Ἀναλφαβήτων καὶ στοιχεῖα οἰκιακῆς ὑγιεινῆς καὶ οἰκιακῆς οἰκονομίας, ποῦ εἶναι περιττὸν ὅλως νὰ τονισθῇ ἡ σημασία των. Πρέπει δὲ νὰ ἐξαρθῇ ὅλως ἰδιαίτερος ἀφ' ἑνὸς ἡ συγκινητικὴ ἔφεσις πρὸς μάθησιν, ἀρετὴ γνησίως ἑλληνικὴ, παλαιά, καλλιεργημένη, πατροπαράδοτος καὶ ἡ ταχεῖα καὶ εὐχερὴς ἀφομοίωσις γνώσεων, τὴν ὁποίαν ἐπέδειξαν ὅλοι οἱ φοιτήσαντες, γνώριμα χαρακτηριστικὸν τῆς πνευματικότητος τῆς φυλῆς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ἐξ Ἰσοῦ συγκινητικὴ, γεμάτη κατανόησιν καὶ ἀνθρωπισμὸν προθυμία τῶν διδασκόντων. Δύο στοιχεῖα ποῦ καταδεικνύουν ὅτι δὲν θ' ἀπαιτηθῇ κανένας ἐξαιρετικὸς ἄθλος, ἀλλὰ μεθοδικὴ μόνον ἐπιμονὴ εἰς τὴν συνέχειαν καὶ τὴν γενίκευσιν τῆς ἀρξαμένης προσπάθειας, διὰ νὰ ἐξαλειφθῇ συντόμως ἀπὸ τὸν Τόπον ἡ ἐντροπὴ τοῦ ἀναλφαβητισμοῦ. Διὰ τὴν περιοχὴν τῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης, ἔπειτα ἀπὸ τὴν λαμπρὰν ἀπόδοσιν τοῦ πρώτου πειράματος, πρέπει νὰ ἀποκλείεται κάθε ἀνησχία διὰ τὴν συνέχειαν. Τὸ Ἀδελφάτων Κέντρο Νεότητος ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν νὰ συστήσῃ σχολεῖα κατὰ τὴν προσεχῇ ἐκπαιδευτικὴν περίοδον παντοῦ, ὅπου θὰ ζητηθῇ τοῦτο ἀπὸ ἐπαρκῆ ἀριθμὸν ἀναλφαβήτων. Ὑπολογίζει δὲ ὅτι ἡ βοήθεια τῆς Κοινωνίας, καὶ πρὸ παντὸς τῶν ἐκπαιδευτικῶν, θὰ τοῦ παρασχεθῇ ἀμέριστος. Πρέπει δὲ νὰ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας οἱ Δῆμοι καὶ αἱ Κοινότητες θὰ ἐμπνευσθοῦν καὶ θὰ κεντρισθοῦν εἰς ἀνάλογον δρᾶσιν, ἀκολουθοῦντες τὸ παράδειγμα τῆς Πρωτευούσης καὶ ἐπωφελοῦμενοι τῆς πείρας τῆς. Τὸ ζωηρὸν ἐνδιόφερον, μὲ τὸ ὁποῖον — μέσα εἰς τὴν τύρβην ἐνὸς φοβεροῦ πλήθους ἀπασχολήσεων καὶ μεριμνῶν — ὁ Ἀρχηγὸς παρηκολούθησεν, ἐνεθάρρυνε καὶ ἐνίσχυσε τὴν ἐκστρατείαν κατὰ τοῦ ἀναλφαβητισμοῦ, ἃς χρησιμεύσῃ εἰς ὅλους ὡς παρὰδιδεῖν καὶ ὡς κλητῶν.

Εἰς ἀφ' ὧν

ΕΠΙ ΤΡΙΣ ΓΕΝΕΘΛΙΟΙΣ

Ἀμέριστος ὁ σεβασμός καὶ διάπυρος αἱ εὐχαὶ τῶν Ἑλλήνων ἀπάντων στρέφονται καὶ πάλιν πρὸς τὸ σεπτὸν πρόσωπον τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς σημερινῆς ἐπετείου τῶν γενεθλίων Του.

Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς αἰσθάνεται βαθύτατα, μὲ ὅλην τὴν δύναμιν καὶ ὅλον τὸν παλμόν τῆς καρδίας του, τὴν πηγαίαν καὶ βαθεῖαν στοργὴν τοῦ Βασιλέως του καὶ διὰ τοῦτο δὲν παραλείπει εὐκαιρίαν νὰ τὴν ἀνταποδίδῃ εἰς ἀγάπην, εἰς ἀφοσίωσιν καὶ σεβασμὸν ἀνυπόκριτον.

Ἡ Ἑθνικὴ Νεολαία ἰδιαίτερος, τῆς ὁποίας τὴν θερμὴν πρὸς Αὐτὸν ἀγάπην ἐγνώρισε τόσον συχνά, ὑποβάλλει τὰς ἀρίστους τῶν εὐχῶν τῆς διὰ τὴν εὐτυχίαν καὶ μακροζωίαν Του ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ἔθνους.

ΟΙ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ ΦΟΙΤΗΤΑΙ

Συγκινητικὴ ἐκδήλωσις βαθείας καὶ θερμῆς στοργῆς ἡ ἐνέργεια τοῦ Κράτους διὰ τὴν προστασίαν τῶν ἀποκλεισθέντων ἐν Ἑλλάδι ὁμογενῶν φοιτητῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ. Μόλις τὰ Ἑλληνόπουλα αὐτὰ τῆς Κύπρου, τῆς Δωδεκανήσου καὶ τῆς Αἰγύπτου, στερηθέντα, λόγω τῶν γενικῶν οἰκονομικῶν περιορισμῶν εἰς τὰς ἰδιαίτερας τῶν πατρίδας, τὸν ἐκείθεν χρηματικὸν ἀποστολῶν καὶ συνεπῶς καὶ τῶν μέσων τῆς ἐνστάθῃς συντηρήσεως των, εὐρέθησαν εἰς δύσκολον θέσιν. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐδεῖξεν ἀμέσως τὸ ἐνδιόφερόν της καὶ ἔδωκεν εἰδικὸν ἐπιστάθιον εἰς τὴν Φοιτητικὴν Λέσχην, ὅπου διατίθενται πεντακόσιοι περίπου φοιτηταί. Ἡ χειρονομία αὐτὴ δὲν ἔχει ἀπλῶς τὸ νόημα τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς διατροφῆς εἰς τοὺς πεντακοσίους ὁμογενεῖς φοιτητὰς ποῦ εὐρέθησαν εἰς δυσχερὴ θέσιν· τὸ νόημα εἶναι πολὺ πλατύτερον καὶ βαθύτερον· εἶναι μία ἀκόμη ἀπὸ ἐκδηλώσεως τοῦ εὐρύτατου ἐνδιαφέροντος καὶ τῆς πατρικῆς στοργῆς τοῦ ἔθνικοῦ Κράτους καὶ πρὸς ὅλα τὰ τέκνα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀνεξαρτήτως τόπου γεννήσεως καὶ διαμονῆς. Διὰ τοῦτο εἰς τὴν Φοιτητικὴν Λέσχην δὲν ἰδρῶθῃ ἐν κοινῶν φοιτητικῶν ἐπιστάθιον, ἀλλ' ἐστῇ ἐν ἐπὶ πλέον σύμβολον τῆς ἐπὶ τὸ Νέον Κράτος ὀφισταμένης πραγματικῆς ἐθνικῆς ἐνότητος καὶ ἀλληλεγγύης.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ πρώτη: Μία τελευταία φωτογραφία τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

Ἡ δευτέρα: Ἐνας χαρακτηριστικὸς δρομάκος τῆς νήσου Πάρου. (Φωτογραφία ε. Δαρκοφίλια).

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑΝ ΤΟΥ Κ.Ε.Ν. Κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

Ἀπὸ τὸν Βόλον καὶ τὰς ἐπιθεωρήσεις του εἰς τὸ Στρατόπεδον τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου καὶ τὸ Πανελλήνιον Κέντρον Ἀνεμοπορίας, ὁ συναγωνιστὴς Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο. Ν. κ. Ἀλεξάνδρος Κανελλόπουλος ἐσυνέχισε τὴν πε-

των, εὗρε δὲ καιρὸν νὰ ζητήσῃ πληροφορίες — ποὺ ἦσαν πάντοτε εὐχάριστοι καὶ ἱκανοποιητικαὶ διὰ τὴν δρᾶσιν των — ἀπὸ τοὺς ἐπικεφαλῆς των βαθμοφόρους.

Εἰς τὴν πόλιν τῶν Τρικκάλων ἔφθασε τὴν 7ην ἑσπερινήν. Τμήματα τῆς Ε.

ρυδαλλοῦ, Μαλακάσιον, Μέτσοδον καὶ Χρυσοθήσα, ποὺ εἶναι σκαρφαλωμένα δὲ πρὸς βουνὰ ψηλὰ ἀπάνω ἀπὸ χίλια καὶ χίλια πεντακόσια μέτρα, με ἀνθοδέσμες ποὺ εἶχαν κάνει μαζεύοντας ἀγριολούλουδα στὸ δρόμο. Καὶ τίς προσέφεραν με τόσο συγκινητικὰ καὶ ἀπλά λόγια.

— Εἶναι ὁμορφα σὰν τὴ γῆ μας, ποὺ ἔχουμε σειρὰ νὰ τὴν πορασπίσουμε καὶ νὰ τὴν δοξάσουμε. Σὰς τὰ προσφέρουμε γιὰ νὰ σὰς δεῖξουμε πόσο σὰς ἀγαποῦμε. Στὸν ἀρχηγὸ δὲν μποροῦμε νὰ στείλουμε τὰ ἱδία λουλούδια. Ἐχει διωξίς τις ψυχῆς μας, τὴν ἀγάπη μας, τὴ ζωὴ μας. Νὰ τοῦ τὸ πῆς σὰν θὰ γυρίσῃ κοντὰ του.

Τὰ παιδιά τοῦ Μετσόδου ποὺ γέννησε τόσους καὶ τόσους ἐθνικοὺς εὐεργέτες τὸν ὑπεδέχθησαν με τὸν ἱδίο μεγάλο ἐνθουσιασμό. Πρὸς αὐτὰ ὁ Κ.Ε.Ν. ὠμίλησε καταφανῶς συγκεκριμένως ἀπὸ τὰς ἐκδηλώσεις των καὶ ἐξήρε τὴν συμβολὴν τῆς μικρῆς των πατρίδος με τὴν μεγάλην ἱστορίαν σὲ ἐκδηλώσεις μεγίστων ἐθνικῶν πράξεων ἀπὸ τὰ παιδιά της, τοὺς Ἐθνικοὺς Εὐεργέτας.

Ἐξω ἀπὸ τὸ Μέτσοδο ὑπεδέχθησαν τὸν Κ.Ε.Ν. ὁ ἀναπληρωτὴς τοῦ Γενικοῦ

τοὺς ὁποίους καὶ ὠμίλησε.

Τὴν Παρασκευὴν ἐπεσκέφθη τὰς ἀκριτικὰς περιφέρειας τοῦ Νομοῦ Ἰωαννίνων, τὸ Δελβινάκι, τὴν Πωγωνιανὴν καὶ τὰ Δολιανά, μαζί με τὸν Γεν. Διοικητὴν Ἡπείρου κ. Φιλοσοφούλῳ καὶ τὸν Περιφερειακὸν Διοικητὴν Ε.Ο.Ν. Ἰωαννίνων καὶ τὴν Περιφερειακὴν Διοικήτριαν. Παντοῦ ἐγένετο δεκτὸς με ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις. Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἐπεσκέφθη τὸ φυλάκιον Κακαβιάς, εἰς τὸ ὁποῖον οἱ στρατιῶται μας τὸν ὑπεδέχθησαν με ἐκδηλώσεις ἀγάπης.

Ἐν συνεχείᾳ ἐπεσκέφθη τὴν Σχολὴν Βελᾶς. Σ' αὐτὴ τοῦ τὴν περιοδείαν, στίς ἀκριτικὰς περιφέρειες, στὰ φυλάκια, στὴ Βελᾶ, δὲν συνήντησε παρὰ ἐλληνοπούλα με ἀκαίῳ ἐθνικὸ φρόνημα.

— Ἐμεῖς, εἶπε χαρακτηριστικὰ ἕνας φαλαγγίτης ἀκρίτης, νὰ τὸ ξέρουν ὅλοι οἱ φαλαγγίτες τῆς Ἑλλάδος, εἰλαστέ ἐδὼ φρουροὶ τῶν Ἰδανικῶν τὰ ὁποῖα μὰς ἐδίδαξε νὰ πιστεύουμε ὁ Ἀρχηγός.

Τὸ βράδυ ἐπέστρεψε εἰς Ἰωάννινα ἐνθουσιασμένος μὰ καὶ συγκεκριμένως γιὰ ὅτι διεπίστωσε τίς λίγες ὥρες ποὺ ἔμεινε κοντὰ στοὺς ἀκρίτες φαλαγγίτες. Τὸ ἱδίο βράδυ συνειογήσθη με τοὺς Περιφερειακοὺς, τὸ δὲ

Οἱ ἀνεμοπόροι ἐξεκουράζονται ἔως ὅτου ἔλθῃ ἡ στιγμή τῆς πτήσεως.

ριοδείαν του εἰς Τρίκκαλα καὶ Ἰωάννινα.

Καὶ ἀπὸ τὴν ἐπιθεώρησιν αὐτὴν ἔμεινεν ἐξ ἰσοῦ ἱκανοποιημένος, ὅπως καὶ ἀπὸ τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν τμημάτων τοῦ πρώτου μέρους τῆς περιοδείας του. Παντοῦ εὗρε φαλαγγίτες καὶ φαλαγγίτισσες πειθαρχικοὺς, ἐργατικούς, πιστοὺς καὶ ἐνθουσιώδεις στρατιῶτας τῆς Ὁργανώσεως.

Ἀκόμη καὶ στίς πιὸ ἀπομακρυσμένες περιοχὰς ποὺ ἐπεσκέφθη, στίς ὁρεινὰς περιοχὰς τῶν νομῶν Τρικκάλων καὶ Ἰωαννίνων.

Ἀπὸ τὸν Βόλον ἀνεχώρησε τὸ πρωτὶ τῆς 9ης Ἰουλίου, ἀφοῦ συνειογήσθη ἐκ νέου με τὸν περιφερειακὸν Διοικητὴν καὶ τὴν περιφερειακὴν Διοικήτριαν Λαρίσης. Εἰς τὰ ὄρια τῶν νομῶν Λαρίσης καὶ Τρικκάλων ὑπεδέχθησαν τοῦτον ὁ ἀναπληρωτὴς τοῦ Νομάρχου Τρικκάλων, οἱ περιφερειακοὶ Διοικηταὶ Ἀρρένων καὶ Θηλέων καὶ ὁ Διοικητὴς τῆς Χωροφυλακῆς Ἐν τῷ μεταξύ εἶχον κατέλθει εἰς τὴν ὁδὸν τὰ τμήματα τῶν περακτινῶν χωριῶν, τὰ ὁποῖα τὸν ὑπεδέχθησαν με ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις. Ὁ Κ.Ε.Ν. ἐπεθεώρησεν ὅλα αὐτὰ τὰ τμήματα καὶ ἠγαρίστησε τοὺς φαλαγγίτας καὶ τίς φαλαγγίτισσες γιὰ τίς ἐκδηλώσεις

Ο.Ν. εἶχον παραταχθῇ δι' ἀπόδοσιν τιμῶν πρὸ τῆς εἰσόδου μέχρι τῆς κεντρικῆς πλατείας τῆς πόλεως. Ἐπεθεώρησε τὰ τμήματα καὶ ὠμίλησε κατόπιν εἰς συγκεντρωσιν βαθμοφόρων τῶν περιφερειακῶν Διοικήσεων Ἀρρένων καὶ Θηλέων Τρικκάλων. Εὐθὺς αὐτίς συνειργάσθη μετὰ τῶν περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ τῶν Ἐπιτελῶν τῶν Διοικήσεων των. Τὸ πρωτὶ τῆς Τετάρτης ἀνεχώρησεν εἰς Καλαμπάκαν, ὅπου ἔφθασε τὴν 11ην ἀκριβῶς, ὥραν καθ' ἣν τὰ τμήματα τῆς Ε.Ο.Ν. ἐξεπαίδευντο. Τοῦ ἐδόθη ἔτσι ἡ εὐκαιρία τῆς παρακολούθησής τῆς ἐκπαίδευσέως καὶ τῆς ἐπιθεωρήσεως ἐπὶ τόπου.

Ἀπὸ τὴν Καλαμπάκαν ἀνεχώρησεν εἰς Ἰωάννινα. Σ' ὅλη τὴν διαδρομὴν τὸν περίμεναν ἀπὸ τὸ πρωτὶ — παρὰ τὴν θερμὴν παράκλησίν του νὰ μὴ τοῦ γίνῃ καμμιὰ ὑποδοχὴ — τὰ τμήματα τῶν παρὰ τὴν δημοσίαν ὁδὸν χωριῶν.

— Ἦταν ἀδύνατον νὰ συγκρατήσουμε τὰ παιδιά, ἐξεβαίνον οἱ ἐπὶ κεφαλῆς των. Θὰ ἐρχόνταν καὶ μόνο τους ἀκόμη.

Ἦταν δὲ αἱ ἐμφανίσεις τῶν παιδιῶν τῶν ὁρεινῶν αὐτῶν περιοχῶν ἰδιαίτερος συγκινητικαί. Εἶχαν κατεβῇ ἀπὸ τὰ χωριά Πεύκη, Κο-

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος συναγωνιστὴς κ. Κανελλόπουλος χαίρετ' μιὰ-μιὰ τίς φαλαγγίτισσες τοῦ στρατοπέδου Ἁγίου Ἰωάννου.

Διοικητοῦ καὶ οἱ περιφερειακοί. Εἰς Ἰωάννινα ἔφθασεν ἀργὰ τὴν νύκτα. Τὴν Πέμπτην ἐπεσκέφθη καὶ ἐπεθεώρησε τὰ γραφεῖα τῶν περιφερειακῶν Διοικήσεων, τὸ δὲ βράδυ παρευρέθη εἰς συγκέντρωσιν βαθμοφόρων, Ἀρρένων καὶ Θηλέων, πρὸς

Σάββατο μετὰ τὸν κ. Φιλοσοφούλῳ καὶ κατόπιν ἐδέχθη εἰς ἀκρόασιν φαλαγγίτας καὶ φαλαγγίτισσας, καθὼς καὶ βαθμοφόρους τῆς Ε.Ο.Ν. Ἰωαννίνων.

Ἐτσι ἐτελείωσε ἡ δεκαπενθήμερος περιοδεία τοῦ Κ.Ε.Ν.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΧΟΗΦΟΡΟΙ

4. (Συνέχεια)

«Πιστεύουν δίχως άλλο πώς ή φωνή τους φτάνει ως κάτω στον άραχνιασμένον "Αδη, όπου περιφέρεται ή σκιά του πατέρα τους, άνήσυχη, γιατί δεν πήρε άκόμη έκδίκηση. Τού θυμίζουν διάφορα περιστατικά τού φόνου. Τού τάζουν δώρα αν τους βοηθήση. "Η "Ηλέκτρα λόγου χάρη θά φέρη ν' άπλωση άπάντα στο μνημά του για προσφορά την προικά της.

Γ'.

Μά δ' "Ορέστης θέλει περισσότερο νά κατατοπιστή, γιατί για νά συντελεστή τó έργο δέ φτάνουν μονάχα εϋκές και κατάρες, δέ φτάνει ή βοήθεια τού θεού και τών άδικασκωμένων, χρειάζεται και ό έκδικητής νά μάθη τις τωρινές συνθήκες και νά οργανώση την έκδίκησή του σύμφωνα μ' αυτές. Ρωτά λοιπόν την άδελφή του και τις γυναίκες τού χορού, ποιο όνειρο είδε ή Κλυταιμίστρα κι' έξ αίτίας του στέλνει τούτες τις χόες.

«Ο χορός πραγματικά τού Ιστορά τ' όνειρο:

Είδε, λέει, πώς γέννησε ένα φίδι και τó περιποιήθηκε και τó σπαργάνωσε σά νάτανε υιός της» ύστερα θέλησε νά τó θηλάση, μά καθώς σίμωσε στο στόμα του τή ρόγα τού μαστού της, κείνο τή δάγκωσε και τράβηξε μαζί με τó γάλα κι' ένα κόμπο αίμα.

Πετάχτηκε από τó κρεβάτι πάνω ταραγμένη και ουρλιάζε μέσα στη νύχτα, κι' εϋτώς πλήθος λυχνοι άναψαν μέσ' στο παλάτι νά χάρη της.

Αυτό είναι τ' όνειρο κι' αυτή ή άφορμή πού στέλνει τούτα τά χαρίσματα στον τάφο τού "Αγαμέμνονα.

Μακάρι, λέγει ό "Ορέστης, νά βγῇ τ' όνειρό [της άληθινό και φαίνεται μου με την τόχη μου ταιριάζει, τί από την ίδια γλώστρησε κοιλιά τó φίδι και σάν παιδί άναπαύτηκε σά σπάρνανα μου, και τó μαστό βυζαίνοντας πού έχω βυζάει μέσ' σ' άγιο γάλα άνάμιξε μία στάλα αίμα— [του πού σαστισμένη στρένιαζεν απ' τόν πόνο. Πρέπει λοιπόν τέτοιο πού γέννησε άγριο τέρας και κακό θάνατο νά βρῇ τί έγω σά δράκος θά τή σκοτώσω καθώς τ' όνειρο σημαίνει.

«Ο χορός με χαρά δέχεται μία τέτοια εξήγηση και ζητά οδηγίες από τόν "Ορέστη τι πρέπει νά κάνη τώρα πού θά γυρίση στο παλάτι και πώς νά φερθή.

—«Ω! τó ποῖμα είναι άπλό, λέει ό "Ορέστης. Ντυμένος σάν ξενομπάτης χωρικός θάοθω μαζί με τούτον έδω τó φίλο μου, τόν Πυλάδη, τάχα σά σπιτικός φίλος από την Παονασίδα. "Ο θυρωρός βέβαια δέ θ' άνοίξη με προθυμία άφού δέ μās ξέρει

γιατί τó σπῖτι μαῦρες όπαξίες τó δέρνουν.

«Όμως έμείς θά μένουμε εκεί ως δειχθῇ τῇ κάποιος και βλέποντάς

μας νά καθώμαστε στο κατώφλι τού Αίγισθου θά πῇ: «"Ε δοῦλοι, γιατί άφήνετε τούς ξένους νά περιμένουν στην έξωπορτα; "Αν ήταν έδω ό Αίγισθος και τó μάθαινε...».

Κι' αν έως τó διαδῶ της πόρτας τó κατώφλι και τόν πέτυχω μία στο θρόνο τού πατέρα είτε ζοῖη τó κατόπι μου και μ' άπαντήση πρῖν βγάλη λέξι και μου πῇ: «ποῦθε εἶσαι [ξένε;» νεκρός θά κυλιστῇ με μία σπαθιά στο χῶμα και ή "Ερινύα πούχει δά χορτάσει φόνο τρίτο ποτήρι άκράτου αίμα θά ρουφήξῃ.

Δ'.

Τούτα άφού πῇ ό "Ορέστης σχετικά με τó πῶς σκοπεύει νά ένεργήση, φεύγει μαζί με τόν Πυλάδη. Οί γυναίκες παρακολουθοῦν τούς δυο νέους καθώς άπομακρύνονται μέσα στά χωράφια, πιάνουν τή δημοσιά κι' άρχίζουν ν' άνεβαίνουν τόν άνήφορο πού τραβάει κατά τó κάστρο.

Και κεί στο ίδιο μέρος, δίπλα στο μνημα τού σκοτωμένου βασιλῆα, ένῳ ή καρδιά τους πτεροκοπᾷ άνάμεσα στην έλπίδα και τή φρίκη, κάνουν διάφορες σκέψεις για τήν τόλημ τού άντρός και τήν «ξέφρενη» της γυναικός άγάπη. Βγαίνουν έξω από τά σύνορα τού τόπου και τού χρόνου και βλέπουν στον Αίγισθο τόν αἰώνιο άντρα πού άποτολμᾷ τó κάθε τι και στην Κλυταιμίστρα τήν αἰώνια γυναίκα, πού δεν έχει μέτρο στις πράξεις της κι' άκολουθώντας τήν «ξέφρενη», όπως τή λέει, φωνή της καρδιάς της, γίνεται άφορμή σέ μεγάλες συμφορές.

Σκιάχτρα πολλά άνατρέπει ή γῆς κι' όποιος τά βλέπει άνατριχιάζει. "Ανθρωποφάγα τέρατα τῆς θάλασσας ό κόρφος βγάξει.

Είσε στον ύπνο της...

Και τόν άγέρα άνάμεσα ούρανοῦ και γῆς φωτιάς πετούμενες τόν χαρακώνουν... κι' άλλα πολλά μπορείς νά πῇς πούλια και στερῖανά κι' άνεμικές π' άγρία θυμώνουν....

Ποῖος όμως θά μιλήσῃ για τήν άποκοτιά τού άντρός και για τήν ξέφρενη της γυναικός άγάπη; Με πῶσα βάσανα, με πόσες ντροπές πράξεις μās έχει τυρανῆσει!

"Αναθυμᾶται ύστερα διάφορα περιστατικά πού άπόμειναν πιά στη μνήμη τών άνθρώπων και παραδίνονται από γενιά σέ γενιά σά δίδαγμα. Τέτοια και χειρότερα δεν έκαμε λόγου χάρη ή Σκύλλα, πού από άγάπη στο Μίνω έγινε άφορμή νά πεθάνῃ ό πατέρας της Νίσος; Και ή πράξη της "Αλθέας της κόρης τού Θυεστίου δεν προκάλεσε τó θάνατο τού παιδιού της;

«Ω αν δεν ύπῆρχαν οί θεοί νά τιμωροῦν παρόμοια κακουργήματα!... Και στά δυο παλληκάρια πού δλοένα σιμώνουν στην πόρτα τού κάστρου με βῆμα σταθερό, ό χορός με άνακούφιση βλέπει τó σπαθῖ της θείας Δίκης νά λάμπη στις πρῶινές άκτίνες τού ήλιου.

Μά στά πλεμόνα πέρα ως πέρα θά δώση τή λαδωμάτια τ' της Δίκης τó πικρό σπαθῖ τ' άκονισμένο. Δέ λημονιέται τ' άδικο ριγμένο, ποδοπατημένο, κι' όποιος τού Δία σεδασμό δεν έχει στην καρδιά του.

Τῆς Δίκης τó θεμέλιο είναι γερό κι' ή Μοῖρα τó σπαθῖ της από τά πρῖν χαλκεύει. Στο σπῖτι μπάζει τó παιδί κι' ύστερα από καιρό με νέο φόνο νά πληρώση τόν παλῆδ γυρεῖ. "Η "Ερινύα ή βαθυστοχάστη κι' ή σεδαστή.

Ε'.

"Εδῶ ή σκηνή αλλάζει. Είναι μία άλλη εικόνα, όπως θά λέγαμε σήμερα στη θεατρική γλώσσα.

«Ο "Ορέστης και ό Πυλάδης σά δυο χωριάτες από τή Φωκίδα—προσποιούνται μάλιστα τήν προφορά τῆ Φωκείκη—χτυποῦν τήν αἰλόπορτα τού παλατιοῦ... Κοντεύει νά νυχτώσῃ.

ΟΡΕΣΤΗΣ

Παιδί, ε παιδί, άκου στην αἰλόπορτα χτυπῶ. Ποῖος είναι μέσα, ε παιδί, πάλι χτυπῶ. Δεν βγαίνει κάποιος; Τρεῖς φορές έχω χτυπήσει... φιλόξενη τού Αίγισθου αν είναι ή στέγη.

"Ενας δοῦλος τρέχει και τούς άνοίγει. "Αντίθετα πρῶς κάθε συνήθεια, τούς ρωτᾷ, πρῖν τούς έπιτρέψῃ τήν είσοδο, ποιοι είναι και από πού έρχονται.

Αυτό δείχνει πῶς στο παλάτι τού Αίγισθου λαχαίνουν κάποιες προφυλάξεις, γιατί ὅσο κι' αν πέρασε πολὺς καιρός από τó φόνο τού "Αγαμέμνονα, ή καρδιά τών φονιάδων βασιάνι-

ζεται από φόβους και άδριαστα προ-
αισθηματα.

Ο Όρεσθης, σύμφωνα με το σχέδιο
που έχει καταστρώσει, απαντά στο
ρώτημα του δούλου.

Σύρε να δώσω ειδησι στ' αφεντικά σου
πως ήρθα επίτηδες να φέρω κάποιο μήνυμα.
Μά βιάσου, καθώς βιάζεται να φύγει η νύχτα
με τα σκοτάδια της και πρέπει ο στρατολάτης
την άγκυρα να ρίξη κάπου και ν' άράξει.
Έδώ ως φτάση κάποιος μεγαλύτερός σου
γυναίκα ή άντρας, μά καλλίτερα ένας άντρας
γιατί πιο λευτέρα μιλάει ο άντρας στον άντρα.

Πραγματικά ο δούλος ύστερα από
τά λόγια αυτά του Όρεσθη πηγαίνει
μέσα να δώσει ειδησι κι ύστερα από
λίγο έρχεται ή ίδια ή βασίλισσα ή
Κλυταιμνήστρα για να μάθει ποιοι εί-
ναι οι ξένοι και τί θέλουν.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ

Μπορείτε, ξένοι, να μου πητε οτι είναι ά-
νάγκη.

Στο σπίτι του οτι ταιριάζει θα το βρήτε
θερμό λουτρό κι' ανάπαλι στον κουρασμένο
κορσάκι και καλοπροαίρετη φροντίδα.
Μ' ένα τύχη και τρανότερη σας φέρνι άνάγκη
κι' είναι δουλειά του άντρός, να τον καλέσω.

Άρχοντικά είναι τά λόγια της. Η
Κλυταιμνήστρα είναι μεγάλη πιά γυ-
ναίκα με μαλλιά που άσπρίζουν για
καλά. Η κορμοστασία της όμως στα-
τή και το μάτι της σκληρό και περή-
φανο κοιτάζει ύποπτα τους ξένους
από την κορφή ως τά πόδια, έτσι που
ο τρόπος της έρχεται σε αντίθεση με

ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΥΗΣ

Η συνεργασία της Ε.Ο.Ν.
με την οικογένειαν, και ιδίως με
τους κατά τόπους συλλόγους
γονέων, είναι άναγκαία. Οι γο-
νεύς πρέπει να ένοήσουν οτι τά
παιδιά των άνήκουν πρώτ' απ'
όλα εις το Έθνος.

τά λεγόμενά της που προφέρονται μη-
χανικά έτσι και δεν δείχνουν τά εσω-
τερα αισθηματά της.

Ο Όρεσθης μ' όλο που γίνεται κα-
τακίτρινος, μία στιγμή, καθώς έτσι
ξαφνικά αντίκρύζει τη μάνα του ύ-
στερα από τόσα χρόνια και κάτω από
τέτοια περιστατικά, καταφέρνει ως
τόσο να κρατηθή και διηγείται ένα
ολόκληρο παραμύθι που είχε συνθέ-
σει επίτηδες από πριν.

Είναι, λέει, ξένος, Δαυλιώτης από
τη Φωκίδα που είχε κάποια δουλειά
νάρθη στο Άργος. Καθώς ήταν λοι-
πόν έτοιμος να ξεκινήση τον πλησία-
σε κάποιος, που πρώτη φορά τον έ-
θελε, Στρώφος με τ' όνομα, και του
είπε:

«Έτσι κι' αλλιώς άφου πηγαίνεις στ' Άρ-
γος, φίλε,
θυμήσου στους γονιούς να πης του Όρεσθη
πως πέθανε — και κοίταξε μην τ' άμειλησης —
Το λείψανό του μήπως θέλουν να πάρουν
ή να το θάψουν εδώ πέρα έρνο και ξένο.
Στο γυρισμό μάς λέγεις ποιά είναι ή πεθυμία
[τους].

Τώρα σε χάλκινο λεβέτι φυλαγμένη
τη στάχη εδώ κρατάει του παλληκαριού
που το μοιρολόγησε με την καρδιά μας.
Αυτά μου παραγγέλανε κι' αυτά σας λέω.

(Άκολουθεί) Μ. Άναστασίου

ΕΝΑ ΝΗΣΙ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Ένα σύντομο βιβλιαράκι της καθηγήτριας
στο Γυμνάσιο ηλέων της Σάμου κ. Σ. Μιχα-
λιάδου. Το τίτλο φέρει «Η Σάμος» και το
αφιερώνει στη «Νεολαία», περιφέρει δε στις
σελίδες του όλη την ιστορία του ένδοξου νη-
σιού, από τά αρχαιότατα χρόνια ως τά ση-
μερινά. Η έθρησκεία και ή Πατρίς, λέγει
στον πρόλογο του βιβλίου της, είναι δύο με-
γάλα και άχώριστα ιδέαι' αι δύο αυτά
ιδέαι αποτελούν τά «Ελληνικά Ιδιαιτερά», τά
όποια ώθησαν τους προγόνους ημών άμφοτε-
ρων των φύλων εις τά μεγάλα έργα και με
τά όποια πιστεύομεν οτι θα μεγαλοουργήσουν
και ή παρούσα και αι επέρχόμεναι γενεαί.
Λόγια τά όποια είχαν, έχουν και θα έχουν
την θετικότερη και βασιμώτερη αξία και που
είναι ευχάριστο να προέρχονται από εκείνους
που κατεύθυναν τά «Ελληνόπουλα» στα πρώτα
τά βήματα.

Μά για να ξαναγυρίσουμε στο βιβλίο της
κ. Μιχαλιάδου πρέπει ν' αναζητήσουμε την
πρώτη σκέψη για τη «Σάμος». Πόσο όμως ευ-
γενική είναι ή τοπικιστική αυτή διάθεση και
πόσο δεν θα ευχάριστην αύριο ο ιστοριο-
δίφας την συγγραφέα για τις πολύτιμες πλη-
ροφορίες που παρέχει στο βιβλίο της.

ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Τά «Ελληνόπουλα» ξέρουν άσφαλώς οτι ή
δύσις του Μιχαήλ και ή άνατολή της Α-
ναγνησίδος άρχισε από τον καιρό που ο
Οόμανισμός, δηλαδή ή μελέτη των άρχαίων
συγγραφέων, άρχισε να γίνεται θρησκεία
στην Εύρώπη. Οι περισσότεροι πιστεύουν πως
ο Οόμανισμός έλαμψε την έπομένη της Α-
λώσεως της Κωνσταντινουπόλεως, με τους
«Ελληνες λόγιους που έσκόρπισαν σ' όλη την
Εύρώπη — ένα καλό μέσα στην μαυρίλα της
συμφοράς —» άλλ' οι νεώτεροι μελετηται ά-
ποδεικνύουν οτι ο Οόμανισμός, δηλαδή ή Α-
ναγνησίδος, έσημειώσε τά πρώτα του βήματα
μερικές δεκαετηρίδες πριν από την Αλωσι,
πάλι με τους «Ελληνες λόγιους που άρχισαν
να πηγαίνουν στην Ιταλία, στην Γαλλία και
σ' αυτήν ακόμη την Αγγλία.

Γι' αυτό ακριβώς πρέπει να βλέπουμε κάτι
περισσότερο, ή ως μία άλλη έκδοτική έπιχει-
ρησι, τον άληθινό οργανισμό που παρατηρείται
στην έκδοσι των άρχαίων συγγραφέων τους
τελευταίους καιρούς. Νά ξαναγράψω θα έπε-
ρίττετε. Μου έδόθη ήδη ή ευκαιρία να γρά-
ψω με ποιά έπιμέλεια γίνονται οι έκδόσεις
αυτές από τους έκδοτικούς οργανισμούς που
τις έχουν αναλάβει.

Θάβλεπα όμως να τονίσω, και ιδιαίτερα,
μία άλλη εργασία που συντελείται εδώ χρό-
νια από τον ποιητή κ. Ι. Γρυπάρη. Ώνευρέ-
θηκε ν' αποδώση στην νεοελληνική όλον τον
Σοφοκλή και με κόπο, άλλα και με πλήρη
ένταξη, συμπληρώνει μέρα με την ημέρα
την προσπάθειά του. Τις τελευταίες ημέρες
μάς έδωσε δύο ακόμη τραγωδίας, τον «Αλαν-
τα» και την «Αντιγόνη», σ' έλεύθερη από-
δοσι. Έδώ, βέβαια, δεν πρόκειται να κριθή
ή μεταφραστική εργασία του κ. Γρυπάρη. Έ-
δώ ένα πρόκειται να τονισθή: ή εργασία του
κ. Γρυπάρη σ' άριστουργήματα αυτά της άρ-
χαιάς φιλολογίας θα μείνη στους αιώνας ένα
άληθινό μνημείο.

«ΕΙΛΙΠΠΟΣ»

«Στη σειρά των μεγάλων μορφών του 4ου
π. Χ. αιώνα, μάς λέγει προλογικώς στο βι-
βλίο του ο καθηγητής κ. Β. Λαούρδας, ο Ι-
σοκράτης άργησε πολύ από τους μεταγενε-
στέρους να τοποθετηθή όπου του άξιζε. Οι
λόγιοι της Αλεξανδρινής έποχής, οι Βυζαν-
τινοί και οι φιλόλογοι ως τά τέλη του 19ου
αιώνα τον θεωρούσαν ως έναν έξαιρετικό καλ-
λιτέχνη του ύφους, δουλειά, με άπαράμυλο
τέχνη της φραστικής, κατά τά άλλα όμως φλυα-
ρο και σπουδαιοφανή κενόλογον.

Νά τον ίδουμε σ' όλο το βάθος της άπε-
γνωσμένης και τραγικής ελληνικής του ζωής,
είναι καθήκονμα μεγάλων ιστορικών, μελετη-
τών του 4ου αιώνα, έχωριστά του Βελoch,
του Poelmann και του Kaerst. Συνθετική όμως
μελέτη για τη ζωή και την έποχή του δεν έ-

χει γραφή ακόμη, αν και υπάρχει ήδη σημα-
ντικότη προεργασία.

Αυτά μάς λέγει ο κ. Λαούρδας, που άλη-
θεύουν μέχρι κεραίας. Ο Αθηναίος αυτός ρή-
τωρ και άσπινάκτης υπήρξεν από τά φωτει-
νότερα μυαλά της έποχής του, μεγάλος πα-
τριώτης και νους που ήμπορούσε να διακρίνη
πολύ μακριά. Ήταν αυτός που κήρυξε την
ένωση όλων των Ελλήνων εναντίον των Περ-
σών και δεν έδίστασε ν' αντίταξή στο κη-
ρυγμα του Δημοσθένους, να ζητήσει τη συμ-
μαχία με τους Μακεδόνες και την ένωση όλων
των Ελλήνων εναντίον των Περσών. Ο Ισο-
κράτης θαυμάζει τον Φίλιππο, αν και δεν φι-
νεται να συμπαθή την άπολυταρχική όργα-
νωσι του μακεδονικού Κράτους. Είναι μία
έξαιρετική φυσιογνωμία που εδρείεται σε έ-
ριδες και σε άσπινάκτους άγώνες, ενώ έα-
μπορούσε να νάνη ή φωτεινότερη μορφή του Έλ-
ληνισμού. Γι' αυτό και γράφει τον έπιταμιο.
Δεν παραγνωρίζει τις δυσκολίες. Ο ίδιος,
που τώρα τον γράφει, είναι πολύ γέρος κι'
άνικανος να στολισθ το λόγο του με φραστι-
κά κατασκευάσματα και με περίτεχνες φρά-
σεις. Αυτούς τους λόγους ο κόσμος συνήθως
άγασα κι' όχι την πειθή των πραγμάτων. Άλ-
λά και μετά τις έξαιρετικές του έπιτυχίες ο
Φίλιππος θα θέληση άργά να προσέξη τις
συμβουλές άλλων άλλων, ή θα έχη γίνει τόσο
αγέρωγος, ώστε κανέναν άλλον να μη άκούει.
Σκέψαι σοφιστής, που δεν έχουν όμως την
δύναμη να σταματήσουν τον πιστό στην άπο-
στολή του. Και μάς δίνει τον λόγο του, που
χωρίζεται σε δύο κυρίως μέρη, μέν έναν άρ-
κετά μεγάλο πρόλογο: στο πρώτο τονίζει την
ανάγκη της συνδιαλλαγής των Ελλήνων, στον
δεύτερο την ανάγκη της έννώσεως όλων των
Ελλήνων εναντίον των Περσών. Η ήθική των
ατόμων και τά δίκαια της δολότητος, ή μυθο-
λογία, ή ιστορία, τά δικαιώματα των Ελλή-
νων και τά καθήκοντα του Φίλιππου άποτε-
λούν τά έπιτερήματα του Ισοκράτους, τά ό-
ποια και σήμερα συγκινούν και μάς δίνουν
σ' όλο της το μεγαλείο την πατριωτική ψυχή
του ρήτορος και την φωτεινή του προσωπική.

Θάβλεπα ακόμη να μεταφέρω εδώ μία αξία
λόγου παρατήρησι του κ. Λαούρδας, γιατί τά
πράγματα και ή βαθύτερη γνώσις της ιστο-
ρίας την δικαιώνουν άπόλυτα. Επειροτό είναι,
λέγει, να παρακολουθήσουμε την άπληρη που
είχε αυτός του ο λόγος του Φίλιππου και στον
«Ελληνισμό». Νά όποιοτηριχθή οτι το κορινθια-
κό συνέδριο, ή έθνική, γενικότερη ή ένωτική
προσπάθεια του Φίλιππου και ή άσιατική έκ-
στρατεία του Αλεξάνδρου έγιναν χωρίς την
έπιβρασι των ιδεών του Ισοκράτους, θα ήταν
βέβαια άστοχο. Αυτόσο όμως θα ήταν κι'
αν λέγαμε οτι δλ' αυτά έγιναν άποκλειστι-
κώς χάρις οτι κήρυγμα του Ισοκράτους. Τά
ιστορικά φαινόμενα, πολυσύνθετα καθώς εί-
ναι, δεν εξηγούνται βέβαια μ' ένα και μόνον
ιστορικό παράγοντα. Ο Ισοκράτης συνειδη-
τοποίησε τις σκέψεις πολλών τιμίων και άρα-
τριάσεων Ελλήνων, τις διεισέφρασε κατά
τρόπο πιο όριστικό και με το πιστόγνωστο
δυνατό του και το έξαιρετικό λογοτεχνικό τα-
λέντο που τις μετέφερε σε κτήμα όλοκληρού
του τότε Ελληνισμού. Στη γενικότερη και
τελική διαμόρφωσι της ιστορικής εξέλιξης
προς το νέο πνεύμα της Αλεξανδρινής πε-
ρίόδου συνετέλεσαν βέβαια όλοι οι άλλοι έ-
κείνοι ιστορικοί παράγοντες που έφεραν και
στον Ισοκράτη τις ένωτικές και ιμπεριαλι-
στικές επισημειώσεις τους.

Θά ήταν όμως, άσφαλώς, παράλειψι αν
σ' αυτό το πρόχειρο σημείωμα δεν άνέφερα
και την άλλη μορφή της εργασίας του κ.
Λαούρδας, την καθαρώς φιλολογική, την με-
τάφρασι δηλαδή του κειμένου που μάς δίνει
στο βιβλίο του μαζί μ' αυτό το κείμενο και
με άξιοσημειώτες σημειώσεις. Δεν νομίζω οτι
θα βρισκόμουν έξω από την πραγματικότητα
αν έλεγα οτι σπανίως άρχαίο κείμενο άπε-
δόθη πληρέστερα και σε εύληπτότερη και εύ-
πρεπότερη γλώσσα.

Ο ΕΥΘΥΜΟΣ ΛΑΟΥΤΖΙΚΟΣ ΜΟΥ»

Ο εϋθυμος λαουτζίκος είναι ο μαθητόκο-
μος, που τόσο καλώς ξέρει την ψυχή του ο
καθηγητής και γνωστότατος συγγραφέας οχο-
λικών και παιδαγωγικών βιβλίων κ. Δ. Ζή-
σης. Αυτός όμως ο κόσμος έχει τους δικούς
του όρίζοντας, τά δικά του αισθηματά, που
συννά δεν τά καταλαβαίνουν οι μεγάλοι και
τότε τά παιδιά παρουσιάζονται κακότροπα,
δυστροπα, άτίθασα. «Στις νόστιμες ιστορίες
του εϋθυμου λαουτζίκου» με τά παιδιά και
τους γονείς των ζωγραφίζεται όλος αυτός ο
κόσμος και ο άναγνωστής, μικρός ή μεγάλος,
πολλά έχει ν' αποκομίση χρήσιμα πορίσματα.

Ας σημειωθή οτι το βιβλίο είναι διασκευή
από το γερμανικόν του παιδαγωγού Georg P.
Münch. Μία διασκευή όμως που κατ' ούδεν
ζημιώνει, αν δεν έξαιρη, το πρωτότυπον.

ΧΡ. ΑΓΓΕΛΑ

ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΩ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

23.

(Συνέχεια)

—“Ας θυσιάσουμε λοιπόν στις έννιά Μούσες! είπε κι’ ο Κλέαρχος ο Κρητικός. Κι’ ας είναι μαζί μας σέ δηλη και την έκστρατεία!”

Κατά τις τελευταίες άπριλιτικές μέρες άρχισαν οι λαμπρές γιορτές του άποχαιρτισμού. Τό μεγάλο άμφιθέατρο γέμισε πάλι κόσμο. Οι νέοι όλοι ήταν χαρούμενοι γιατί έφευγαν με τόν ‘Αλέξανδρο γιά τή μεγάλη περιπέτεια’ οι γέροι όλοι ήταν θλιμμένοι, γιατί έφευγαν οι γιοι τους και τ’ άγγόνια τους και δέν ήξεραν άν θά τους ξαναδοϋν πιά ποτέ.

Θρονιάστηκε ο ‘Αλέξανδρος ντυμένος άσπρο χιτώνα με άσημένια κεντήματα στις άκρες’ και στο κεφάλι του φορούσε χρυσό στεφάνι δάφνη. Δεξιά κι’ άριστερά κάθισαν οι φίλοι του’ πίσω του όρθιος ο Στέφανος.

Πρίν άρχίσουν οι γιορτές, οι ιερείς προσέφεραν θυσίες’ κι’ ο ‘Αλέξανδρος σήκωσε τό χέρι.

—‘Έννέα Μούσες, Καλλιόπη, Κλειώ, Εϋτέρπη, Μελπομένη, Τερψιχόρη, ‘Ερατώ, Πολύμνια, Ούρανία και Θάλεια, ακούσατέ με! Φεύγω γιά τόν πόλεμο, έλάτε μαζί μου! Γιά τό γατήρι σας έπιχειρώ τή μεγάλη τούτη έκστρατεία. Δέ θέλω νά κατακτήσω κορυμιά μονάχα και πολιτείες και χώματα. Θέλω ψυχές. Και σεις μονάχα, ω Μούσες, μπορείτε νά με βοηθήσετε στο δύσκολο τούτο έργο. Μή με άφήσετε μονάχα, έλάτε μαζί μου!”

Είπε, κι’ ή κνίσσα από τις θυσίες άνέθηκε ψηλά στον ούρανό. Οι γιορτές βάσταξαν έννιά μέρες. ‘Η πρώτη μέρα άφιερώθηκε στη Μούσα της έπικής ποίησης, τήν Καλλιόπη. Ξακουσμένοι ραψωδοί άπάγγειλαν στίχους της ‘Ιλιάδος’ και της ‘Οδύσσειας’.

‘Η δεύτερη μέρα άφιερώθηκε στη Μούσα της ιστορίας, τήν Κλειώ’ τότε έβγαλε λόγο κι’ ο φιλόσοφος Καλλιθένης κι’ έξηγήσε με ποιόν τρόπο φαντάζεται πώς πρέπει νά γράφεται ή ιστορία. Τί θά πη άλήθεια; Ελεγε. Νά πιστεύης ό,τι βλέπεις. Τί θά πη μύθος; Νά πιστεύης ό,τι δέν βλέπεις. Τί είναι ιστορία; ‘Η θυγατέρα της ‘Αλήθειας και του Μύθου. Κι’ άπάνω στο θέμα αυτό Ελεγε, Ελεγε, Ελεγε... όσο πού πιά κούράστηκε, ξερόθηκε ή γλώσσα του και σάπασε γιατί βιάζονταν νά κατεβή από τό βήμα και νά πιή δυό τρία ποτήρια κρασί.

‘Η τρίτη μέρα άφιερώθηκε στη Μούσα της λυρικής ποίησης, τήν Εϋτέρπη. Μεγάλοι τεχνίτες άπάγγειλαν τις επίνικες ώδες του μεγαλύτερου λυρικού ποιητή της ‘Ελλάδας, του Πίνδαρου. Τόν ποιητή αυτόν, πού γεννήθηκε κοντά στη Θήβα, τόν άγαπούσε περισσότερο άπ’ όλους ο ‘Αλέξανδρος. Και γι’ αυτό όταν πέρσει ξεπάτωσε τή Θή-

βα, μονάχα, καθώς είδαμε, τό σπίτι του Πίνδαρου και τους ναούς των θεών σεβάστηκε.

—Τό σπίτι του Πίνδαρου είναι κι’ αυτό ναός’ μήν τό άγγίζετε! Ελεγε.

Ο ‘Αλέξανδρος άκουγε τώρα τους πινδαρικούς ύμνους γιά τους νέους πού νίκησαν στους άγώνες κι’ ή καρδιά του λαχτάριζε. Κάποτε ρώτησαν τόν ‘Αλέξανδρο γιατί δέν πηγαίνει κι’ αυτός στους ‘Ολυμπιακούς άγώνες’ ν’ άγωνιστή.

—Θά πηγαίνα, άποκρίθηκε, άν οι συναγωνιστές μου ήταν βασιλιάδες.

Μά στο φίλο του τόν ‘Ηφαιστίωνα είπε μία μέρα:

—Θά πηγαίνα, άν ζούσε ένας Πίνδαρος νά ύμνησέ τή νίκη μου.

‘Η τέταρτη μέρα άφιερώθηκε στη Μούσα της τραγωδίας, τή Μελπομένη. Οι καλύτεροι ήθοποιοί είχαν έρθει κι’ έπαιξαν τήν τριλογία του Αισχύλου: ‘Προμηθέας Πυρφόρος, Προμηθέας Δεσμώτης και Προμηθέας Λυόμενος’.

‘Ολοι οι άκροατές κρατούσαν τήν άναπνοή τους κι’ άκούγαν τήν πάλη του Προμηθέα με τό Δία και τήν τελική συμφιλίωσή του με τό Θεό.

«Είμαι κι’ εγώ σαν τόν Προμηθέα, συλλογίζονταν ο ‘Αλέξανδρος, παίρνω τό φως από τήν ‘Ελλάδα και τό πηγαίνω στους βάρβαρους νά φωτιστούν...».

‘Η πέμπτη μέρα άφιερώθηκε στη Μούσα του χορού, τήν Τερψιχόρη.

Οι καλύτεροι χορευτές είχαν έρθει άπ’ όλη τήν ‘Ελλάδα και χόρεψαν. Πρώτα-πρώτα χόρεψαν τόν άγριο χορό τόν πυρίχιο’ οι Κρητικοί με τόν Κλέαρχο άναψαν φωτιές και υ’ δλα τ’ άουατα, τό θώρακα, τήν άσπίδα, τό δόρυ, χόρεψαν τριγύρω, βγάζοντας πολεμικές κραυγές. “Επειτα ήρθαν οι

Ο ‘Αλέξανδρος έτρεξε στους φίλους του πού τόν περίμεναν.

χοροί της ειρήνης. ‘Ωραίες κοπέλλες στεφανωμένες με ρόδα, κι’ άλλες με κίτρινα στάχυα, χόρεψαν ήσυχα, ουρτά, τραγουδώντας.

‘Η έκτη μέρα ήταν γιά τή Μούσα της έρωτικής ποίησης, τήν ‘Ερατώ. ‘Απάγγειλαν τά τραγούδια της μεγαλύτερης ποιήτριας των αίωνων, της Σαφώς από τή Λέσβο. Ποτέ ή άγάπη δέν τραγουδήθηκε με τόση γλύκα και τόσο πάθος. Κι’ ο ‘Αλέξανδρος έκλεισε τά μάτια του εύχαριστημένος κι’ άκούγε.

‘Η έβδομη μέρα ήταν γιά τή Μούσα των ιερών ύμνων. Οι ιερείς, στεφανωμένοι με κλαριά έλιάς, τραγουδούσαν τους παλιούς ύμνους των θεών. ‘Η όγδόη μέρα άφιερώθηκε στη Μούσα της άστρονομίας, τήν Ούρανία’ και τέλος ή ένατη και τελευταία μέρα στη Θάλεια, τή Μούσα της Κωμωδίας.

Κάθε βράδυ ο ‘Αλέξανδρος έδινε στους φίλους του και στο λαό συμπόσιο’ τήν τελευταία νύχτα τό συμπόσιο δόθηκε πρds τιμή του γέρου στρατηγού του ‘Αντίπατρου. Αυτόν θάφνην στη Μακεδονία αντιπρόσωπό του όσο θάλειπε στον πόλεμο. Είχε μεγάλη έμπιστοσύνη όχι μονάχα στην άνδρεία του παρά και στη σύνεσή του και τήν άφοσίωσή.

Σήκωσε τό χρυσό ποτήρι του, γεμάτο κρασί, κι’ ήπιε στην ύγεια του.

—‘Αντίπατρε, είπε, πιστέ φίλε και συνεργάτη του πατέρα μου, σέ σένα άφήνω, όσο θά λείπω, τή μεγάλη σφραγίδα του Κράτους. Θά είμαι ήσυχος, γιατί θά ξέρω πώς έσύ βρίσκεσαι έδω στη θέσι μου. Σέ στολίζουν οι τρεις μεγάλες άρετές: ή πίστι, ή φρονιμάδα κι’ ή παλληκαριά. Πίνω στην ύγεια σου, ‘Αντίθασιλέα ‘Αντίπατρε!”

‘Ολοι σκώθηκαν. Τό συμπόσιο τελείωσε. Μά ο ‘Αλέξανδρος άπλωσε τό χέρι.

—Μιά στιγμή, είπε. Αύριο φεύγω με’ πρίν νά κινησουμε μοιράζω στους φίλους μου πού μένουν έδω όλη μου τήν περιουσία, χωράφια, σπίτια, ρούχα, κοσμήματα. Εγώ πιά δέν έχω άνάγκη από τίποτα.

Οι καλεσμένοι άνοιξαν τό στόμα με άπορία.

Ο Περδίκκας τόλμησε νά ρωτήσει: —“Ω βασιλιά, είπε, και σϋ τί θά κρατήσης γιά τόν έαυτό σου;

—Τήν έλπίδα! άποκρίθηκε ο ‘Αλέξανδρος.

—Τότε κι’ εγώ, βασιλιά, τήν έλπίδα θά κρατήσω γιά τόν έαυτό μου. Δέν θέλω τίποτα άλλο’ μονάχα τήν έλπίδα.

—Κι’ εγώ!

—Κι’ εγώ!

—Κι’ εγώ!

Φώναξαν όλοι οι σύντροφοι του ‘Αλέξανδρου.

Τους πήρε τό φιλότιμο και ντράπη-

καν νά φανούν, σέ μιὰ τόσο επίσημη στιγμή, κατώτεροι από τόν άρχηγό τους.

Μοίρασαν τίς περιουσίες τους, σέ δούλους φίλους έμεναν στή Μακεδονία καί τήν Έλλάδα κι' έτοιμάστηκαν νά ξεκινήσουν αύριον, έχοντας ώς μόνη περιουσία τήν έλπίδα.

Κε φ. 37.

Τήν άλλη μέρα, πριν νά ξημερώσει, στό μικρό φτωχικό του σπιτάκι ό Στέφανος άποχαιρετούσε τούς γονείς του. "Η μητέρα του έκλαιγε, έκλαιγε καί δέ μιλούσε. "Ο γιατρός ό Φίλιππος κρατούσε τά δάκρυά του κι' έδινε τίς τελευταίες του παραγγελίες στό γιό του.

"Ακουσες, είπε, τί έλεγε χτές βράδυ ό βασιλιάς Άλέξανδρος στό γέρο στρατηγό μας, τόν Άντίπατρο. "Υμνούσε τίς τρεις μεγάλες άρετές που τόν στολίζουν: τήν πίστι, τήν φρονιμάδα καί τήν παλληκαριά. Αύτές τίς τρεις άρετές, παιδί μου, προσπάθησε ν' αποχτήσης.

Σώπασε μιὰ στιγμή. "Ένας κόμπος ανέθηκε στό λαμό του. Μά νίκησε εύτύτε τη συγκίνηση του καί πρόσθεσε:

— Δέν ξέρω άν σέ ξαναδω. Βάζω τά χέρια μου άπάνω στό κεφάλι σου καί σου δίνω τήν εύχή μου. Ξέρω πώς δέ θά μέ ντροπιάσης.

***

Τήν ίδιαν ώρα, στό Παλάτι, ένας άλλος γιός άποχαιρετούσε τή μητέρα του. "Ο Άλέξανδρος τήν Όλυμπιάδα.

"Η Όλυμπιάδα, ντυμένη στά δόασπρα, κοίταζε κατάματα τό γιό της καί τόν κρατούσε από τό χέρι.

— Παιδί μου, τού έλεγε, πήγαινε στήν εύχή μου. Ξέρω πώς θά βρής φοβερές δυσκολίες καί θά περάσης μεγάλους κινδύνους' μά θά νικήσης. Τό ξέρω. Σε προστατεύει ένας μεγάλος θεός, ό "Αιμίωνας, που τό μαντείο του βρίσκεται πέρα από τήν Αίγυπτο, στήν έρημο. Από τή μέρα που γεννήθηκες αύτός είναι ό προστάτης σου.

Πήγαινε νά τόν βρής. Πρόσφερε τό θυσία. Ρώτησε τόν γιό τή μοίρα σου καί θά σου άπαντήσει. Αύτός θά σου άποκαλύψει τό μεγάλο μυστικό της ζωής σου.

"Ο Άλέξανδρος δέν είπε λέξη' έσκυψε μονάχα καί φίλησε τό χέρι της μητέρας του. Τήν κοίταζε καλά-καλά, σά νά τήν άποχαιρετούσε γιά πάντα. "Αράγε θά τήν ξαναδω;

Στράφηκε πρός τήν πόρτα καί βιαστικά πέρασε τούς διαδρόμους τού παλατιού καί κατέβηκε στή μεγάλη αυλή.

"Όλοι οι πιστοί φίλοι του ήταν συναγμένοι καί τόν περίμεναν.

— Αργήσες... τού ψιθύρισε ό "Ηφαιστίων.

— Άποχαιρετούσα τή μητέρα μου, άποκρίθηκε σιγά ό Άλέξανδρος κι' ή φωνή του πνίγονταν.

Τή στιγμή εκείνη έφτασε κι' ό Στέφανος. Τά μάτια του ήταν κατακόκκινα, σά νά είχε κλάψει. "Όταν έβγαине από τήν πόρτα τού σπιτιού του μιὰ κοπέλλα στέκουνταν στό άντικρυνό κατώφλι.

— Άλκα! φώναξε ό Στέφανος καί μ' ένα πήδημα βρέθηκε κοντά της.

ΤΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΠΟΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

VI

Ε'. ΚΑΤΑΚΟΜΒΕΣ: ΖΩΓΡΑΦΙΚΟΣ
ΔΙΑΚΟΣΜΟΣ

"Η Τέχνη μεταχειρίστηκε, όπως είπαμε, γιά διακοσμήσι των κατακομβών το μάρμαρο — όπως το συνήθιζαν κι' οι Άλεξανδρινοί καί άργότερα οι Βυζαντινοί — έπιστρώνοντες τούς τοίχους μέσα εις τά πλούσια νεκρικά δωμάτια ή τό πιο φτωχό καί προχειρό γυφομάρμαρο (στόκο) γιά τίς ανάγλυφες διακοσμήσεις — που ίχνη τους σώζονται σέ μερικά μέρη της όρφης καί παριστάνουν στέφανα ή ψυλοδουλεμένα έλικτικά σχήματα από άνθη καί καρπούς. Μά τό κυριώτερο μέσο, μέ τό όποιο διακοσμήθηκαν οι κατακόμβες, παρέμεινε ή ζωγραφική, εις τήν όποια έλαχε ή τιμή να έκφραση τίς πρώτες χριστιανικές έμπνεύσεις καί νά τίς μεταδώσει σ' έμάς — παρ' όλες τίς καταστροφές — σ' όλη τους τήν εύσέβεια καί τή όρυστήριότητά τους. Στίς επιφανείες των νεκρικών διατηρούν, στούς διαδρόμους καί περισσοτέρω ακόμα στίς έπιπέδες επιφάνειες που βρίσκονται πάνω από τούς τάφους — τά άφύδωτα τμήματα των άρκοσολών — διατηρήθηκαν ως τά σημερα ζωγραφικές διακοσμήσεις πάνω σ' έπίχρυσμα — τοιχογραφίες (al fresco) — που μως μεταφέρουν κα' εύθινα εις τήν τέχνην των κατακομβών. "Η τέχνη αύτή είναι συμβολική καί στήν τεχνολογία της "Ελληνιστική. "Ο συμβολισμός της άντλεί τίς στοιχειώδεις παραστάσεις του, που ένασκαίνονταν τίς ίδέες της πίστωσης καί της έλπίδας, από τήν άρχαία παράδοση. "Ένα κλαδί φοινίκας συμβολίζει τή νίκη, ένα κλαδί έλλης τήν ειρήνη καί τήν αιωνία έλπίδα, ένα καί μόνο δένδρο μπορεί νά σημαίνη τόν παράδεισο' συμβολικά τό ίδιο έννοια έχει ή άμπελος, που οι κλαδοί της διακοσμούν τούς θόλους καί τούς τοίχους των ύπογνων τάφων, καί άνάμεινα στα φύλλα των παίζουν, όπως άλλοτε, άρχαίοι μικροί δαίμονες μέ μόνη τη διαφορά πώς τώρα τρυγούν τήν άμπελο τού Κυρίου. Τό παγώνι (Ταώς — τό Α-Ω) που ή κορυφή του μορφή μέ τό πολύχρωμο πτέρωμα προσφέρεται τόσο κατάλληλη γιά διακοσμήσι, εξακολουθεί νά έχη καί μέσα στή χριστιανική τέχνη τή συμβολική έννοια της άθανασίας που είχε καί στήν άρχαϊότητα. "Η περιστέρα πάλι, τό πουλί της κισσώτου τού Νάε, που άγγέλλει τή σωτηρία είναι τό σύμβολο της άγιότητας. "Ο Ιχθύς (Ι (ισχύς), Χ (ριστός), Θ (εός), Υ (ίος), Σ (ωτήρ)) δέν είναι μονάχα άπλό σύμβολο, μ' άποδίδει μέ τόν καιρό συμβολική εικόνα αύτού τού Σωτήρος Χριστού. Γενικά όλος ό θαλάσσιος κύκλος μεταφέρεται μέ τήν συμβολική του σημασία στίς κατακόμβες. Τό δελφίνι, που μέφερε σύμφωνά μέ τίς ειδωλοκρατικές δοξασίες τίς ψυχές στό νησί των Μακάρων, άνυψώνεται μέ τή χριστιανική Τέχνη στή συμβολική εικόνα τού Σωτήρος των ψυχών. Τό ίδιο οι άπλες παραστάσεις, όπως ή ναύς, ό φάρος, ή άγκυρα, ένέχουν τή συμβολική έννοια της σωτηρίας καί της άναπαύσεως μέσα εις τόν λιμένα όστερ' από τίς περιπέτειες τού βίου καί τούς κινδύνους κατά τό ταξίδι της ζωής. "Ο άμύνης ή τό πρόδοτο, που συχνά μνημονεύεται από τήν παλαιά καί τήν καινή διαθήκη, γίνεται τό προσφιλέστατο σύμβολο, που συμβολίζει τό Χριστό μαζί μέ τούς πιστούς. Συμβολίζει ακόμα είναι καί οι παραστάσεις που άναφέρονται στίς έποχές — αιώνιο σύμβολο της ζωής καί τού θανάτου — που φέρουν στό νού τού Χριστιανού τήν ίδέα

της άναγεννήσεως, γιά τήν ζωηρότερη παράστασι ίδέων ή δυνάμεων της φύσεως μέ άνθρώπινη μορφή, τούς κληρονόμους ή χριστιανική τέχνη από τήν άρχαία, από τήν όποια παρέλαβε καί μυθικές παραστάσεις που είχαν άποδή περίφημες γιά τόν ποιητικό τους χαρακτήρα, όπως τού "Ορφέα — τού καλού ποιμένα — που έκφράζουν μιὰ βαθειά συνάμα καί άπλοϊκή μυστικότητα. "Ηταν τόσο δύσκολο στούς πρώτους Χριστιανούς καλλιτέχνες ν' άπαρηθύνει παντελώς τήν παλαιά κληρονομία, μέ καί νά δημιουργήσουν εύθύς άμέσως έντελεις πρωτότυπες έκφράσεις γιά τίς θρησκευτικές δοξασίες τους. Πήρανε λοιπόν έκτός από τούς καλλιτεχνικούς τρόπους καί πολλά θέματα μυθικά, τά όποια έξιδανικεύσαν. Τό καλύτερο δείγμα τού τρόπου μέ τόν όποιο ή χριστιανική τέχνη μεταχειρίστηκε τούς άρχαίους μύθους είναι ή παράστασι της ψυχής καί τού "Ορφέα. Μέσα στίς κατακόμβες δέν άπεικονίζεται ή άφήγησι των ελλείψεων της ψυχής, — ζωηρό σύμβολο των δοκιμασιών τού άνθρώπου, ό "Ορφέας τού άποστόλου τήν Εύρωδίκη από τόν "Αδη. "Ο "Ορφέας των κατακομβών είναι κείνος που έξήμνησαν οι πατέρες της "Εκκλησίας — ό ίδεώδης δίδος — που μέ τήν γλυκύτητά του κατά τή στιγμή τού θανάτου του γίνεται ό συμβολικός πρόδρομος τού Σωτήρος' καθισμώντας μόνος σ' ένα βράχο μέσα στό βάθος παίζει τή λύρα του, έχοντας άκροατές τά έξημερωμένα ζώα, τά θηρία καί τά πτηνά, παρτάσαι που μεταδόθηκε καί εις τήν βυζαντινή τέχνη. "Αργότερα ό "Ορφέας εξιδανικεύεται άκόμη περισσότερο όπως στό κομητήριο τού "Αγ. Καλλίστου, όπου παριστάνεται νά τόν άκούουν δύο πρόδοτα. Είναι πλέον ό καλός ποιμένα τού Εόγγαγγέλου καί της τέχνης. Άλλά καί ή άλλη παράστασι τού καλού ποιμένου, που φέρει στούς ώμους του τό πρόδοτο, όφείλεται προφανώς στήν παράστασι τού κριοφόρου "Ερμού, που βλέπουμε στό Μουσείο της "Ακροπόλεως. "Η άπλοϊκή αύτή παράστασι τού Χριστού, δημιουργία τού τέλους τού Α' αιώνα, που βρίσκεται σέ τόσο άκρα αντίθεσι μέ τόν ρεαλιστικό τύπο που έπικρατεί μετά τόν θρίαμβο της "Εκκλησίας, καί που θαρρείς καί σμίγει τή έρηρ μαζί ποιήσι της άρχαίας τέχνης καί τήν άπέραντη γλυκύτητα της χριστιανικής, ήταν τόσο προσφιλης που μοναχά στίς τοιχογραφίες των κατακομβών τήν άπαντούμε 93 φορές. Τό ίδιο συχνά άπαντούμε καί τήν άλλη παράστασι, τήν διουμένης που σηκώνει τά χέρια σέ προσευχή, έπικαλούμένη τή θεία προστασία έπάνω εις τά ζώα. "Η παράστασι τούτη — που ή άνάμνησι της διαδόθηκε καί στή βυζαντινή τέχνη, εις τόν τύπο της Πλατυτέρας, — συνδέεται μέ τίς μακαριότητες τού Παραδείσου. Στήν άρχαία τοιχογραφία τού κοιμητηρίου τού Καλλίστου τού τέλους τού Γ' αιώνα ύπάρχει ή τελευταία παράστασι που έχουμε τό προσδοκώμενο Παραδείσου. Μέσα σέ πλούσιο από βλάστησι κήπο, όπου άπικονίζονται δοχεία γεμάτα μέ τό ύδωρ της ζωής' άνάμεσα σέ παγώνια που περιφέρονται καί περιστέρια, βρίσκουμε πέντε "δεόμενες". Αύτη τήν ίδέα της άθανασίας, της χαράς καί της άναπαύσεως συμβολίζουν έπίσης κι' οι παραστάσεις από τά "δείνα τού παραδείσου". Τά νεκρώσιμα δείνα, τόν νεκρόδειπνα που τ' άπικονίζαν καί οι ειδωλολάτρες, μεταφέρουν τήν ψυχή εις τά ούρανα δείνα, όπου ή ειρήνη καί ή άγάπη παρέχουν στούς έλεκτούς τήν άνάψυξη τού Παραδείσου.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΔΟΥΚΑΣ

— Φεύγεις;
— Νάι!
— Στο καλό! Στο καλό!
Κράτησε τά κλάματά της. "Έκαμε νά χαμογέλαση.
— Έφυγε κι' ό πατέρας μου, είπε.
"Έφυγε τή νύχτα μέ τά καρδιά.
— Θα γυρίσω πάλι, Άλκα, είπε ό Στέφανος. Θα μέ περιμένεις;
— Δέν ξέρω, άποκρίθηκε ή Άλκα, δέν ξέρω...
Καί σέ λίγο:
— Θάρθω κι' εγώ! είπε άποφασισμένη.

— Νάρθεις! Έκεί πέρα!
— "Ο πατέρας μου μου ύποσχέθηκε νά στείλνι καρδιά νά μέ πάρη.
"Ένοιωσε πώς δέν μπορούσε πιά νά κρατήσει τά δάκρυα.
— Στο καλό! είπε πάλι. Στο καλό! Καί τού έδωκε τό χέρι.
"Ο Στέφανος έσφιξε δυνατά τό χέρι της Άλκας.
— Καλήν άντάμωσι! μουμυούρισε! Καλήν άντάμωσι στήν Άσία!
Καί χωρίστηκαν.

(Άκολουθεί)

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (28ης 'Ιουλίου)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐμβάς ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν. Καὶ ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνῃς βεβλημένον· καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπε τῷ παραλυτικῷ· θάρσει, τέκνον· ἀφέωνται σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. Καὶ ἰδοὺ τινες τῶν γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· οὗτος βλασφημεῖ. Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν· ἵνα τί ὑμεῖς ἐνθυμείσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Τί γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον εἰπεῖν, ἀφέωνται σοι αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ περιπάτει; Ἴνα δὲ εἰδῇτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας, τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ· ἔγειρε, ἄρῃ σου τὴν κλίνην καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἔγειρε καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ. Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις.

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς μετὰ τὴν ἀπέναντι περικοπήν ἀπὸ τὴν θείαν αὐτοῦ διδασκαλίαν μᾶς κάνει νὰ μάθωμεν πῶς ἐθεράπευσε κάποιον παραλυτικὸν καὶ τί ἐγίνετο σὰν ἔκαμε τὸ θαῦμα αὐτό. Ὁ Θεάνθρωπος μὲν ἀντίκρουσε τὸν ἀσθενῆ λέγει πρὸς αὐτόν: Ἐγὼ θάρσος, παιδί μου. Ἀς συγχωρεθῶν αἱ ἁμαρτίαι σου. Ἀλλὰ μερικοὶ ἀπὸ τοῦς ὑποκριτὰς Φαρισαίους, ποὺ ἔτυχε νὰ εἶναι ἐκεῖ κοντά, ἔλεγαν ἀναμεταξύ τους ὅτι ὁ Ἰησοῦς βλασφημεῖ τὸν Θεὸν μετὰ αὐτὰ ποὺ εἶπε στὸν παραλυτικὸ. Τυφλωμένοι αὐτοὶ ἀπὸ τὴν ὑποκρισία τους, ἂν καὶ καθημερινῶς ἔδεσαν τὰ καταπληκτικὰ θαύματα τοῦ Ἰησοῦ, ἂν καὶ ἀκούαν τὴν ἀγίαν τοῦ διδασκαλίου, ἐξακολουθοῦσαν νὰ μὴ πιστεύουν εἰς αὐτὸν καὶ διαρκῶς εἶχαν στὸ νοῦ τους πῶς θὰ βροῦν κάποια ἀφορμὴ νὰ τὸν κατηγορήσουν. Ὁ Ἰησοῦς τότε, ἀφοῦ κατάλαβε τί ἔλεγαν αὐτοὶ ἀναμεταξύ τους καὶ γὰρ νὰ τοὺς φανερώσῃ ὅτι ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ συγχωρῇ κάθε ἁμαρτίαν, ἀφοῦ σκοπὸς τοῦ ποῦρε στὸν κόσμο αὐτὸς ἀκριβῶς ἦταν, λέγει στὸν παραλυτικὸ: Σηκω, πάρε τὴν κρεβάτι σου καὶ πήγαινε στὸ σπίτι σου. Ἀμέσως δὲ ἐκεῖνος ἐθεράπευσε πραγματικὰ καὶ ἔκαμε ὅτι τοῦ εἶπε ὁ Θεάνθρωπος, ὁ κόσμος δὲ ποῦταν ἐκεῖ μαζεμένους ἄρχισε νὰ θαυμάζῃ καὶ νὰ εὐχαριστεῖ τὸν Θεὸν ποὺ ἔστειλε τὸν Ἰησοῦν γιὰ τὸν σῶμα.

Ἀπ' τὸ θαῦμα αὐτοῦ τοῦ Ἰησοῦ βλέπομε πῶς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ μὲν εἶδε τὸν παραλυτικὸν κατὰλαβε ὅτι δὲν πάσχει μόνον σωματικῶς ἀλλὰ καὶ ψυχικῶς. Τοῦ εἶχε καί τὸ σῶμα ἀκίνητο ἢ παραλυτικόν, ἀλλὰ καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ ἦταν παράλυτη ἀπ' τίς πολλὰς ἁμαρτίας. Δὲν εἶχε μόνον πόνους στὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ στὴν ψυχὴ. Καὶ γι' αὐτὸ ὁ Ἰησοῦς ἐπρωτίμῃ πρῶτα νὰ τοῦ θεραπεύσῃ τὴν ψυχὴ καὶ ἔπειτα τὸ σῶμα. Γιατί ὅπως ἔλεγε ἡ ψυχὴ εἶναι πρὸ τοῦ σώματος. Ἡ ψυχὴ εἶναι ἀθάνατη, ἐνῷ τὸ σῶμα εἶναι θνητὸ καὶ πρόσκαιρο.

Μ' αὐτὰ διδασκόμεθα ὅτι καὶ μεῖς πρέπει ν' ἀποδίδωμε στὴν ψυχὴ μας πρὸς μεγάλη προσοχὴ ἀπ' τὸ σῶμα. Ἀπειρες φορὲς μᾶς μπλέκουν στὰ δίχτυα τοὺς οἱ ἁμαρτίες καὶ γι' αὐτὸ εἴμαστε ἐνοχοὶ ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ. Ἐχομε ἀπόλυτη ἀνάγκη νὰ συγχωρηθῶμε, νὰ γλυτώσωμε ἀπ' τὴν ἁμαρτίαν, νὰ κάμωμε τὴν ψυχὴ μας ἐλεύθερη.

Ἀν ὅμως θέλωμε νὰ ἐλευθερωθῶμε ἀπ' τὸ βάρος τῆς ἁμαρτίας, ἂν θέλωμε τὴν αἰώνια ψυχικὴ μας σωτηρία, πρέπει νὰ πλησιάσωμε στὸ Θεὸ καὶ σὴν θεία τοῦ διδασκαλία. Ἀς μετανοήσωμε εὐλαϊκὰ καὶ ἂς ζητήσωμε τὴν βοήθειάν του. Μόνο ἂν ἡ ζωὴ μας γίνῃ πραγματικὰ χριστιανικὴ θὰ μπορέσωμε νὰ ἐπιτύχωμε τὴ σωτηρίαν μας.

* ΑΓΑΠΗ *

Πάνω σ' ἓνα ἀνώνυμο βουνό τῆς Γαλιλαίας ἀκούστηκαν τὰ ὑψηλότερα διδάγματα, κηρύχθηκαν στὸν κόσμο οἱ μεγαλύτερες ἀληθινότητες ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Θεοανθρώπου.

Τὰ πλήθη, συγκεντρωμένα ὁλόγυρα, μὲ τὰ μάτια καρφωμένα πάνω του, μὲ τὴν προσοχὴ συγκεντρωμένη στὸν ὑπέρτατο βασιλεῖ, κρέμονται ἀπ' τὰ χεῖλη τοῦ θείου Διδασκάλου. Λόγια πρωτάκουστα ἤχουνε στ' αὐτιά τους. Ἡ θεία ἀρμονία ποὺ ἐκπορεύεται ἀπ' τὸ στόμα τοῦ σαγηνεύει τὶς ψυχὰς καὶ τὶς ἀνεβάζει ἀσυναίσθητα πρὸς τὰ οὐράνια.

Ἀπήγγειλε στὴν ἀρχὴ τοὺς Μακαρισμοὺς, προβάλλοντας ἀνάγλυφα, σύντομα, κατακάθαρα τὸν πολὺπτυχο τῶν ἀρετῶν, ποὺ πρέπει νὰ στολίζουν σὰν διαμάντια λαμπερὰ τὸν χαρακτήρα καὶ τὴν ψυχὴ τοῦ ὁπαδοῦ του. Ἀνέπτυξε ὕστερα τὰ σημεῖα ἐκεῖνα τοῦ νόμου τοῦ Μωσαϊκοῦ, ποὺ ἦρθε τώρα διὰ νὰ καταλύσῃ ἀλλὰ νὰ συμπληρώσῃ. Κι' ἔρχεται κατόπιν νὰ κηρύξῃ τὸ πρωτάκουστο κήρυγμα τῆς ἀγάπης, νὰ δώσῃ στὸν κόσμο τὴν «καινὴν ἐντολήν», τὴν καινούργια, τὴν ὑψηλὴ, τὴν οὐράνια ἐντολή.

—Ξέρω, τοὺς λέει, τί σὰς ἐδίδασκεν ὁ παλῆς νόμος γιὰ τὸ ζήτημα τοῦτο. Ξέρω πῶς ἔχετε γιὰ δόγμα ν' ἀγαπᾶτε τὸν πλησίον σας, τὸ φίλο, τὸ συγγενῆ, τὸν ὁμοεθνῆ σας, καὶ νὰ μισήτε τὸν ἐχθρὸ σας. Ἐγὼ δὲ σὰς λέγω: Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν· εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς· καλῶς ποιεῖτε τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς· καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεάζοντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς.

Καὶ συνεχίζοντας, ἐπρόσθεσε: Μόνον ὅταν ἀκολουθήσετε μιὰ τέτοια πορεία καὶ τέτοια συμπεριφορὰ, μόνον τότε θὰ εἰστε «υἱοὶ τοῦ Πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς», ἀληθινὰ παιδιά τοῦ Θεοῦ, τοῦ μεγάλου καὶ στοργικοῦ καὶ σπλαχνικοῦ Πατέρα. Γιατὶ ἐκεῖνος δὲν μισεῖ. Ἐκεῖνος ἀγαπᾶ. Ἀγαπᾶ ὅλους, χωρὶς ἐξαίρεσι καὶ χωρὶς διακρίσεις. Ἐτὼν ἤλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. Ἄν ἡ δικὴ σας ἀγάπη εἶναι τόσο μικρὴ, τόσο φτωχὴ, καὶ τόσο στενόκαρδη, ὥστε μόλις νὰ φτάνῃ γιὰ τοὺς φίλους σας, τότε τί ἀγάπη εἶναι αὕτη; Ποιὸς πρέπει νὰ σὰς παῖνέσῃ γι'

αὐτὴ τὴν ἀγάπην; Εἶναι τάχα σπουδαῖο ν' ἀγαπᾶς ἐκείνον ποὺ σὲ ἀγαπᾷ καὶ θέλει τὸ καλὸ σου; Μήπως κι' οἱ τελῶνες, ποὺ τοὺς κατηγορεῖτε γιὰ ἀδίκους καὶ κακοὺς, δὲν κάνουν κι' αὐτοὶ τὸ ἴδιο; Κι' ἂν ἀγαπᾶτε μόνον τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοὺς δικούς σας «τί περισοὶν ποιεῖτε»; Εἶναι ἀράγε καμμιὰ μεγάλη ἀρετὴ αὐτό, ἢ ἓνα στοιχειῶδες καὶ φυσικὸ καὶ αὐτονόητο καθήκον; Τὸ ἴδιο δὲν κάνουν κι' οἱ ἁμαρτωλοὶ;

Κι' ἐξακολούθησεν ἀκόμη: Ἄν θέλετε νὰ γίνετε τέλειοι, πρέπει ν' ἀκολουθήσετε τὸν νέον δρόμο, τὴν καινούργια ἐντολὴ ποὺ ἐγὼ τώρα σὰς φανερώνω. Ἡ ἀγάπη σας νὰ ξαπλωθῇ παντοῦ, πρὸς ὅλες τὶς διευθύνσεις. Ἡ καρδιά σας, ἐξαγνισμένη, καθαραισμένη ἀπ' τίς τοξίνες τοῦ μίσους, τῆς κακίας, τῆς ἀντιπάθειας, ἂς ἀνοίξῃ τώρα διάπλατα τὶς πύλες της, γιὰ νὰ γίνῃ ὁ ναὸς τῆς ἀγάπης, ἀγκαλιάζοντας μέσα της ὅλο τὸν κόσμο. Ἀπ' τὴ στιγμή τοῦτο πρέπει ν' ἀλλάξετε πιά τὸν τρόπο ποὺ σκέπτεσθε. Λέξετε, ὅπως τὸ μῖσος κι' οἱ παρόμοιες, πρέπει νὰ σθενοδοῦν ἀπ' τὴ δικὴ σας γλώσσα. Μιλώντας γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα, θὰ μιλάτε σὰν γιὰ τὴν οἰκονομείαν σας, σὰν γιὰ τ' ἀδελφία σας.

Ὅταν θὰ νοιώσετε βαθεῖα τὰ λόγια τοῦτα, καὶ τὰ βάλετε σὲ πράξιν καὶ σ' ἐφαρμογή, τότε θὰ εἰστε τέλειοι, ὥστε ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν οὐρανοῖς τέλειός ἐστι.

***

Αὐτὰ τὰ λόγια εἶπε γιὰ τὴν ἀγάπην τὸ γλυκὺ στόμα τοῦ Θεοανθρώπου. Πόση δροσιά αἰσθάνεται ἡ χιλιόβασις ἀνθρωπίνης ψυχῆς μελετώντας τὰ λόγια τοῦτο! Πόσο αἰσθάνεται ὅτι μονάχα στὰ λόγια αὐτὰ, δταν τ' ἀγαπήσῃ καὶ τὰ ζήσῃ, θὰ βρῇ τὴν γλυκειὰν ἀνάπαυσιν καὶ τὸ δροσισμὸν, ὅπως ἡ ἔλαφος εἰς ἐτάς πηγὰς τῶν ὀδάτων! Καὶ ὁμως, τί κρίμα! Ἡ ἀνθρωπότης, δυὸ χιλιάδες χρόνια τώρα, κλείνει πεισματικὰ τ' αὐτιά της στὸ θεῖο κήρυγμα τῆς ἀγάπης. Ἀρνεῖται τὴν δροσιά της, καὶ προτιμᾷ τὴν καυστικὴ καὶ καταστρεπτικὴ λόγια τοῦ μίσους. Σωρεύει ἐρείπια, συντρίβει πολιτισμοὺς, ὑψώνει ἐκατόμβες ἀνθρωπίνων πτωμάτων, βασανίζει, ἀποκαταστρέφει. Μὰ πότε πιά θὰ νοιώσῃ, πότε θάρσῃ σὲ συναίσθησιν, καὶ θὰ πάρῃ τὴν μεγάλην ἀπόφασιν νὰ γυρίσῃ ὀριστικὰ στὸ Χριστό; Ὡ, τί εὐτυχία τότε γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα, τί μέρα χαρᾶς καὶ λυτρωμοῦ γιὰ τὴν χιλιόταρην ψυχὴν γῆς!

Α. Ι. Γκιάλας

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΑΝΕ χρόνια πολλά, πάρα πολλά, απ' ότου ένα κολοκαιριάτικο πρωινό τρεις άντρες ανέβαιναν στην Ακρόπολη μπρος πήγαινε ό πιο ήλικιωμένος κι' ακολουθούσαν όι δύο άλλοι κι' όι τρεις φούντωναν πολύ σκεπτικοί και μάλιστα περισσότερο από τους άλλους δύο κείνους που πήγαιναν μπρος. Ό ήλικιος είχε ψηλώσει πάνω ότον Ύμηττό και ή έξοστη όταν κίλας άρκε- τους... Έδωσαν τις χλαμύδες τους, τις έφριξαν ότον όμο κι' άκουμπώντας ότα κοιτάρα τους ανέβηκαν στην Ακρόπολη. Όταν έφθασαν στο πιο ψηλό της σημείο, έβριαν τις χλαμύδες χά- μω, πάνω σ' ένα βράχο, άκου- πησαν κάπου τα όπλα τους και κάθησαν κι' όι όι.

Κάθονταν άρκετή όρα άμύλη- τοι, κυττάζοντας όα τον κόσμο της Αθήνας. Ξαφούν το μάτι του πιο μικρού πηρε, εκεί όα την Πνύκα, ένα ζευγάρι ποόργον- τον με βήμα μεγαλόπρεπο, μα γοργό, όα την Ακρόπολη. Έ- πετα από λίγο, ανεβαίνοντας, ξεπρόβαλαν από την μεγάλη σι- δερένια πόρτα και τράβηξαν κατ' ευθείαν πός το βράχο που κάθονταν όι άλλοι τρεις. Φαίνον- ταν έξοι' ότε το πρόσωπο, ό- τε τα ρούχα τους έδειχναν πώς είναι ντόιοι. Έκείνοι, ένα άν- τρας άγριοπός, ψηλός, μαυρο- δειμένος, φορούσε μία χλαμύδα γαλάζια, που όαώς έπετε πά- νω του άφινε το δεξίο του όμο γυμνό και έδειχνε όσωμα γερό και λιοκαμένο μάσα μαλλιά, φρύδια και γένεια πλαισίωσαν το όστρού του πρόσωπο. Στο χέρι κρατούσε μακρύ όόρυ με τρεις μύτες. Έκείνη, κοπέλλα ψηλή, ντυμένη σάν πολεμιστής, με θώρακα και πρικιφαλαία, που γύρω- τριγύρω της χύνον- ταν έανόδες μπούκλες πλούσιας κόμης' στο δεξί κρατούσε κοντά- ρι βαρύ και στο άριστερό άσπι- δα πιο βαρεία.

Προχώρησαν κι' έφτασαν ότον βράχο, συζητώντας ζωηρά. «Ά- κου Αθηνά! Δική μου πρέπει νά γίνη έτούτη ή γορά' γιά όύ- τα! Την ζώνει το όγρο μου βασι-

λειο, από την Έλευσίνα ός τον Μαραθώνα' χόρτασα πιά από την μαύρη πηχτή τοίκινα των Θεσσα- λών' λαχτάρησα άλλη λατρεία. Χίλια καράδια θά της δώσω προίκα και θά της τά φέρνω γε- μάτα με τά καλά της Φοινίκης και της Αιγύπτου!» «Όχι, Κο- σμοσειστή, άποκρίθηκε ή κόρη, «έγώ πρωτοπάτησα έδώ και δι- κη όείναι νά την πάρω έγώ. Κοί- τα τους ξερούς της κάμπους που τους πυρώνει το κάμα του ήλιου. Θά τους φυτέψω. Ή έλθα θά τους δώση σκιά και το λάδι της θά θρέψη το λάδι».

Ό Κέκροπας, γιάτί αυτός ή- ταν ποόγεν άνεβή στην Ακρόπο- λι με τους δύο άλλους, άκουσε όσπισμένους. Δυό Θεοί ήταν μπρος του. Και γύριαν την χώ- ρα του' Ισα-Ισα έκείνο που τον βασάνιζε μέρες τώρα. Ήταν νιοφερμένος. Δέν είναι ποίος κάποιος που άφησε την πλούσια χώρα του ότίς όχτες του Νείλου και ταξίδεψε γιά την Ελλάδα. Νά, όκόμη το καράδι του έκει ότό λιμάνι, ότόν Πειραιά, μαύ- ρο όαώς είναι από το κατραμι- και την πίσσα' σκίφθηκε τά πα- χεία χώματα, τά χορτασμένα νε- ρο, που άφησε. Το μέρος έδώ ή- ταν φτωχό' ξερό και δίψασμένο το χωμά του' μά τ' άγάπησε.

Τού άρεσε το γλυκό του φός όαώς φωτίζε τις πλαγιές, ό γα- λανός του όόρανος, ή πεντακά- θαρη γαλανή θάλασσα. Έέλεπε τά γύρω βουνά και δέν τά χο- ρταίνε. Στην Αίγυπτο δέν είχε βουνά. Και ή θάλασσα έκει ήταν βολή από τη λάσπη που της έστε- λνε ό Νείλος. Μία λοιπόν που του άρεσε τόσο και δέν κάθονταν άλ- λοι έδώ, ήθελε νά μείνη. Ήνε- ρευόταν νά χτίση πολιτεία μεγά- λη, τρανή. Κι' έπρεπε νά χτίση πρώτα το Ναό γιά το Θεό έκείνο που θ' άγαπούσε το μέρος σάν κι' αυτόν. Μά σέ ποίον Θεό ν' άφιερώνη την πολιτεία; Και νά τώρα, όχι ένας μά δυό που έρ- χονται μόνοι τους' και όι δυό μεγάλοι Θεοί, από τους πιο με- γάλους. Ό ένας ήταν ό Ποσει- δώνας, ό άδελφός του πιο με- γάλου Θεού, του Δία, ό Θεός της θάλασσας, ό Κοσμοσειστής! Ό άλλος ήταν ή Αθηνά, ή κόρη του Δία, ή Θεά της Σοφίας! Τους κοίταζε και τους δυό με ή- πειρο καμάρι όαώς στάθηκαν ψηλοί, θεόρατοι κι' όι δυό κι' ά- κόμπησαν βροντηχτά πάνω ότό

βράχο, έκείνος την τράινα κι' έ- κεινη το κοντάρι.

«Ήλθαμε Κέκροπα, βασιλέα, πρωτοείπε ό Ποσειδώνας, νά κρι- νης σέ ποίον από τους δυό πρέ- πει νά δοθ ή τόπος έτούτος. Ε- γώ είμαι ό μεγάλος Θεός ό Πο- σειδώνας, που όρίζω τά κύματα. Θά τον κάμω πλούσιο θαλασό- τοπο. Θ' άνοίξω βαθεία, στην όστερία, λιμάνια' θά πατήση πο- δάρι ός που φθάνει το άλμυρό μου βασιλείο' καράδια πολλά θά φέρουν σκαδούς από τη Φοι- νική και τη Νουβία' κι' άλλα τό- σα θάχουν την τράινα μου ζω- γραφιστή στα ψηλά τους καταρ- τιστά. Έτσι μάλιστα ό Ποσειδώ- νας και γιά νά δείξη τη δύναμή του σήκωσε την τράινα και χτύ- ηπες τον βράχο βαρείο. Έδωθηκε το σίδερο όαώς το τράβηξε ό Θεός από το βράχο. Και μονο- μιάς από τον βράχο, που άνοίξε ότα δυό, σάλταρε άλμυρό νερό κι' έτρεξε κανονικά ποτάμι ός κάτα από την Ακρόπολη. Τότε βασιλέα Κέκροπα, έλεω πώς κοι- τά μου όύτος ό τόπος θάβει πιο εύγυγισμένος. Δέν σου τάζω νά σκαδώνης τον κόσμο' γιάτί ό κό- σμος μόνος του θάρρη σέ σέναν σκαδωμένο από τη δόξα σου. Θά τον φυτέψω έλαιο. Το ψωμί ό λαός σου θά το βγάξη δουλει- οντας' μά θά του φωτίσω το μυαλό' θά του το κάνω σάν τον ήλιο που φωτίζει έτούτη τη χώ- ρα. Και λέγοντας αυτά σήκωσε το κοντάρι και χτύπησε το βρα- χό με τόση δύναμη που μπηχτη- κε βαθεία σ' αυτόν' το τράβηξε με την ίδια δύναμη και νά! μία έλθα φύτρωσε από την τρύπα ποόκανε το κοντάρι.

Ό Κέκροπας νιά πρώτη φορά είδε θεούς από κοντά. Σήκωσε τά μάτια και κοίταξε τον Ποσει- δώνα. Ήταν όρασιος σάν θεός' τά μάτια του είχαν το χρώμα της θάλασσας ότα μουστάκια του τά παχιά, τά βόστρυχά του του μαλλιά και τά γένεια ή- ταν όκόμη σταλαματιές άλμυροό νερού. Γύρισε έπειτα και κοίτα- ξε και την Αθηνά. Ποτέ του δέν είχε δη τόσο όρασι γυναικα. Θη- σαυρός τά ξανθά της μαλλιά. Γαλανομάτα κι' αυτή κι' είχε και γερό χέρι. Όπως τους κοί- ταζε τον έδλεπαν κι' αυτοί άνω- πόμιοι. Ό Κέκροπας γύρισε και κοίταξε όα το Σαρωνικό

είδε τη θάλασσα μία γαλανή λουριόα σκίφθηκε πώς ή θάλασ- σα αυτή άπλωνόταν έως έκει κά- τω στην Αίγυπτο, στην πατρίδα του' την άγαπούσε τη θάλασσα ό Κέκροπας. Είδε και την νιοφύ- τρωτη έλθα, όαώς το λευκό γέ- ρι της θεας της χαίδευε τά κλα- δία. Ήταν έλθα ότα όσωτα, μ' όλοπράσινα φύλλα, κι' ήταν κι' όλας γεμάτη έλγες μαύρες, έ- τοιμες νά στάξουν λάδι. Γύρισε και κοίταξε την γύρω χώρα, ποόταν έέρη και έρημη' από τον Ύμηττό έως την Πεντάλη και τον γύρω κάμπο, παντού νεκρό χώ- μα, γεμάτο άγριοόχορτα. Βλά- σταισι ποόθεν.

«Τι λές Έρεχθία;» Ό Έρε- χθας, ό δεύτερος από τους τρεις δέ μίλησε, μόνο κοίταξε την θάλασσα' ό Κέκροπας τότε γύρισε όα τον μικρότερο, τον άγαπημένο του Έρεχθόνη. «Και συ Έρεχθόνη τι λές;» Ό νέος δέ μίλησε κι' αυτός, μόνο σήκω- σε δειλά τά μάτια του και κοί- ταξε την κοπέλλα, σαν νάλεγε: «Την Αθηνά θέλω προστάρη' Ό Κέκροπας κατάλαβε ήταν και του ίδιου ή γνώμη νά δώση την πολιτεία στην Αθηνά. Σηκώθη- κε και μαζί μ' αυτόν όι δυό άλ- λοι. Έκομιν ένα κλωνίη έλγας, τόγειρε όα τις άκρες και κα- νοντάς το στεφανώσεφ ανώσεφ την θεά και της είπε: «Σ' έόνα, μεγάλη θεά, προσφέρνω την χώ- ρα μου' έόνα παρακαλώμε νά πλθθαινης στον καρπό και νά δώγης σ' αυτήν τον έχθρό' δώσε ότα λαό σου φρόνησι και όσρία».

Κι' ή Αθηνά άπήντησε: «Κα- νένας, Κέκροπα, ότε από τους άθανάτους, ότε από τους βνη- τούς, όσοι ζούν σ' αυτό τον κό- σμο και θά γεννηθούν, δέν θά πειράξη έκείνο που έγώ θά θε- μελιώσω. Δόξα θάβει στην πόλι- τόυτη κι' όλες όι γενέες θά σέ μακαρίζουν. Αυτά τά λόγια εί- πε ή Αθηνά και γεμάτη χαρά πτάξε ότον Όλύμπο. Ό Ποσει- δώνας μανιασμένος τράβηξε κα- τά τη θάλασσα. Έέλεψε τά τέσ- σρα όλόγα του που τον περιέ- ναν ότα όρμα του και βούτηξε μ' αυτά ότα νερά του Σαρωνι- κόυ' όαώς έφυγε πός το πέ- λαγος, μόνο όι μύτες της τράι- νας του έβγαζαν από το νερό δείχνοντας το θυμό του.

Δ. Ζ. ΠΟΥΛΙΑΝΟΣ

* Το έλεύθερο σχέδιο *

Σκοπός του έλευθέρου σχεδίου γενικά είναι ν' άνα- πτύξη ότό παιδί την καλαισθησία, την έπιδειξίότητα νά έξωτερικεύη διά των μορφών τον έξωτερικό του κόσμο και νά καλλιεργήση την κλίση του ότίς πλαστικές τέ- χνες που τυχόν έχει. Ειδικότερα δέ νά σχεδιάξη όα τρό- πο που θά του χρησιμεύη ότό έπάγγελμα που θέλει ν' ακολουθήση.

Όι πλαστικές τέχνες έχουν ός βάση το σχέδιο. Ό ζωγράφος, ό γλύπτης, ό χαράκτης, ό διακοσμητής δέ θά δώση έργο που θά έκτιμηθ ή αν δέ ξέρη νά σχε- διάξη. Το σχέδιο είναι έκείνο που θά δώση την πνοή του ζωτανέματος των συγκινήσεων και των ίδεων άπάνω ότό μουσαμά του ζωγράφου, ότον πηλό του γλύπτου και ότή πλάκα του χαράκτου.

Όι παραπάνω λόγιοι είναι αίτία της διδασκαλίας του έλευθέρου σχεδίου ότα σχολεία γενικής μορφώσεως και ότα έπαγγελματικά όποιουόηποτε τύπου. Στα παιδιά που φοιτούν ότα σχολεία της Γενικής μορφώσεως το σχέ- διο διδάσκειται όα γενική έννοια, όπως γενικά ό σκο- πός άπαιτεί: Ν' άναπτυχθ ή ότό παιδί ή καλαισθησία, δη- λαδή κάθε όρασι νά μη του περνά άπαρατήρητο και κάθε όμορφιά της φύσεως νά του κάνη έντύπωση, νά το

εύχαριστη πιότερο και νά τη βρίσκει σ' ένα λουλούδι ή σέ μία πεταλούδα, σ' ένα γατάκι ή σ' ένα έξυπνο γαι- δουράκι που θά σχεδιάση ή που θά ιδή σχεδιασμένο. Με δυό λόγια: Νά καλλιεργήση το γούστο του παιτιού και την ευχέρεια ν' άποδίδη τις όμορφίες.

Τό σχολείο θά το διδάξη και ότι πρέπει νά βρίσκει την πηγή της όμορφιάς και στην λαϊκή δημιουργία.

Στά παιδιά δέ που φοιτούν ότα έπαγγελματικά scho- λεία το έλεύθερο σχέδιο έχει και άλλον ειδικό σκοπό: διαφοροποιόμενο σύμφωνα με τις ειδικότητες που διδά- σκονται ότό έπαγγελματικό σχολείο λαμβάνει τη μορφή που άπαιτεί ή κάθε ειδικότητα. Παραδείγματος χάριν σέ σχολείο με βιομηχανική κατεύθυνση έχοντας ός βάση το έλεύθερο σχέδιο και το γεωμετρικό καταλήγει το ότο εις το τεχνικό σχέδιο. Εις δέ το βιοτεχνικό σχολείο ή διακοσμητικών τεχνών ή γυναικείων έπαγγελμάτων το έλεύθερο σχέδιο μεταβάλλει ότό διακοσμητικό σχέδιο που χρειάζεται όπως γιά ένα τραπέζι ή γιά μία καρέκλα έτσι και γιά ένα φόρεμα, γιά ένα καπέλλο, γιά ένα παπούτσι ή γιά διακόσμηση ένός ύφασματος, ένός τρα- πεζομανδήλου, μιας κουρτίνας κλπ.

Από τά παραπάνω φαίνεται πόσο είναι άπαραίτητο το έλεύθερο σχέδιο γιά όλη τη ζωή του άνθρώπου.

Γ. Μόσχος

Τὰ Καλάβρυτα & τὰ γύρω

Οἱ ἀθάνατες ἑλληνικὲς ὁμορφίαι σὲ κάθε σημεῖο τοῦ τόπου μας ζοῦν καὶ σκορπίζουν τὴν χαρὰ πλάι καὶ μαζί με τὶς ἐθνικὲς ἀναμνήσεις. Ὁλὴ ἡ χώρα μας εἶναι πλημμυρισμένη ἀπὸ ὠραιότητες καὶ θύμησης... Ἔτσι καὶ τὰ ἱστορικὰ Καλάβρυτα μετὰ τὰ γύρω τους δένουν σφιχτὰ τὶς ὁμορφίαι καὶ τὶς ἀναμνήσεις.

Στὸ σταθμὸ τοῦ Διακοφτοῦ, ὅπου βγαίνουμε ἀπὸ τὸ τραῖνο γιὰ νὰ μπούμε στὸ ἄλλο, τοῦ ὁδοντωτοῦ σιδηροδρόμου, ἔρχεται μὲ μεγαλοπρέπεια καὶ καλωσύνη νὰ μᾶς βρῇ ἡ ὁμορφιά τῶν βουνῶν μας. Ἀνάμεσα στὰ λουλούδια τοῦ σταθμοῦ, πίσω ἀπὸ τ' ἀγιοκλήματα, προβάλλουν τὰ πλατάνια γιγαντόκορμα καὶ γυρτοὶ οἱ εὐκάλυπτοι. Καὶ πίσω τους ἐπιβλητικὰ ὑψώνονται μεγαλόπρεπα καὶ ἐπιβλητικὰ βουνά. Στὴ μέση τους ὁμοῦς ἀνοίγει ἕνα χάσμα. Μεριάζουν τὰ βουνὰ πέρα δῶθε κι' ἀνάμεσα μετὰ θόρυβο περνάει ὁ Βουραϊκὸς στὴν ἀπότομη καὶ τρομερὴ χαράδρα.

Σὲ λίγο τὸ τραῖνι μετὰ τὸ ἕνα βαγονάκι σκαρφαλώνει στὴ γραμμὴ τοῦ ὁδοντωτοῦ σιδηροδρόμου. Προχωροῦμε πρῶτα σὲ κοινὲς σιδηροδρομικὲς γραμμὲς κι' ἐπειτα σὲ γραμμὲς ποὺ ἔχουν δόντια. Ὁ ἀνήφορος εἶναι μεγάλος καὶ τὰ δόντια προφυλάσσουν τὸ τραῖνι νὰ μὴν ἔρθῃ πάλι στὸν κατήφορο. Ἀγκομαχώντας σέρνεται τὸ τραῖνι ἀνάμεσα στὰ βουνά, μέσα στὴ χαράδρα τοῦ Βουραϊκοῦ.

Θέσμαι μοναδικὰ, μετὰ μύριες μορφές, μετὰ ἀφάνταστη ποικιλία, μεγαλοπρέπεια, ζωγραφικότητα καὶ ἀγριότητα μαζί ξετυλίγεται μπροστὰ στὰ μάτια μας. Τὰ νερά τοῦ Βουραϊκοῦ τρέχουν, πηδοῦν, σχηματίζουν καταρράχτες, στενεύουν τὸν δρόμο τους ἢ ἀνεβαίνουν πλάταινον κάτω καὶ πλάι στὸ τραῖνι. Κι' ἐμεῖς, μέσα στὸ τραῖνι, περνοῦμε κάτω ἀπὸ ἀπότομα κόκκινα ἢ μαύρα βράχια, πλάι σὲ τεραστίους ὄγκους βουνῶν, πάνω σὲ κρεμαστά γεφύρια, μέσα ἀπὸ τὴν ἀγρία καὶ ποικίλη φύση. Ἡ ἀλλαγὴ τῶν τοπίων εἶναι γοργή. Ξαφνιάζει καὶ γοιτεῦει μαζί... Ἡ βουὴ τοῦ Βουραϊκοῦ ζωηρὴ ἐδῶ, ὑπόκωφη παραπάνω, συνοδεύει τὸ ἀγκομαχητὸ τῆς μικρῆς ἀτμομηχανῆς. Καὶ ἀνεβαίνουμε...

Ψηλά, ἀριστερὰ μας μᾶς δέχεται ὁ σταθμὸς τῆς Ζαχλωρῆς. Ἀπὸ δῶ μετὰ μουλάρια ἢ μετὰ γαϊδουράκια πηγαίνει κανεὶς στὸ μοναστήρι τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου. Ἀκόμη τὸ μοναστήρι ἐκναφτιάνεται. Γίνεται καὶ πάλι μεγάλο καὶ ὁμορφο, κατόπιν ἀπὸ τὴν καταστρεπτικὴν πυρκαϊά. Μὰ ἔχει τώρα πιά χάσει τὴν γοιτεία τοῦ παλαιοῦ καὶ πολλὰ ἀπὸ τὸν νεοδυζαντινὸ ρυθμὸ του. Ὡστόσο εἶναι πάντα παράξενο καὶ μοναδικό, καθὼς σκαρφαλώνει στὴν πλαγιά τοῦ ἀπότομου βουνοῦ καὶ βυθίζεται μέσα στὴ μεγάλη σπηλιά.

Πόσες ἀναμνήσεις ἱστορικὲς ἐκναφτιάνονται τὸ μοναστήρι αὐτό, ποῦ στὴν ἐπαναστάσει τοῦ 1821 ἐστάθηκε ταμποῦρι τοῦ ἀγώνα γιὰ τὴν Ἑθνικὴ μας ἐλευθερία! Μὰ καὶ πρὶν ἦταν καταφυγὴ τῶν χριστιανῶν στὰ χρόνια τῆς δουλείας, κέντρο γραμμάτων καὶ ἐθνισμοῦ. Ἐκεῖ, κάτω ἀπὸ τὴν Εἰκόνα τῆς Παναγίας, ζοῦσαν οἱ ἐθνικοὶ πόθοι μέσα στοὺς σκοτεινοὺς καιροὺς...

Οἱ ἀναμνήσεις μᾶς ἀκολουθοῦν στὸ τραῖνι, ποῦ σκαρφαλώνει πάλιν, ὡς ποῦ φθάνουμε σὲ σχετικὰ ὁμαλὸ ἔδαφος. Φθάνουμε ἔτσι στὰ Καλάβρυτα.

Σὰν βγαίνουμε ἀπὸ τὸ τραῖνι, λίγο παραπάνω ἀνοίγεται μπροστὰ μας ἡ κάτω μεγάλη πλατεῖα τῶν Καλαβρύτων. Καταπράσινη καὶ χαρωπὴ. Δεξιὰ μας, πλάι στὸ ρέμα τοῦ ποταμοῦ, εὐρύχωρος κοινοτικὸς ἀνθῶνας, γεμάτος πρασιναδες καὶ πολυχρώμα λουλούδια. Ἀριστερὰ τὰ πρῶτα σπίτια. Καὶ ἀντικρὺ ἡ μητροπολιτικὴ ἐκκλησίαι προβάλλει πίσω ἀπὸ τ' ἄφθονα γέρικα πλατάνια, ποῦ σκιαίζουν τὴν πλατεῖα. Ἐκεῖ, πλάι στὸ ρέμα, ἔχει φτιασθῇ μιὰ κρήνη καὶ πλάι γεφυρούλα περνᾷ στὴν πέρα γειτονιά. Καὶ ὅλο αὐτὸ τὸ θέσμαι γύρω-γύρω τὸ στεφανώνουν τὰ βουνά. Ἀπὸ κεῖ κατεβαίνει βροσιὰ ἄφθονη τὸ καλοκαίρι καὶ ξηρὸς κρύος ἀγέρας τὸν χειμῶνα...

Παραπάνω προχωροῦμε στὸν κεντρικὸ δρόμο τῆς ἀγορᾶς. Μαγαζάκια δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ προβάλλουν, μικρὰ καὶ μεγαλύτερα, ἡσυχὰ, μετὰ κάποιο τοπικὸ χρώμα. Καὶ πλάι στὸ δρόμο, ἀπὸ τὰ χανδάκια τρέχουν γάργαρα καθαρὰ νερά. Ἐδῶ τὸ νερὸ εἰ-

ναι ἄφθονο... Προχωρεῖ ἀπὸ τὴν μικρὴ πολιτεία πρὸς τὰ κάτω καὶ ποτίζει τοὺς μεγάλους κήπους.

Τὰ Καλάβρυτα κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια ἔχουν γίνῃ κέντρο παραθερισμοῦ. Στους 2.500 κατοίκους τῆς μικρῆς πολιτείας, κατὰ τὰ καλοκαίρια βλέπουμε νὰ ἔχουν προστεθῇ ἄλλες 2.000 παραθεριστὲς ἀπὸ διάφορα σημεία τῆς Ἑλλάδος. Τρία ὠραία μοντέρνα τουριστικὰ ξενοδοχεῖα ὑπάρχουν στὰ Καλάβρυτα. Τὸ καλοκαίρι γεμίζουν καὶ τὰ τρία ἀπὸ παραθεριστὲς, μὰ καὶ ἄλλοι πολλοὶ μένουν στὰ σπίτια τῶν ντόπιων.

Ἡ ζωὴ εἶναι ἀπλὴ καὶ ὁμορφὴ καὶ τὸ καλοκαίρι καὶ τὸν χειμῶνα. Καὶ κατὰ τὰ ἀπογεύματα κάθε Κυριακῆς ἡ γιορτὴς ὑπάρχει κι' ἡ διασκέδασις τῆς ντόπιας μουσικῆς. Παίζει μιὰ ὠραία μπάντα τῆς φιλαρμονικῆς Καλαβρύτων, ποῦ ἀποτελεῖται ἀπὸ 25 ὄργανα.

Ἀπὸ τὰ Καλάβρυτα μποροῦν οἱ παραθεριστὲς νὰ κάμουν πολλὰς ἐκδρομὰς στὰ γύρω χωριά καὶ στὰ δύο μεγάλα μοναστήρια. Ἡ ἀπλὴ ζωὴ καὶ οἱ ἱστορικὲς ἀναμνήσεις ἐδῶ κινοῦν παντοῦ τὸν ζῶντ' ἐνδιαφέρον. Στὰ Καλάβρυτα ἡ θύμησις τοῦ ἀγῶνος τοῦ 1821 εἶναι πολὺ ζωηρὴ. Οἱ οἰκογένειες τοῦ ἀγῶνος εἶναι ἀκόμα καὶ σήμερὰ οἱ κορυφαῖες καὶ πασίγνωστες. Κι' ἐδῶ πάνω ἡ ἐπαναστάσις ἀναψὲ γρήγορα κι' ἐκρατήθηκε μετὰ καρτερία.

Ἐκτὸς λοιπὸν ἀπὸ τὸ Μέγα Σπήλαιον, ἀπὸ δῶ πάει κανεὶς εὐκόλα καὶ στὴν Ἁγία Λαύρα. Ὁ δρόμος ἀπὸ τὰ Καλάβρυτα ὡς τὸ μοναστήρι αὐτὸ εἰ-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 1344)

Ἡ ζωὴ στὴν ἑλληνικὴ ὁπαιο: Τὸ ἀλώνισμα μετὰ τὰ βώδια.

19.

(Συνέχεια)

Και τὸ χέρι αὐτὸ τὰ μελετᾷ, τὰ γυρίζει ὁλοῦθε ὥς πού νά καταφέρῃ νά τὰ βάλλῃ στὴ θέση τους καὶ νά ξεσκεπάσῃ μπρὸς στὰ μάτια σου τὴν εἰκόνα πού ζητᾷς.

Ἔτσι καὶ δῶ.

Οἱ τρεῖς μας φίλοι πῆγαιναν νά μάθουν ποιοὶ συχνάζουν στὸ μοναστήρι τοῦ Πετρίου καὶ σοφίστηκαν γι' αὐτὸ ἓνα ἐξυπνὸ ἀλήθεια τρόπο· ὥς τόσο ἀπὸ ἓνα περιστατικὸ ὁλόκληρα τυχαῖο καὶ πού ἦταν ἀδύνατο νά φανταστοῦνε πὼς σχετίζεται μ' αὐτὴ τὴ δουλειά, ἔφτασαν νά ξεσκεπάσουν ὁλόκληρη τὴ συνωμοσίαν καὶ τοὺς σκοποὺς της κι' ἀκόμα τὸν ἀγνωστὸ φίλον πού ἐστεῖλε τὴν περγαμνὴν στὸ Βρίγγα.

Δὲν εἶναι ἀλήθεια ἀπίστευτα κάτι τέτοια; Κι' ὅμως.

Μὰ ἂς τὰ ποῦμε ὅλα μὲ τὴν ἀράδα.

Ὁ Βλαδίμηρος, σύμφωνα μὲ τὴ διαταγὴ πού τοῦδωσαν, ἔφερε μιστὰ στοὺς τρεῖς φίλους τὸν ἀγνωστό. Τοῦ εἶχε δέσει τὰ χέρια σφιχτὰ πίσω ἀπὸ τὴς πλάτες, κι' ἀπὸ τὸν πόνο καὶ τὴν ἀγωνία, τὸ αἷμα τοῦ ὁλόκληρου εἶχε ἀνεβῆ στὸ κεφάλι.

Ὁ Μιχαὴλ εἶδε κι' ἔπαθε νά τὸν ἀναγνωρίσῃ. Τὸν λυπήθηκε.

— Λύσε τον, πρόσταξε τὸν Βαράγγο.

— Νά τὸν λύσω; Τότες τὸ πουλάκι θά πάψῃ νά κελαιδῇ.

— Λύσε τον, εἶπε καὶ ὁ Γρηγόρης. Ἄν δὲν ἀπαντήσῃ τὴν ἀλήθειαν σ' ὅτι τὸν ρωτήσουμε θά τὸν παραδώσουμε στὸν Ἐπαρχὸ κι' αὐτὸς θά τὸν θανατώσῃ ὅπως ἀξίζει στοὺς προδότες καὶ τοὺς κατασκόπους. Ἄν ὅμως μᾶς εὐχαριστήσῃ θά τὸν γεμίσουμε χρυσάφι.

— Κύτταξε... Πρόσθεσε καὶ παίρνοντας ἀπὸ τὴ ζώνη τοῦ Δημήτρη τὸ σακκούλι μὲ τὰ χρυσὰ νομίσματα πού τοῦ εἶχε δώσει ὁ Βρίγγας τὰ κουδούνισε σ' αὐτιά του.

Τὰ μάτια τοῦ Σταυρογιάννη ἔλαμψαν.

«Καλὸ σημάδι» σκέφθηκε ὁ Γρηγόρης. Τ' ἀγαπᾷ, καθὼς φαίνεται, τὰ χρήματα.

— Θ' ἀπαντήσω ἄρχοντά μου τὴν ἀλήθειαν... Θὰ σᾶς τὰ πῶ ὅλα... Μὰ θέλω πρῶτα νά μοῦ ὀρκιστῇτε στὴν Ὑπεραγία Θεοτόκῳ πὼς θά μ' ἀφήσετε νά φύγω.

— Ἄν ἔκαμες κακούργημα ἢ δικαιοσύνη τῶν ἀνθρώπων στέκει πάνω ἀπὸ τὴ θέλησί μας καὶ τὴν ἐξουσίαν μας. Σ' αὐτὴ στέκει νά σὲ συγχώρησῃ ἢ νά

σὲ τιμωρήσῃ. Δὲν μποροῦμε νά σοῦ ὑποσχεθοῦμε τίποτα, πρὶν σ' ἀκούσωμε καὶ κρίνωμε. Εἶπε ὁ Γρηγόρης. Ἄν ὅμως, ἐξακολούθησε, μὲ τὴς πληροφορίες πού θά μᾶς δώσῃς μποροῦμε νά ματαιώσουμε μιὰ ἐπιβουλὴ τῶν ἐχθρῶν ἐναντίαν στὴν πατρίδα μας, ἀκόμα κι' ἂν ἔλαβες μέρος στὴν ἐπιβουλὴ αὐτὴ, τότε μὲ τὴν πράξιν τούτῃ ξαγοράζεις τὸ λάθος σου. Ὅχι μόνο θά σ' ἀφήσουμε νά φύγῃς, ἀλλὰ πιστέψουμε πὼς λὲς τὴν ἀλήθειαν, μὰ καθὼς σοῦ εἶπα, θά σὲ γεμίσουμε χρυσάφι.

Στὸ μεταξύ ὁ Βλαδίμηρος τὸν εἶχε λύσει.

Ὁ Σταυρογιάννης ἔτριψε τὰ φουσκωμένα τοῦ χέρια γιὰ νά τὰ ξεμουδιάσῃ.

— Ρωτήστε με, ἄρχοντά μου εἶπε ὑστερα. Θὰ σᾶς ἀποκριθῶ σ' ὅλα.

— Πῶς σὲ λένε;

— Σ' αὐτὸ ἀπάνω σᾶς εἶπα τὴν ἀλήθειαν. Σταυρογιάννη.

— Ποῦθε εἰσαι;

— Ἀπὸ τὰ μέρη τοῦ Ταύρου.

— Αἰρετικός;

— Μονοφυσίτης, διώρθωσε ὁ ξένος πού δὲν τοῦ ἄρεσε ὁ τίτλος τοῦ αἰρετικού.

— Τί γυρεύεις στὴ βασιλεύουσα;

— Κυττάζω νά κερδίσω τὸ ψωμί μου.

— Καὶ οἱ σύντροφοί σου;

— Καὶ αὐτοὶ τὸ ἴδιο.

— Καὶ τί δουλειὰ κάνετε;

Ὁ ἀγνωστὸς ξεροκατάπιε. Φαίνεται σ' αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ σημεῖο δυσκολευόταν νά ἀπαντήσῃ.

— Ἐμπρός, λένε, τί δουλειὰ κάνετε, ρώτησε αὐστηρότερα τώρα ὁ Γρηγόρης.

— Λύσε τον! διέταξεν ὁ Μιχαὴλ.

— Δουλειά;... Μὰ δὲν εἶναι καθ' αὐτὸ δουλειὰ αὐτὸ πού κάνουμε. Ὅμως ἐπειδὴ μᾶς πληρώνει καλὰ ὁ Ἰωαννίτης... καταλαβαίνετε. Τί μᾶς νοιάζει ἐμεῖς.

— Μίλα καθαρά. Δὲν καταλαβαίνω τί θες νά πῇς.

— Νά, περπατοῦμε... περπατοῦμε ἀπὸ τὸ πρωὶ ὥς τὸ βράδι στὰ λιμάνια, στοὺς φόρους... πλησιάζουμε ὅπου δοῦμε μαζεμένο κόσμο καὶ ἀκούμε τί λένε. Κατεβαίνουμε στὶς ταβέρνες, ὅπως ἀπόψε, ἄρχοντά μου... Τραγουδοῦσαμε κι' ἐμεῖς μαζί μὲ τοὺς ἄλλους... καὶ μάλιστα προσπαθοῦσαμε νά δυναιώσῃ τὸ τραγούδι. Ἔτσι μᾶς εἶχε παραγγεῖλει ὁ Ἰωαννίτης. Τώρα γιατί; Ἔσεῖς πού εἰστε σοφοὶ καὶ ἐξέρετε τὸ κάθε τί, θά τὸ ξέρετε κι' αὐτὸ...

— Ὁ Ἰωαννίτης εἶναι ὁ ἀφέντης σας;

— Νά, ἄρχοντά μου. Αὐτός. Κάθε βράδι μαζεῦομαστε καὶ τοῦ δίνουμε ἀναφορά· τί εἶδαμε, τί ἀκούσαμε. Κι' αὐτὸς μᾶς πληρώνει — Ἄ! ὅσο γι' αὐτὸ εἶναι τίμιος — ταχτικά τὸ μεροκάματό μας. Καμμιὰ φορὰ μᾶς στέλνει καὶ σὲ θελήματα...

— Σὲ τί θελήματα;

— Νά, ἄρχοντά μου... λόγου χάρι, ἐμένα τίς προάλλες μὲ εἶχε στείλει σὲ κάποιο ἀρχοντικό, νά δῶ πότε φεύγει ὁ ἀφέντης, πού πάει, πόση ὥρα μένει ἐδῶ... πόση ἐκεῖ.

— Ποιὸς εἶναι αὐτός;

— Ὁ κύρ Βασίλειος Πετεινός.

— Σ' ἔστειλε καὶ σ' ἄλλον κανένα;

— Στὸ μαγίστρο Βασίλειο, τὸ θεῖο τοῦ... τριεῖθραστοῦ.

Οἱ τρεῖς φίλοι ἀλλάξαν μιὰ ματιὰ γρήγορη. Τὸ μονοπάτι πού ἔτσι τυχαῖα ἀνοίχτηκε μπροστὰ τους, ἀρχισαν νά υποπτεύωνται πὼς θά τοὺς ὠδηγοῦσε σὲ μιὰ σπουδαία ἀποκάλυψιν, πού ἴσως δὲν ἦταν καθόλου ἀσχετὴ μὲ τὴ μυστικὴ τους ἀποστολή.

— Καὶ τί τὸν ἐνοίαζε τὸν Ἰωαννίτη πού πῆγαιναν οἱ ἄρχοντες αὐτοὶ καὶ τί ἔκαναν; Ξαναρώτησε ὁ Γρηγόρης. — Αὐτὸ δὲν τὸ ξέρω... σᾶς ὀρκίζομαι πὼς δὲν τὸ ξέρω. Φαίνεται ὅμως πὼς οἱ πληροφορίες πού τοῦ πῆγα τὸν εὐχαρίστησαν πολὺ, γιατί ἐκτός ἀπὸ τὰ μεροκάματά μου, μοῦ ἔδωσε κι' ἓνα ἀσημένιο νόμισμα.

— Κι' ἐγὼ θά σοῦ δώσω ἓνα χρυσό, εἶπε ὁ Δημήτρης... Νά το.

Ὁ Σταυρογιάννης κύτταξε καὶ δὲν ἐπίστευε, θαρρεῖς, στὰ μάτια του.

— Πές μας τώρα τί ἀναφορὰ πῆγες στὸν Ἰωαννίτη. Καταλεπτῶς ὅπως τὰ εἶπες σὲ κείνον, ἔτσι καὶ σὲ μᾶς. Μπορεῖ τούτῃ ἡ σημερινὴ μέρα νά σὲ κάμῃ πλούσιον.

Ἡ γλῶσσα τοῦ Σταυρογιάννη λύθηκε τότε...

Εἶπε λοιπὸν πὼς οἱ δύο τοῦτοι ἄρχοντες πῆγαιναν συχνὰ ὁ ἓνας στὸ σπίτι τοῦ ἄλλου. Κάποτε μὲ ἀκολουθία, ὅπως ταίριαζε στὸ ἀξίωμα καὶ τὴ θέσιν τους, κι' ἄλλοτε μόνοι καὶ μεταμορφωμένοι μάλιστα.

«Ἐνα βραδάκι» ἐξακολούθησε ὁ Σταυρογιάννης «ἤμουν ξαπλωμένος ἀπάνω στὰ σκαλιά τοῦ νάρθηκα μιᾶς μικροῦλας ἐκκλησιᾶς πού εἶναι ἀντικρὺ στὸ ἀρχοντικό τοῦ κύρ Βασιλείου Πετεινοῦ. Ἐκαμα πὼς κοιμώμουν στὴ δροσιά... Ξαφνικὰ λοιπὸν βλέπω ν' ἀ-

ΠΩΣ ΚΑΝΕΙ Ο ΛΑΟΣ ΤΗΝ ΠΡΟΓΝΩΣΙ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

Με τὸν ἴδιο τίτλο εἶχαμε γράψει πρὸ καιροῦ διὰ τὴν πρόγνωση τοῦ καιροῦ, ὅπως τὴν κάμνουν οἱ ἐπιστήμονες - μετεωρολόγοι, γιὰ τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ τονίσωμεν πάλιν ὅτι προσφέρουν πολλὰς ὑπηρεσίας εἰς τὴν γεωργίαν, τὴν ἀεροναυτικήν, τὴν ναυσιπλοΐαν, ἱατρικὴν κλπ.

«Ἀσπρος ἥλιος, μαύρη μέρα».

τὶς διαφορὰς ἐργασίαις τῶν πού δὲν παίρουν ἀναβολή.

Ὁ ἀγρότης καὶ ὁ ποιμὴν ἐκείνος πού παρατηρεῖ π. χ. ὅτι ὁ ἀνεμὸς εἶναι νότιος καὶ λέγει ὅτι θὰ ἀλλάξῃ ὁ καιρὸς, ὅτι σὲ λίγες ὥρες θὰ ἔχωμεν βροχήν, ζέρει καλὰ τοὺς νόμους τῆς λειτουργίας τῶν φυσικῶν καὶ μετεωρολογικῶν φαινομένων. Συνήθως οἱ νότιοι ἀνεμοὶ εἶναι θερμοὶ καὶ φέρουν βροχάς, ὅταν δὲ ἐπὶ πλέον ὁ νότιος ἀνεμὸς εἶναι ὁρο-

σπρός, τότε ἡ βροχὴ θὰ ἔλθῃ πρὸ σύντομα. Ὁ λαὸς λέγει:

«Ὅστρο κρῦο
νερὸ βίο.

Καὶ δὲν ἔχει ἀδικο. Τὰ πράγματα τὸν δικαίουν.

Πολλὰς φορές, κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ τὴν ἀνοιξί, ἐνῶ τὸ νερὸ πού βάζουμε στὰ δοχεῖα εἶναι κρῦο, ἔξαφνα βλέπουν οἱ γεωργοὶ τὴν νύκτα ὅτι τὸ νερὸ πού πίνουν δὲν ἔχει εὐχάριστον γεῦσιν, εἶναι «κομμένο», καθὼς λέγουν κοινῶς, καὶ τότε προλέγουν ὅτι ὁ καιρὸς ἀλλάξῃ, θὰ ἔχωμεν νοτίους ἀνέμους, ζέστη, ἀλλὰ καὶ καιρὸ βροχερό.

«Ἄλλες φορές οἱ ἐργατικοὶ ἐκκινῶν τὸ πρῶν διὰ τὰ κτήματα τῶν καὶ βλέπουν τὸν οὐρανὸν ἔσπερο, ἀλλὰ τὸν ἥλιον ἐξαιρετικὰ ἁσπρὸν. Τοῦτο εἶναι δυσάρεστον, διότι ἔπειτα ἀπὸ 2 ἢ 3 ὥρας ἔχωμεν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα βροχήν. Καὶ ὁ κόσμος λέγει:

«Ἀσπρος ἥλιος
μαύρη μέρα.

Πολλοὶ παρατηροῦν ἐπίσης τὴν κίνησιν καὶ τὰς φάσεις τῆς Σελήνης καὶ ἀπὸ αὐτῆς βγάζουν διάφορα προγνωστικὰ διὰ τὸν καιρὸν. Οἱ ναυτικοί, ἐπὶ παραδείγματι, προσέχουν τὸ φεγγάρι ὅταν βασιλεύῃ, ἂν εἶναι τὸ δρέπανόν του ἐστραμμένον πρὸς τὰ κάτω, ἡ πρὸς τὰ ἄνω. Δι' αὐτὸ λέγουν:

«Ὅρθο φεγγάρι, δίπλα παραδοκῆρης,
δίπλα φεγγάρι, ὀρθὸς παραδοκῆρης.

Διότι παραδέχονται ὅτι, ὅταν τὸ νερὸ φεγγάρι εἶναι ὀρθόν, τότε ὁ παραδοκῆρης πρέπει νὰ εἶναι ἥσυχος. Ἐνῶ ὅταν εἶναι δίπλα, τότε πρέπει νὰ εἶναι ἐξαιρετικὰ προυνεκτικός. Πρέ-

πει νὰ περιμένῃ ἀνώμαλο καιρὸ, φουρτούνα, θαλασσοταραχὴ κλπ.

«Ἄλλοι πάλι προσέχουν ἂν τὸ φεγγάρι ἡ ὁ ἥλιος ἔχουν γύρω τους ἕνα φωτεινὸν κύκλον καὶ ἂν αὐτὸν βγάξουν πρόγνωσι διὰ τὸν καιρὸν. Ὅλοι μας θὰ ἔχωμεν παρατηρήσει ὅτι πολλὰς φορές, ἐνῶ τὴν νύκτα ὁ οὐρανὸς εἶναι ἔσπερος, τὸ φεγγάρι ἔχει ἕνα φωτεινὸν κύκλον, ὁ ὁποῖος, ὅσο μικραίνει, τόσο περισσότερο μᾶς βεβαιώνει ὅτι ὁ καιρὸς θὰ χαλάσῃ, καὶ δὲν ἀποκλείεται νὰ ἔχωμεν βροχήν. Ἀντιθέτως ὁ κύκλος τοῦ ἥλιου εἶναι προγγυλος ἰσχυροῦ ἀνέμου. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς λέγει:

«Ἦλιος κύκλος ἀνεμὸς
καὶ τοῦ φεγγαριοῦ χειμῶνας.

Αἱ προγνώσεις καὶ τὰ διακριτικὰ σημεῖα, πού χρησιμοποιοῦν οἱ γεωργοί, οἱ ποιμένες καὶ οἱ ναυτικοί, εἶναι πολυάριθμοι, εἶναι δὲ φυσικῶν καὶ μὴν ἡμποροῦμε νὰ τὰς ἀναφέρωμεν ὅλας ἐδῶ. Οἱ μικροὶ φίλοι ἀναγινώσκει καὶ οἱ ἀναγνώστριες τῆς «Ἠκολογίας» θὰ ἔχουν ἀσφαλῶς πολλὰ τέτοια περιστατικά. Καὶ προτοῦ τελειώσωμε τὸ σύντομον τοῦτο ἄρθρον πρέπει νὰ εἰπωμεν ὅτι ὁ λαὸς ἔχει μαζεψῇ τὴν πείραν καὶ τὰς γνώσεις ὁλῶν τῶν προγενεστέρων γενεῶν, πού ἐξήσαν αἰῶνας τώρα καὶ εἶναι φυσικὸν πολλὰς παροιμίας καὶ γνωμικὰ αὐτοῦ νὰ ἔχουν μεγάλην οὐσίαν μὲ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν πραγματικότητά. Ἡ ἐπιστήμη ἔχει καθήκον καὶ συλλεγῇ μὲ προσοχὴ τὸ ὅλκον αὐτὸ καὶ νὰ τὸ ἐξετάσῃ ἐπιστημονικῶς. Διότι, ὅπως οἱ ἀρχαῖοι λέγον, ὅταν βρίσκουν εἰς τὰ βάθη τῆς γῆς τὰ ἔργα τῶν ἀρχαίων ἡμῶν προγόνων, κρίνουν διὰ τὸν πολιτισμὸν ἐκείνων, ἔτσι καὶ οἱ μετεωρολόγοι - ἐπιστήμονες, ὅταν μαζεύουν τὸ ὅλκον αὐτό, πού διεσώθη μέχρις ἡμῶν ἀπὸ τὴν κατὰ τὴν παράδοσιν, ἔχουν νὰ κερδίσουν πολλὰ διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς ἐπιστήμης τῶν.

Γ. ΚΩΣΤΑΚΗΣ

νοῖγουν διάπλατες οἱ πόρτες τοῦ ἀρχοντοῦ καὶ νὰ βγαίῃ ἕνα χρυσαμένον λεκτικὸν καὶ πολλοὶ μαγκλασῶντες. Μέσα καθόταν μιά κυρά μὲ πυκνὸ πέπλο. Ἐσκηώθηκα κ' ἔτρεξα κοντὰ τὰ γὰ γιὰ νὰ ζητήσω ἐλεημοσύνη... Καθὼς ἀπλώσε νὰ μοῦ δώσῃ κάτι εἶδα τὸ χερί της...

— Λοιπὸν, λοιπὸν, ἔκαμαν ἀνυπόμονα καὶ οἱ τρεῖς μας φίλοι.

— Λοιπὸν, ἀρχόντοι μου, δὲν ἦταν χερί γυναικεῖο αὐτὸ πού εἶδα... Τ' ὀρκίζομαι στὴν ὑπεραγία Θεοτόκον, πῶς δὲν ἦταν χερί γυναικεῖο... Καὶ τόσο ξαφνιάσθηκα ἀπὸ τοῦτο τὸ πρᾶμα πού παρὰ λίγο νὰ βγάλω φωνή... Οἱ μαγκλασῶντες διωκτοὶ ἐδῶθεν ἐκείθε κ' ἐγὼ ἀκολούθησα ἀπὸ μακριὰ τὸ λεκτικὸν προσέχοντας νὰ μὴ με δοῦν, γιὰτὶ κατάλαβα πῶς κάποιον μυστήριον κρύβεται σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσιν.

— Ποῦ πῆγε; ρώτησαν καὶ οἱ τρεῖς μὲ μιά φωνή.

— Στὸ μοναστήρι τοῦ Πετρίου.

— Εἰσορᾷ βέβαιος; Πρόσεξε καλά. Κατηγορεῖς ἕνα ἀρχοντα πῶς μπήκε σ' ἕνα γυναικεῖο μοναστήρι μὲ τέτοιο τρόπο; Ρώτησε μὲ προσποιητὴ αὐστηρότητα ὁ Γρηγόρης.

— Σὰς ὀρκίζομαι, στὴν ὑπεραγία Θεοτόκον, ἀπάντησε τρομαγμένος ἐκεῖνος, πῶς σὰς λέω τὴν ἀλήθειαν. Τί φταίω ἐγώ.

— Αὐτὸ θὰ τὸ δοῦμε... κ' ἄλλοι μὲν σου ἂν γιὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο λόγο θέλησες νὰ μᾶς γελάσῃς.

(Ἀκολουθεῖ)

ΟΥΡΑΝΟΣ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΟΥΛΙΟΝ

Οἱ φίλοι τοῦ ἐνάστρου οὐρανοῦ δύνανται νὰ παρακολουθήσουν πλείστα ἀστερονομικὰ φαινόμενα πού παρουσιάζει ὁ ἐνάστρου οὐρανὸς κατὰ τὴν περίοδον ταύτην.

ΟΥΙΣ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ

Μόλις ἀρχίζει τὸ λυκόφως, ἐμφανίζονται πρῶτα πρῶτα οἱ ἀστέρες πρῶτον μεγέθους. Ἐτοίμος πρὸς τὸ Β.Α. μέρος τοῦ οὐρανοῦ λάμπει ὁ Βέγας, πού ἀνήκει εἰς τὸν ἀστερισμὸν τῆς Λύρας. Περὶ τὸ ζενίθ φωτίζει ὁ Ἀρκτοῦρος, πού εὐρίσκεται εἰς τὴν προέκτασιν τῆς οὐράς τῆς Μεγάλης Ἀρκτοῦ καὶ ἀνήκει εἰς τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Βωῶτος. Εἶναι ἐρυθρῶς ἀστὴρ καὶ τὸ φῶς πού βλέπομεν νὰ ἐρχεται ἀπ' αὐτὸν ἔχει ἐκκίνησιν πρὸς 75 χρόνων!

Πρὸς τὸ Α. μέρος τοῦ οὐρανοῦ διακρίνομεν τὸν Ἀλτάιρ (α' Αἰετοῦ), τὸ ὁποῖον τὸ φῶς χρειάζεται 15 μόνον χρόνια διὰ νὰ ἔλθῃ πρὸς ἡμᾶς. Πρὸς τὸ Ν.Α. μέρος τοῦ οὐρανοῦ διακρίνομεν μετ' ὀλίγον τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Σκορπιου, ὁ ὁποῖος μοιάζει πραγματικὰ σὰν τὸ δμῶνυμον ζῶον. Εἰς τὸν κορμὸν τοῦ ἀστερισμοῦ αὐτοῦ ὑπάρχει ἕνα λαμπρὸς ἐρυθρῶς ἀστὴρ πού λέγεται Ἀντάρης, διότι μοιάζει πολὺ μὲ τὸν πλανήτην Ἀφρὴν καὶ εὐκόλως ἡμποροῦμεν νὰ τὸν ἐκλάβωμεν ὡς τὸν πραγματικὸν Ἀφρὴν.

Κάτωθεν τοῦ Αἰετοῦ καὶ τῆς Λύρας ἐκτείνεται ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Κύκνου καὶ εἶναι ἐξηπλωμένος ἐπὶ τοῦ Γαλαξίου. Ἡ φωτεινὴ αὐτὴ ζώνη πού λέγεται Γαλαξίας καὶ μοιάζει σὰν συνεχὲς φωτεινὸν νέφος, ἀποτελεῖται ἀπὸ διασκατομήτρια ἀστέρας ὡσάν τὸν ἰδὸν μας ἥλιον. Ὅσον περνοῦν αἱ ἡμέραι, ὁ Γαλαξίας ἀνατέλλει ἐνωρίτερον καὶ κομᾷ κατὰ θαυμάσιον τροπὸν τὸν νυκτερινὸν οὐρανόν.

ΠΛΑΝΗΤΑΙ

Κατὰ τὸν μῆνα Ἰούλιον δὲν ὑπάρχει καμμία μεγάλος πλανήτης πού νὰ κοσμή τὸν ἑσπερινὸν οὐρανόν.

Ὁ Ἑρμῆς καὶ ὁ Ἄρης εἶναι ἀόρατοι. Ἡ Ἀφροδίτη, πού ἔως τώρα ἐφώτιζε τὸν ἑσπερινὸν οὐρανὸν ὡς Ἑσπερος, ἀρχίζει περὶ τὸ τέλος τοῦ μηνὸς νὰ ἀνατέλλῃ πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ Ἥλιου καὶ ἔτσι νὰ ἐμφανίζεται ὡς Λυγερῖνος.

Ἐπίσης ὁ Ζεὺς καὶ ὁ Κρόνος εἶναι πρῶτοι ἀστέρες καὶ μὲ τὴν πάροδον τῶν ἡμερῶν ἀνατέλλουν ὁλοῦν καὶ ἐνωρίτερον. Περὶ τὴν 1ην πρωινήν ὥραν διακρίνονται ἀμφοτέρω πρὸς ἀνατολὰς, ἐν τῷ ἀστερισμῷ τοῦ Κριοῦ.

ΜΕΤΕΩΡΙΚΑ ΣΜΗΝΗ

Περισσότερον κατὰ τοὺς μῆνας τοῦ θέρους, οἱ παρατηρούμενοι τὸν ἐνάστρου οὐρανὸν βλέπουν νὰ πέτουν, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, μερικά φωτεινὰ ἀστέρια, πού καλοῦνται διαττόντες ἀστέρες.

Ἡ πτώσις αὐτῶν διαττόντων εἶναι κάπως πυκνότερα τὸ β' δεκαπενθήμερον τοῦ μηνὸς ἐκ τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Περσέως πού εὐρίσκεται πρὸς τὸ Β.Α. μέρος τοῦ οὐρανοῦ. Ἐπίσης μεταξὺ 21 καὶ 31 Ἰουλίου θὰ παρατηρηθῇ πτώσις διαττόντων ἀστέρων ἐκ τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Ὑδροχόου.

Ο ΗΛΙΟΣ

Ὁ ἥλιος κινεῖται ἐκ τοῦ ζωδίου τῶν Διδύμων εἰς τὸ τοῦ Καρκίνου. Ἡ διάρκεια τῆς ἡμέρας ἀρχίζει νὰ ἐλαττωθῇ. Ὁὕτως, ἐνῶ τὸν παρελθόντα μῆνα ἦτο 16,3 ὥρες, κατὰ τὸν Ἰούλιον θὰ εἶναι 15,2 ὥρες.

ΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

Νέα Σελήνη,	Ἰουλίου 5, 13ω 28 λ.
Πρῶτον Τέταρτον,	» 12, 8 35
Πανοσλήνιος,	» 19, 11 55
Τελευτ. Τέταρτον,	» 27, 13 29

ΣΕΙΡΙΟΣ

1) Η Α. Μ. ο Βασιλεύς, η Α.
Β. Υ. ο Διάδοχος και αι Α.
Α. Β. Β. Υ. Υ. αι Πριγκήπισ-
σαι εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ Κο-
λυμητηρίου. 2) Φαλαγγίτι-
σαι Ρεθύμνης ὡς «Νηρηίδες».

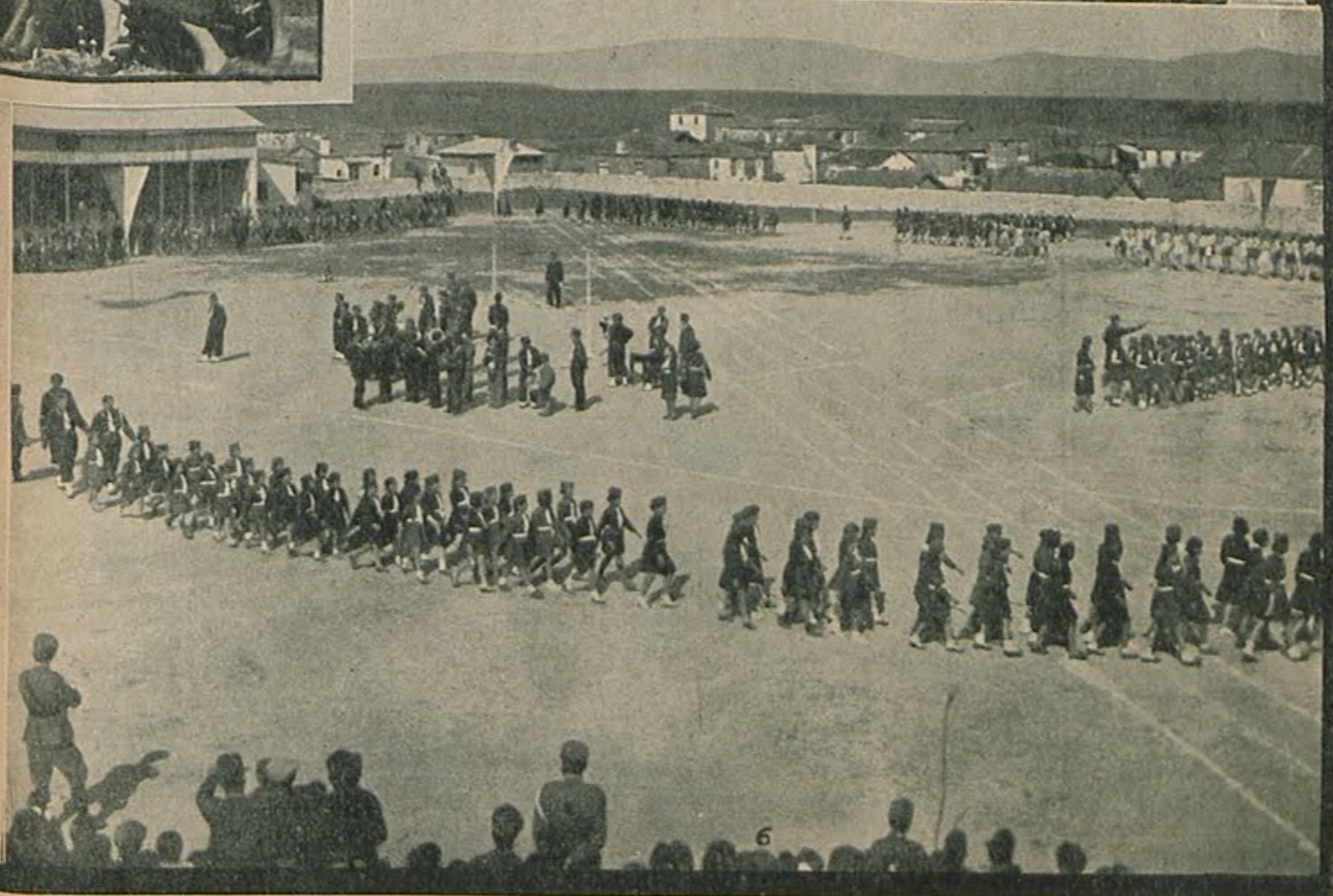
3) Έπιτελείον Ε.Ο.Ν. Θηλέων
'Αργυροστολίου. 4) Από την ά-
πονομή των βραβείων υπό του
'Αρχηγού εις το Ζηρίνιον. 5)
Ε.Ο.Ν. Δράμας. 6) Παρέλασις
φαλαγγτισσών Ε.Ο.Ν. Κιλκίς.

2

4

6

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ HECTOR MALOT

Χειρίς οικογένεια

(Συνέχεια
εκ του προηγούμενου)

Ο Μαντίας έπαισε
στην άγκαλιά μου. Έ-
νόμισα πως ήθελε να
με φιλήσει. Αλλά ο
Μαντίας έκανε πρώτα
το πρακτικό κι έπειτα

το αισθηματικό.

— Θάρρος! μου είπε στ' αὐτί' δὲν θά σ' ἀφήσουμε!

Καί τότε μόνο με φίλησε.

— Κράτησε τὸν Κάπη, είπα στὸ Μαντία γαλλικά.

— Αὐτὸ δὲν ἀποφύλακας με καταλάβε.

— Οχι, όχι, είπα παίρνω καὶ τὸ σκυλί.

Θά με βοηθήσει νὰ βρῶ καὶ τοὺς ἄλλους.

Ἦταν ἡ δεύτερη φορὰ πού μ' ἐπίασαν, κι' ὁμως αἰσθανόμενος πολὺ μεγαλύτερη ντροπὴ ἀπὸ τὴν πρώτη. Δὲν ἐπρόκειτο καὶ τώρα γιὰ μιὰ ἀπλή παρέλξη, ὅπως τότε μετὰ τὴν ἀγέ-
λας μας. Κι' ἀν' ἀκόμη ἐδῶτα ἀφῶς ἀπ' αὐτὴ τὴν κατηγορία, δὲν θάβλεπα μετὰ λύπη μου νὰ καταδικάζονται — καὶ νὰ καταδικα-
ζονται δικαστὰ — ἐκείνοι πού τοὺς θεωροῦσαν συνενόχους μου.

Χρειάστηκε νὰ διασχίσω, κρατούμενος ἀπὸ τὸν πότισμα, τοὺς στοιχοὺς τῶν περιέργων πού μαζεύονταν στὸ πέρασμά μας, χωρὶς ὁ-
μως καὶ νὰ με γιουχαρώνουν ἢ νὰ με φοβίζον, ὅπως στὴ Γαλλία· γιὰ αὐτοὺς πού ἐτρεχαν νὰ με ἴδουν δὲν ἦταν χωρίστες, ἀλλὰ σαλιμπάγ-
κοι, ταξιδιάρηδες, ἀστράγγιλοι, ἀλάνιδαρες, — traps, ὅπως τοὺς λένε οἱ Ἀγγλοί, — ἀν-
θρώποι δηλαδὴ πού, σχεδὸν ὅλοι, ἦσαν σὺν πό-
λεμο μετὰ τὴν Ἀστυνομία.

Ἡ φυλακὴ πού μ' ἐκλείσαν, δὲν ἦταν ἀ-
στεία σὰν κι' ἐκείνη πού τὴ βρήκαμε γεμάτη
κρομμύδια. Ἦταν φυλακὴ μετὰ ὅλα της. Καί
μόνο τὸ σιδηροφράκτο τῆς παράθυρο νάβλε-
πες, σὺ ἐφύγε εὐθὺς κάθε ἰδέα νὰ δραπε-
τεύσεις. Ἐνὰ σκαμνὶ γιὰ νὰ κάθεται ὁ φυλα-
κισμένος καὶ μιὰ αἰώρα γιὰ νὰ κοιμάται, ἦ-
ταν τὰ μόνα της ἐπιπλά.

Ἐπειὰ σ' αὐτὸ τὸ σκαμνὶ τσακισμένος κι' ἐ-
μεινα πολλὴν ὥρα, συλλογιζόμενος τὴ δεινὴ
μου θέσι· ἀλλὰ χωρὶς τάξι καὶ σειρά, γιὰτι
μοὺ ἦταν ἀδύνατο νὰ συνταξιάσω δύο ἰδέες
καὶ νὰ περάσω ἀπὸ τὴ μιὰ στὴν ἄλλη.

Τί θά γινόμουν;

«Θάρρος, μου εἶπε πῆ ὁ Μαντίας, καὶ δὲν
θὰ σ' ἀφήσουμε!». Μὰ τί μπορούσα νὰ κάμω
ἐνὰ παιδί σὰν τὸ Μαντία, ἢ κι' ἐνὰς ἀντρας
σὰν τὸν Μπόμπ, ἂν ἤθελε κι' αὐτὸς νὰ τὸν
βοηθήσει;

Ὅταν εἶναι κανεὶς στὴ φυλακὴ, δὲν συλ-
λονίζεται ἄλλο παρὰ νὰ βγῇ ἔξω.
Πῶς ὁ Μαντίας κι' ὁ Μπόμπ, μ' ὅλη τους
τὴν καλὴ θέλησι, θά κατάρθωναν νὰ με βγά-
λουν ἀπ' αὐτὸ τὸ μπουδρόμ;

Πῆγα στὸ παράθυρο, τὸ ἀνοίξα κι' ἐπίασα
τὰ σίδηρα πού διασταυρώμενα τὸ ἐφράζαν
ἀπὲξ. Ἦταν γιὰ καὶ ὅχι βαθεῖα στὴν
πέτρα. Κοίταξα τοὺς τοίχους· ἦσαν χοντροὶ
σχεδὸν ἕνα μέτρο. Καὶ τὸ πάτωμα ἦταν στρω-
μένο μετὰ μεγάλες πλάκες κι' ἡ πόρτα ντυμένη
με λαμαρίνα.

Γύρισα στὸ παράθυρο. Ἐβλεπε σὲ μιὰ μι-
κρὴ σὺλῃ, στενὴ καὶ μακρὰ, κλεισμένη στὸ
βάθος ἀπὸ ἕνα τοῖχο τέσσαρα τοὺλάχιστο μέ-
τρα ψηλὸ.

Ἀδύνατο νὰ φύγῃ κανεὶς ἀπὸ τέτοια φυ-
λακὴ, κι' ἀν' ἀκόμη τὸν βοηθοῦσαν οἱ πρὸ ἀφῶ-
σιωνένοι τοὺ φίλοι! Ἡ ἀφοσίωσι, βλέπετε, δὲν
λύκει μπροστὰ στὴ δύναμι τῶν πραγμάτων.
Ἡ ἀφοσίωσι δὲν τρυπᾷ τοὺς τοίχους!

Γιὰ μένα, ὅλο τὸ ζήτημα τώρα ἦταν νὰ
μάθω πόσον καιρὸ θάμεινα φυλακισμένος, ὡς
ποῦ νὰ παρουσιασθῶ στὸν ἀνακριτὴ, πού θ' ἀποφάσιζε γιὰ τὴν τύχη μου. Θά μπορούσα
νὰ τοῦ ἀποδείξω τὴν ἀσώφθητά μου, μολοντοὶ
ὁ Κάπη βρέθηκε στὴν ἐκκλησία; Θά μπο-
ροῦσα νὰ ὑπερασπισθῶ τὸν ἐαυτὸ μου, χω-
ρὶς νὰ ριζῶ τὸ ἔγκλημα σ' ἐκείνους πού δὲν
ἤθελα καὶ δὲν μπορούσα νὰ κατηγορήσω;

Αὐτὸ ἦταν γιὰ μένα ὅλο κι' ὅλο, καὶ σ' αὐ-
τὸ, μόνο σ' αὐτὸ, μπορούσα νὰ με βοη-
θήσουν ὁ Μαντίας κι' ὁ φίλος τοῦ Μπόμπ. Ὁ
ρόλος τους ἦταν νὰ μαζέψουν μαρτυρίες, γιὰ
ν' ἀποδείξουν ὅτι σὲ μιὰ ὥρα καὶ τέταρτο

δὲν μπορούσα νὰ εἶμαι στὴν ἐκκλησία τοῦ Ἀ-
γίου Γεωργίου. Ἄν τόκαναν αὐτὸ, θά τὴ
γλύτωνα, μ' ὅλη τὴν ἐναντίο μου ἀφῶνι μορ-
τυρία τοῦ καυμένου μου τοῦ Κάπη καὶ μὲ
φαινόταν πῶς δὲν ἦταν τόσο δύσκολο νὰ βρε-
θοῦν οἱ μαρτυρίες ἐκείνες.

Ὁ Μαντίας ὁμως εἶχε πληγωμένο τὸ πόδι.
Καὶ στὴν κατάστασι πού ἦταν, μπορούσε νὰ
βγῇ ἀπὸ τ' ἀμάξι, νὰ τρέξῃ, νὰ ἐνεργήσῃ;
Κι' ἂν δὲν μπορούσε αὐτός, θά ἤθελε νὰ τὸν
ἀντικαταστήσῃ ὁ Μπόμπ;

Αὐτὲς οἱ σκέψεις, οἱ φόβοι, οἱ ἀγωνίες,
δὲν μ' ἄφησαν νὰ κοιμηθῶ, ἀν' κι' ἀπὸ χθὲς
ἦμουν τόσο κουρασμένος. Δὲν μ' ἄφησαν ἐπὶ
ναγγίξω τὸ φαί πού μοῦ ἔφεραν ὕστερα. Ρι-
χτηκα μόνο στὸ νερό, γιὰτι μ' ἔκαιγε μιὰ φο-
δερὴ δίψα· κι' ὅλη τὴν ἡμέρα, κάθε τέταρτο
τῆς ὥρας, ἐπαιρνα τὴν στάμνα μου κι' ἐπὶνα,
μὰ χωρὶς νὰ μοῦ σῶσῃ ἡ δίψα καὶ νὰ μοῦ
φεύγῃ ἡ πικράδα πού εἶχα στὸ στόμα μου.

Καθὼς εἶδα τὸ δεσμοφύλακα νὰ μπαίῃ
στὴ φυλακὴ μου, αἰσθάνθηκα χαρὰ κι' ἐλπί-
δα· γιὰτι ἀπὸ τὴ στιγμὴ πού φυλακισθῆκα,
δὲν εἶχα πάψει νὰ ρωτιέμαι μετὰ ἀγωνία: «Πό-
τε θ' ἀνακριθῶ; Πότε θά μπορέσω ν' ἀπο-
δείξω τὴν ἀσώφθητά μου?».

Μὰ στὴν ἐρώτησι αὐτὴ δὲν εἵδισκα ἀπάν-
τησι... Εἶχα ἀκούσει ἱστορίες ἀνθρώπων πού
τοὺς κράτησαν φυλακισμένους μήνες, χωρὶς
νὰ τοὺς πᾶνε στὸ δικαστήριον ἢ χωρὶς νὰ τοὺς
ἀνακρίνουν. — πού γιὰ μένα ἦταν τὸ ἴδιο. —
καὶ δὲν ἤξερα πῶς στὴν Ἀγγλία μόλις με-
σολαβοῦν μιὰ - δύο ἡμέρες ἀπὸ τὴ συλλήψι
ὡς τὴν ἀνακρίσι.

Ὁ δεσμοφύλακας δὲν φαινόταν κακὸς ἀν-
θρώπος κι' ἐτόλμησα νὰ τὸν ρωτήσω. Πρα-
γματικῶς, μετὰ προθυμία μοῦ ἀποκρίθηκε, πῶς
αὐριο θά με καλοῦσαν στὸ δικαστήριον, ν' ἀ-
νακοιθῶ δημοσίᾳ, ὅπως γίνεται στὴν Ἀγ-
γλία. Ἀλλὰ ἡ ἐρώτησι πού τοῦ ἔκαμα, τοῦ
ἔβαλε τὴν ἰδέα νὰ μ' ἀνακρίνῃ κι' αὐτός.
Ἀφοῦ μοῦ ἀποκρίθηκε, δίκιο δὲν ἦταν νὰ τοῦ
ἀποκριθῶ κι' ἐγώ;

— Πῶς μῆλκες λοιπὸν στὴν ἐκκλησίᾳ; με
ρώτησε.

Διαμαρτυρήθηκα, φώναξα δυνατὰ πῶς ἡ-
μουν ἀθῶος, καὶ κείνος με κοιτάζε σηκώνον-
τας τοὺς ὤμους· καὶ καθὼς ἐξακολουθοῦσα
νὰ τοῦ λέω πῶς δὲν μῆλκα καθόλου στὴν ἐκ-
κλησίᾳ, πῆγε ὡς τὴν πόρτα κι' ἀπὸ κεί, κοι-
τάζοντάς με:

Ριχτηκα στὸ νερό γιὰτι μ' ἔκαιε ἡ δίψα.

— Τί διεφθαρμένα πού εἶναι αὐτὰ τὰ παι-
διά τοῦ Λονδίνου, ψιθύρισε.

Καὶ βγῆκε.

Αὐτὸ με λύπησε φοδερὰ. Ἄν καὶ δὲν ἦταν
δικαστὴς μοῦ ὁ δεσμοφύλακας, εἶχα ὁμως τὴν
ἀξίωσι νὰ πιστέψῃ τὴν ἀσώφθητά μου· ἀπὸ
τὸν τόνο τῆς φωνῆς μου, ἀπὸ τὸ βλέμμα μου,
ἤθελα νὰ καταλάβῃ πῶς δὲν ἦμουν ἐνόχος
ἐγώ...

Μ' ἀφοῦ δὲν κατάρθωσα νὰ πείσω οὔτε αὐ-
τόν, θά μοῦ ἦταν δυνατό νὰ πείσω τὸν δικα-
στή μου; Εὐτυχῶς πού θά εἶχα μαρτυρίες νὰ
μιλήσουν γιὰ μένα κι' ὁ δικαστὴς θάταν ὁ-
ποχρεωμένος ν' ἀκούσῃ καὶ νὰ πιστέψῃ τὴς
μαρτυρίες πού θά μ' ἀδῶσαν.

Μὰ θά εἶχα, ἀλήθεια, αὐτὲς τὴς μαρτυρίες
πού μοῦ χρειαζόνταν;

Μέσα στὴς ἱστορίες τῶν φυλακισμένων πού
ἤξερα, ἦταν καὶ κάποια πού μιλοῦσε γιὰ τὰ
μέσα πού μεταχειρίζονταν οἱ φίλοι τους γιὰ
νὰ ἐπικοινωνήσουν μαζί τους. Ἐκρυβαν π.χ.
γραμμάτια στὸ ψωμί πού τοὺς ἐστελναν ἀπὲξ.

Μήπως ὁ Μαντίας κι' ὁ Μπόμπ ἔκαμαν τὸ
ἴδιο; Ἐφαζα ἀμέσως τὸ ψωμί μου ὅλο, ψι-
χουλο πρὸς ψιχουλο, μὰ δὲ βρήκα τίποτα μέ-
σα. Μὲ τὸ ψωμί μοῦ εἶχαν φέρει καὶ πατά-
τες. Τὶς ἐφαζα κι' αὐτὲς, τὶς ἐλῶσα, μὰ
οὔτε ἱγὺς χαριτοῦ.

Ὁ Μαντίας κι' ὁ Μπόμπ δὲν θά εἶχαν ἢ,
τὸ πιθανώτερον, δὲν θά μπορούσαν νὰ μοῦ
πουν τίποτα!

Δὲν μοῦ ἔμενε λοιπὸν παρὰ νὰ περιμένω
ὡς αὐριο, χωρὶς νὰ παρασιτωριέμαι, ἂν
μποροῦσα· εὐτυχῶς δὲν μπόρῃσα κι' ὅσα
χρόνια κι' ἂν ζῶσα, πάντα θά θυμοῦμαι, σὰ
νᾶταν χθὲς, τὴ φοδερὴ νύχτα πού πέρασα.
Ἄ, πῶς μετανόουσα πού δὲν ἔδωσα πίστι στὰ
προσσηήματα καὶ στοὺς φόβους τοῦ Μαν-
τία!...

Τὸ πρῶτὸ ὁ δεσμοφύλακας μῆλκε στὴ φυλα-
κὴ μου μετὰ μιὰ στάμνα καὶ μιὰ λεκάνη. Καί
μοῦ ἐσούστησε νὰ πλυθῶ καὶ νὰ συγυρισθῶ,
γιὰτι σὲ λίγο θά παρουσιαζόμουν στὸ δικα-
στή καί, καθὼς ἔλεγε, τὸν περιποιημένο ἐξω-
τερικὸ εἶναι καμμιὰ φορὰ ἢ καλύτερη σύ-
στασι γιὰ τὸν κατηγορούμενον.

Ἀφοῦ ἔκαμα τὴν τουαλέτα μου, θέλησα
νὰ καθῶσα στὸ σκαμνὶ μου. Ἀλλὰ μοῦ ἦταν
ἀδύνατο νὰ σταθῶ σὲ μιὰ θέσι κι' ἀρχισα νὰ
τριγυρίζω στὸ κελλὶ μου, ὅπως τὰ ζῶα τρι-
γυρίζουν στὰ κλουδιά τους.

Προσπάθησα νὰ προσηυμένω τὴν ἀπολογία
μου, τὶς ἀπαντήσεις μου. Μὰ ἦμουν τόσο πα-
ραχαλσιμένος, ὥστε, ἀντὶ νὰ συγκεντρωθῶ στὸ
θέμα μου, συλλογιζόμενος διάφορα πράγματα,
ἀσχετα, πού περνοῦσαν ἀπὸ τὸν κουρασμένο
νοῦ μου σὰν τίς σκιὲς τῆς μαγικῆς λυχνίας.

Ὁ δεσμοφύλακας ἐγύρισε καί μοῦ εἶπε νὰ
τὸν ἀκολουθήσω. Τὸν ἀκολουθῶσα. Κι' ἀφοῦ
περάσαμε ἕνα σωρὸ διαδρόμους, βρεθήκαμε
μπροστὰ σὲ μιὰ πορτίτσα, πού τὴν ἀνοίξε
καὶ μοῦ εἶπε:

— Πέρασε.

Ἐνὰς ζεστός ἀέρας μοῦ ἤλεε στὸ πρόσω-
πο κι' ἀκούσα μιὰ βοὴ ἀνακραντή. Μῆλ-
κα καὶ βρέθηκα μπροστὰ σ' ἕνα ἐδῶλιο, τρι-
γυρισμένο ἀπὸ ἕνα μικρὸ καγκέλλωμα. Ἦμουν
στὴν αἰθούσα τοῦ δικαστηρίου.

Ἄν καὶ με εἶχε κυριευμένο ἕνα εἶδος ψευ-
δαιοσυνείσεως κι' ἐνοιῶθα τὰ μηνίγκια μου νὰ
κτυποῦν σὰν νάβελαν νὰ σπάσουν, μ' ἕνα
βλέμμα πού ἐρριζα γύρω μου εἶδα καθαρά
καὶ ἑστέρα ὅτι με περιστοιχίζε, — τὴν αἰ-
θούσα δηλαδὴ καὶ τοὺς ἀνθρώπους πού τὴν
ἐγείμωσαν.

Ἦταν ἀρκετὰ ἐδῶγερη ἡ αἰθούσα αὐτὴ,
μετὰ ψηλὸ ταβάνι, μεγάλα παράθυρα, χωρισμέ-
νη με καγκέλλα σὲ δύο μέρη, τὸ ἐνὰ γιὰ τὸ
δικαστήριον, τὸ ἄλλο γιὰ τὸ ἀκροατήριον.

Σὲ μιὰ ψηλὴ ἐξέδρα καθόταν ὁ δικαστὴς—
ἀνακριτὴ. Πρὶο χαμηλὰ, μπροστὰ του, καθό-
ταν τρεῖς ἄλλοι δικαστικοί, πού ἦταν, καθὼς
ἔμαθα ἀργότερα, ὁ δημοσίος κατηγορὸς, ὁ
ταμίας τῶν προστιμῶν καὶ ὁ γραμματεὺς.
Ἀντικρὺ στὸ ἐδῶλιό μου, ἦταν ἕνας ἀνθρώ-
πος μετὰ τῆδενο καὶ περροῦκα, — ὁ δικηγόρος
μου.

(Ἀκολουθεῖ)

Ερμηνεία του Μύθου του Προμηθέως

Είδαμε στο προηγούμενο τεύχος πώς τὰ δεινά, οἱ συμφορές καὶ οἱ πόνοι βγήκαν κατὰ τὸ μῦθο ἀπὸ τὸ πειθάρη της Πανδώρας καὶ πλημμυρίσανε τὴ γῆ μεταβάλλοντας τὸν ἄλλοτε εὐφρόσυτον βίον τῶν θνητῶν σ' ἕνα φρικτὸ κ' αἰώνιο μαρτύριο. Καὶ μόνον ἡ ἐλπίδα ἀπόμεινε στὸ βάθος τοῦ πειθαρίου καὶ μόνον μ' αὐτὸ τὸ θεῖο χάρισμα κατάρθωσε νὰ ὑποφέρει ὁ ἄνθρωπος τὴ σκληρὴ μοῖρα στὴν ὁποία τὸν κατεδίκασε ἡ ἀνάληψη ἐκδίκης τοῦ Δία. Κι' ὅμως, ἂν ἦταν σκληρὴ γιὰ τοὺς θνητοὺς ἡ τιμωρία, ἦταν ἀσύγκριτα σκληρότερη γιὰ τὸν Τιτᾶνα Προμηθεά, τὸν μεγαλόδορο προστάτη τῶν ἀνθρώπων.

Ψηλά στὶς ἀπάτητες βουνοκορφές τοῦ Καυκάσου, μέσα στὴν ἀγρία ἐρημία καὶ στὴν ἀπαίσιον μόνωσι, καρφώθηκε ὁ θεῖος Προμηθεὺς γιὰ ν' ἀντικρύξει, αἰώνιος καὶ ἀλύτρωτος δεσμώτης, τὸ ἐγκόσμιο μαρτύριο τῶν ἀνθρώπων. Αὐτὸς ἦταν ὁ γολγοθᾶς γιὰ τὸν πρῶτο μάρτυρα τῆς προόδου, αὐτὸς ἦταν ὁ σταυρὸς γιὰ τὸν πρῶτο ἥρωα τῆς γνώσεως. Καὶ εἶναι ἀλήθεια πὺς αὐτὸς ὁ "Ἥφαιστος, ἐκτελεστής τῶν ἀποφάσεων τοῦ Δία, αἰσθάνεται βαθειὰ θλίψη γιὰ τὸ ἔργο ποὺ εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἐκτελέσει. Γι' αὐτὸ ἀναλαμβάνουν τὴν καθήλωση τοῦ Τιτᾶνα οἱ δύο ἀδυσώπητοι συνοδοὶ τοῦ "Ἥφαιστου, τὸ Κράτος καὶ ἡ Βία, ποὺ ἔχουν ἀνάληψη καρδιά καὶ σιδερένια θέλησι. Καὶ ὡς νὰ μὴν ἦταν ἀρκετὴ ἡ καταδίκη ἐτοῦτη, ὁ Δίας πρόσταξε ἕνα μαυροφτέρου γύπα νὰ φτερουγίσῃ πρὸς τὸν Καῦκασο γιὰ νὰ συμπληρώσῃ τὴ συμφορὰ τοῦ Δεσμώτη.

Ὁ γύπας, ὑπακούοντας στὴ θέλησι τοῦ Δία, ἤλθε στὸν τόπο τὸν ἀπρόσιτο, ὅπου βρισκόταν ὁ Προμηθεὺς, καὶ βγάζοντας μιὰ βραχνὴ φωνὴ ἄρχισε εὐθὺς τὸ ἀνηκουστό ἔργο του. Κατασπαράζει ὀλημερίς τὶς σάρκες τοῦ Δεσμώτη, ραντίζει μὲ τὸ αἷμα τοὺς γρανιτένιους βράχους καὶ καταβροχθίζει ἀχόρταγα τὰ ἀχνιστὰ του σπλάχνα. Καὶ τὸ ἀποτρόπαιο τοῦτο ἔργο ὁ αἰμοβόρος γύπας τὸ ἐκτελεῖ μὲ ἀκόρεστη βουλιμία. Αἰσθάνεται μιὰν ἀγρία χαρὰ, μιὰν ἡδονοστάλακτη φρίκη καθὼς ξεσπάζει τὶς ἀθάνατες σάρκες, καὶ στρέφοντας τὸ ἀγέρωγο βλέμμα του πρὸς τὴν ἄβυσσο, ποὺ ἀντηχεῖ ὁ θρῆνος τῶν ἀνθρώπων, ἀποκρίνεται μὲ θεϊκὴ ὑπεροψία:

«Εἶμαι ὁ μεγάλος μαυροφτέρου γύπας. Βρίσκομαι στὴν ψηλότερη κορφὴ τῆς γῆς καὶ κρατῶ αἰχμάλωτο ἕνα γίγαντα. Νόμος γιὰ σᾶς, ὦ ταπεινοὶ κι' ἀνίσχυροὶ θνητοί, εἶναι νὰ ὑπακούετε τυφλὰ στὶς ἀναπόδραστες βουλὲς τῶν ἀθανάτων. Ἐργὸ δικό σας εἶναι νὰ ὑπομένετε τὴν φερωτὴν ἀπόφασι τοῦ Δία. Ὅμως γιὰ μᾶς τὰ γαλοβόρρυγα δόνα καὶ τῶν τάφων εἰμαστε ἡ φοβερὰ, νόμος ὑπέρτατος εἶναι νὰ σπάζουμε σπαρταριστὴ τὴ σάρκα καὶ μὲ τὰ νύχια μας τὰ κοφτερά νὰ ξεριζώνουμε ἀπ' τὴ στήθι τῶν ἡρώων τὴν ἀχνιστὴ καρδιά τους».

Τὰ βαρύμοιχα ὅμως δεσμά, στὰ ὁποία ἡ σκληρὴ Μοῖρα καταδικάζει

κάθε ἀθῶο μάρτυρα, δὲν μποροῦν νὰ διατηρηθοῦν στοὺς αἰῶνες. Εἶναι καὶ τοῦτο ἕνας νόμος στὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος.

Κατὰ τὴν Ἑλληνικὴ μυθολογία, ἡ ἀπελευθέρωσις τοῦ Προμηθέα ὀφείλεται στὸν μεγαλόδοξο ἥρωα Ἡρακλῆ ποὺ ἀνέθηκε στὸν Καῦκασο, ὅχι χωρὶς τὴν θέλησι τοῦ Δία, καὶ τότεψε τὸν σαρκοβόρο γύπα.

Στὶς τραγωδίαις τοῦ Αἰσχύλου ὁ μῦθος τοῦ Προμηθέα ἔχει βαθύτερη σημασία. Ὁ ποιητὴς μὲ τὴν οὐράνια ἔλαρσι καὶ τὴν ἀσύλληπτη φαντασία ἐπλάσε τὸν Προμηθεά πολὺ ἀνώτερο, πολὺ εὐγενικώτερο, πολὺ ἰδανικώτερο ἀπὸ τὸν Προμηθεά τῆς Θεογονίας τοῦ Ἡσιόδου.

Ὁ Προμηθεὺς τοῦ Ἡσιόδου εἶναι δεμνός στὸν Καῦκασο καὶ τιμωρεῖται «οὐνεκ» ἐρίζειτο βουλὰς ὑπερμενεῖ Κρονίωνι, γιατί δηλαδὴ ἐτόλμωσε ν' ἀντισταθῇ στὴ θέλησι τοῦ τρανοῦ τέκνου τοῦ Κρόνου, κλέβοντας γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τὸν σπινθῆρα τῆς Οὐράνιας φλόγας. Τρεῖς αἰῶνες ὅμως μετὰ τὸν Ἡσιόδου ὁ τραγικὸς Ἀθηναῖος ποιητὴς παράστησε τὸν Προμηθεά ὅχι ἀπλῶς σάν ἕναν ἐπικίνδυνο ἀντίπαλο τοῦ Δία καὶ φιλάγαθο προστάτη τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ γενικώτερα καὶ πλατύτερα σάν ὑπέρτοχο ἥρωα τῆς ἀνθρωπίνης γνώσεως, ποὺ, θυσιάζοντας ὁ ἴδιος, κατάρθωσε νὰ καταστήσῃ βιώσιμη τὴν ἀθλια ζωὴ τοῦ πρωτόγονου ἀνθρώπου καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ στὸ ἀνθρώπινο γένος τὸ μέλλον τοῦ πολιτισμοῦ, τῆς ἀκμῆς καὶ τῆς προόδου.

Ἡ τραγικὴ τύχη τοῦ Προμηθέα, ποὺ ὕστερα ἀπὸ τόσες καὶ τόσες εὐεργεσίες ἔμεινε καρφωμένος στὸν Καῦκασο κατασπαράζοντας ἀπὸ τὸν θεόσταλο γύπα, μᾶς παρουσιάζει σὲ μιὰν ἀσύγκριτη ποιητικὴ σύλληψιν τὴν εἰκόνα τῶν συμφορῶν καὶ τῶν ἐξευτελισμῶν καὶ τῶν ταπεινώσεων ποὺ ὑπομένει ἡ μεγαλοφυΐα σὲ τοῦτον τὸν ἀχάριστο κόσμον. Καὶ σήμερ ἀκόμη ἡ σεπτὴ καὶ κατανυκτικὴ μορφή τοῦ Δεσμώτη Προμηθέα μᾶς θυμίζει τὴν ἀνέλικτα μοῖρα τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἀνθρώπων εὐεργετῶν τῆς ἀνθρωπότητος ποὺ ἀφοῦ θυσιάσαν ὅλες τὶς ἐγκόσμιες ἀπολαύσεις καὶ ἐστερήθηκαν τὰ τιμω-

τερα ἀγαθὰ τῆς ζωῆς, ἀφιερώθηκαν ὁλόψυχα στὸ ἔργο τους γιὰ ν' ἀντιμετωπίσουν στὸ τέλος τὴν περιφρόνησι, τὴν ταπείνωσι καὶ τὴν ἀχαριστία. Καὶ εἶναι τόσο ἀκατάβλητη ἡ δύναμις ἐκείνη ποὺ ἀναβλύζει ἀπ' τὶς καρδιὰς τῶν ἀφιερωμένων στὰ τρανὰ καὶ τὰ μεγάλα ἔργα, εἶναι τόσο φαεινὸ τὸ φεγγοβόλημα τῆς ἀλήθειας καὶ τῆς πίστεως μέσα στὰ στήθι τῶν ἡρώων αὐτῶν, ποὺ δὲν δειλιάζουν ν' ἀντικρύσουν οὔτε τὸ πικρὸ ποτήρι τοῦ κωνείου, οὔτε τὸν δρῆιο σταυρὸ μὲ τὰ καρφία τοῦ μαρτυρίου, οὔτε τὶς φλόγες τῆς ἀχόρταγας ποὺ περιμένουν τὸ ἀθῶο θυμὰ τους.

Ἔτσι καὶ ὁ Προμηθεὺς, ἐνῶ κρατιέται ἀλυσσοδετός πάνω στὸν ἀγριοβράχο, πλησιάζει ὁ Τιτᾶνας Ὁκεανὸς μὲ τὶς ζανθὲς του κόρες, τὶς Ὁκεανίδες. Αὐτὲς τότε παρηγοροῦν καὶ ἐκείνος τὸν προτρέπει νὰ ὑποταχθῇ στὴν δόξα τῆς ὑπέρτατης τοῦ Δία καὶ στὴν Θεῶν τὴν σιδερένια θέλησι δείχνοντας μεταμέλεια καὶ ἱκετεύοντας τὴν συγγνώμη. Μὰ ὁ Προμηθεὺς προτιμᾷ νὰ σκίζουμε τὶς σάρκες του τὰ κοφτερά νύχια τοῦ αἰμοβόρου γύπα, παρά νὰ σκύβῃ τὸ πλατὺ του μέτωπο στὴ δύναμι τοῦ πεπρωμένου.

Καλύτερα παντοτεὶνὰ νὰ μείνῃ καρφωμένος στὸν ἀπρόσιτο Καῦκασο. Καλύτερα νὰ εἶναι παντοτεὶνὰ θύμα τῆς ἀλόγιστης ὀργῆς καὶ ἡ καθημερινὴ βορὰ τοῦ σαρκοβόρου γύπα... Θὰ τὸν παρηγορῇ ὁ μελωδικὸς ὁ θρῆνος τῶν Ὁκεανίδων, καὶ τὰ πρόσωπα τῶν διαλεκτῶν τέκνων τῆς γῆς θᾶναι προσηλωμένα στὸν αἰματομένο βράχο, θὰ παρακολουθοῦν μὲ κατάνυξι καὶ δέος τὸν γιγάντιο βόγγο του καὶ θὰ καρτεροῦν τὸ γαλήνιο νεῦμά του.

Ἄς μείνῃ λοιπὸν αἰώνια Δεσμώτης ὁ Προμηθεὺς.

Ἔτσι εἶναι τὸ ἀθάνατο σύμβολο τῆς ἀρετῆς καὶ ἡ ἀσίγαστη προτροπὴ γιὰ πράξεις ἡρωϊσμοῦ καὶ αὐτοθυσίας, γιατί ὁ Προμηθεὺς εἶναι ὁ μικρὸς λογικὸς Θεὸς ποὺ ἀγωνίζεται ἐναντίον τοῦ Μεγάλου καὶ ἀλόγιστου Θεοῦ Διός, δηλαδὴ εἶναι ὁ ἀνθρώπος ποὺ ἀγωνίζεται ἀκατάπαυστα ἐναντίον τῶν ἀμειλίκτων νόμων τῆς φύσεως.

Κοσμάς Ι. Βέρροιος

Προμηθεύς, Ἡφαιστος καὶ Ὁκεανίδες (Ἀνάγλυφον μεταγενέστερων ρωμαϊκῶν χρόνων).

«Ποιοί είναι οι σκοποί μας; Βασιλείς! Πατρίδες! Θρησκεία! Οικογένεια!»

I. ΜΕΤΑΞΑΣ

* ΟΜΑΔΙΚΟΙ ΓΑΜΟΙ *

Νέο κορίτσι

‘Αγαπητή μου Φαλαγγίτισσα,

Όταν η ζωή του ανθρώπου διαβαίνει κουραστική και μονότονη, χωρίς καμιά χαρά, χωρίς μια δυνατότητα σχετικής ευτυχίας είναι βαρειά. Τόν γονατίζει και τόν τσακίζει. Είναι σαν μια απέραντη έρημο χωρίς την παραμικρή δασί, χωρίς το ελάχιστο ξεκούρασμα. Η δημιουργικότητα εξατμίζεται, η θέληση χαλαρώνεται και η απόδοσις της εργασίας ελαττώνεται σιγά-σιγά. Μ' αυτό βλέπεται το άτομο, βλέπονται και οι λαοί. Θα μπορούσε κανείς να πη ότι το μέτρο της εσωτερικής χαράς του ατόμου είναι και το μέτρο της παραγωγικότητος ενός λαού. Κι' έπειδή τη μεγάλη μερίδα των λαών αποτελεί ο εργατικός κόσμος, είναι ανάγκη να του δίδεται συχνά η ευκαιρία για μια χαρά, για μια σχετική ευτυχία. Η περασμένη εποχή δεν είχε κατανοήσει τη μεγάλη αυτή αλήθεια και δεν φρόντισε ποτέ για την ψυχική του άπλου ανθρώπου, του εργάτη, ύποτατοι. Ο τεχνικός πολιτισμός τόν ήθελε μηχανή εργασίας και τίποτε άλλο.

Στερνά από τη δουλειά του την καθημερινή γύριζε σκυφτός και πικραμένος στο σπίτι του ή τδριχνε στο μεθύσι για να ξεχάσει την κακομοιριά του. Γινότανε άσωτος και στο χρήμα που κέρδιζε και στις δυνάμεις.

Κανείς δεν τόν ρωτούσε, τόν γιατί και τόν πώς. Κανείς όμως δεν καταλάβαινε, άφωτισμένος μόνο στο άτομό του, ότι αυτός ο Έλληνας εργάτης και η Έλληνίδα εργάτισσα, που νόμιζαν πως δεν έχουν στον ήλιο μοίρα άσυνείδητα τόν χρημα και τις δυνάμεις των, άσώτευαν και σπαταλούσαν τόν χρημα και τις δυνάμεις τού ελληνικού

λαού. Κι' αν δεν ξημέρωνε ξαφνικά ή 4 Αυγούστου τού 1936 με τόν έμπνευσμένο δημιουργό της, όχι μοναχά τὰ εργατικά χέρια και η εργατική ψυχή θα σκέβρωναν αδύναμα πιά για εργασία και συναίσθημα, αλλά και ολόκληρος ο ελληνικός λαός θα άδυνατούσε και θα ξεφυλίζονταν. Η ώρα της μεταστροφής όμως σήμανε

‘Ο Αρχηγός περιβ' τόν άρραβώνα σ' ένα ζεύγος τούς ομαδικούς γάμους.

Ευκαιρία κι' ο δρόμος άλλαζε άπότομα.

Μιά ζωογόνος πνοή φύσηξε πάνω σ' όλα της ζωής μας τὰ επίπεδα, τὰ υλικά και τὰ ψυχικά. Κινήθηκαν τὰ χέρια μας από μια άσυνήθιστη δύναμι και της ψυχής μας τὰ νερά ταράχθηκαν σέ νέους κύκλους. Κάποιος άρχισε νά φροντίζει και για μάς, που δεν μπορούσαμε μόνοι νά φροντίσουμε για τόν έαυτό μας. Κι' όχι μονάχα μάς έδωσε δυνατότητες εξέλιξως, αλλά έφρόντισε και για τὰ πιο ιδιωτικά και για τὰ πιο προσωπικά μας ζητήματα. Καταπάστηκε με τις έπιθυμίες μας και άναμείχτηκε και στά πιο εσωτερικά μας συναισθήματα. Τό έπιτρέψαμε, γιατί ξέρουμε πως

Αυτός είναι ο μεγάλος βοηθός για τή μεταβολή κάποιων έπιθυμιών μας σέ πραγματικότητες.

Έτσι έγινε και τή χαρμόσυνη εκείνη Κυριακή της 7 'Ιουλίου στο άλσος της Κηφισιάς. Δεν ήτανε μια «χαρά» που άνθισε κείνη τήν ημέρα μέσα στη χαρμόσυνη άτυσφαιρα τού ωραίου τοπίου. Ήτανε ένα-

την Καρδίτσα, απ' τή Δράμα και Μυτιλήνη, απ' τήν Ξάνθη, Καβάλλα κι' Άστικό. Σάν νάδινε 'Εκείνος με τὰ μάτια γεμάτα άγαλλίαση και τήν ψυχή γεμάτη εφροσύνη σέ έκαστο ζεύγος, σέ διακόσια παιδιά του, τήν πατρική του εύλογία στην έξαιρετική αυτή ημέρα της ζωής των. Κι' όχι μοναχά αυτό, αλλά έδινε συμβολικά τήν εύχή του σέ όλο τόν νέο κόσμο της νέας 'Ελλάδος, τήν εύχή του για τήν έντιμη θεμελίωση της πατροπαράδοτης ελληνικής Οικογενείας. Γιατί μέσα στο πρόγραμμα που έθεσε με τήν άνατολή της 4 Αυγούστου ένας σκοπός—ίσως ο πιο σημαντικός και ο πιο βασικός από όλους—είναι και η προσπάθεια για τήν τελεία εξυγίανση της οικογενείας από τὰ μολυσματικά κηρύγματα τών πριν εποχών και η ίδρυση νέων οικογενειών πάνω στις πατροπαράδοτες ελληνικές άρχές.

Έφαρμόζοντας τώρα τόν πόδογράμμά Του με άκρίβεια και σύστημα κινείται και βοηθεί πάνω στο σημαντικό αυτό της λαϊκής ζωής επίπεδο με υλική και ήθική βοήθεια. Γιατί οι νέες νυφούλες παίρνουν έκτός από τήν εύλογία Του και μια μικρή προίκα για τις πρώτες άνάγκες της καινούργιας οικογενείας των, που τούς προσφέρει μέσω της 'Εθνικής Γενικής Συνομοσπονδίας τών 'Εργατών 'Ελλάδος.

Μέσα στην ώραία αυτή τελετή και πράξι, βλέπε, άναπητό νέο κορίτσι, τόν μεγάλο και βαθύ ένδιαφέρον που αισθάνεται 'Εκείνος για τή νεότητά, για τὰ δειρά της, τήν άποκατάστασί της και τήν εξέλιξί της σέ τίμιους και καλούς πολίτας, σέ χρηστές οικοδόποιες και άξιες μητέρες.

Σ. Καρ.

Τὴν Υποκριτική

Ο ΚΑΘΑΡΟΣ ΑΕΡΑΣ, ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΦΑΡΜΑΚΟ

Τώρα που οι ζέστες άρχισαν νά γίνονται καταθλιπτικές και ή κούρασι νά μάς κυριεύη, τώρα έχομε περισσότερο από κάθε εποχή ανάγκη από φρέσκον αέρα. Όπως είναι σπουδαίο γιά τόν οργανισμό μας τό φαγητό και τό ποτό, έτσι είναι και ό καλός, καθαρός και φρέσκος αέρας. Τόν αναπνέουμε μέ κάθε μας ανάσα. Καί ένώ ίσως μπορούμε νά στερηθοῦμε έν ανάγκη τό φαγητό και τό ποτό μέρες και μάάλιστα βδομάδες, δέν μπορούμε ούτε λεπτό νά ζήσουμε χωρίς δέυγόνό.

Όμως δέν μάς άρκεί νά μένουμε μοναχά στο φρέσκον αέρα, αλλά πρέπει νά αναπνέουμε και νά οδηγούμε σωστά και όπως πρέπει στά πνεύμονα μας τό πολύτιμο αυτό γιά τή ζωή μας όργανο. Ό φρέσκος αέρας μάς καθαρίζει έσωτερικά και έξωτερικά. Είναι τό καλύτερο γιαντρίκι. Μεταβιβάζει στά πνεύμονα μας τόσο δέυγόνό που μέ τή βοήθεια

των έρυθρών αίμοσφαιρίων φέρνει στις θέσεις εκείνες τοῦ σώματος που αυτή τή στιγμή έχουν απόλυτο ανάγκη γιά νά ζωογονηθοῦν. Σ' αυτή τήν περίπτωση όμως τό σπουδαιότερο είναι πώς νά αναπνέουμε. Πρέπει κάθε τι νά τό κάνουμε όπως πρέπει. Άς μή λέμε ότι δέν έχουμε καιρό. Γιατί έχουμε καιρό, κάποτε και πολὺν μάάλιστα, νά ντυθούμε, νά πλυθούμε και ίσως νά καλλωπισθούμε; Άς προσπαθήσουμε τό πρωί νά βρούμε λίγον καιρό πηγαίνοντας ίσως στο γραφείο μας ή ποτίζοντας τόν κήπο μας ή έκτελώντας κάποια εργασία μας νά απολαύσουμε τόν καθαρόν και φρέσκον αέρα. Ό πρωινός αέρας είναι τόσο ωφέλιμος. Άς τόν αναπνέουμε μέ μεγάλες ανάσες από τή μύτη, εκπνέοντας τόν ακάθαρτο από τό στόμα.

Αυτή ή γυμναστική τής αναπνοής είναι σπουδαία γιά τόν οργανισμό μας. Τό σώμα μας γίνεται μ' αυτό τόν τρόπο ίκανό γιά αντίστασι και τά αναπνευστικά όργανα παίρνουν δύναμι

από τόν πρωινόν αυτόν αέρα. Τό δέρμα μας επίσης ζωντανεύει και καθαρίζει. Τά αίμοφόρα άγγεία γεμίζουν αίμα και γενικά ό άνθρωπος φαίνεται φρέσκος και γερός. Η δύη τοῦ προσώπου αποκτά τό χρώμα τής υγείας και ευεξίας.

Τό σώμα μας πρέπει νά είναι ντυμένο τώρα στις ζεστές ήμέρες ελαφρά και λεπτά. Τά πορώδη υφάσματα αφήνουν τόν αέρα νά ενεργή έξυμνιαντικά πάντα στο σώμα μας.

Στά αερολουτρά σας προσπαθείτε νά αναπνέετε σωστά. Κί' έχετε πάντα ύπ' όψη σας ότι ό ήλιος, ό αέρας και τό φώς, μεταχειριζόμενα όπως πρέπει, είναι τά πιο αποτελεσματικά γιαντρίκια και τά πιο καλά καλλυντικά. Έμποδίζουν τό πρόωρο γήρας και αυξάνουν τή δημιουργικότητα. Ένας λαός που ζή και φροντίζει γιά τή φυσική του γερασύνη, έκτιμώντας τά πολύτιμα αυτά τής φύσεως υλικά, θά είναι πάντα σε θέσι νά εργασθή και νά αποδώση. Μη ξεχνάτε σεις νέες μητέρες νά ανατρέφετε μέ τόν τρόπον αυτόν τά παιδιά σας.

Μήλα μέ ρύζι

Είναι κάτι που θά άρέση πολύ στα παιδιά μας. Μα τό σπουδαιότερο είναι που θά τά χορτάση και θά τά θρέψη υγιεινά και κατάλληλα. Μα και γιά μάς τούς μεγάλους δέν θά είναι λιγώτερο καλόδεχτο.

Παίρνουμε 300 δράμια έως 1 κιλό μήλα, τά καθαρίζουμε, βγάινουμε τούς σπόρους και τά κόβουμε σε μικρά τετραγωνάκια. Τά βράζουμε μέ μισή λίτρα νερό, 100 δράμια ζάχαρι και λίγο φλούδι λεμονιού. Όταν βράσουν τά αποσύρουμε από τή φωτιά και στραγγίζουμε σ' ένα τρυπητό τά

μήλα. Μέσα στο ζωμό ρίχνουμε ακόμα 3/4 λίτρας νερό, τά φύλλα των μήλων και τίς κορδίνες τους που βγάλαμε και τά βράζουμε καλά γιά νά πάρη τό ζωμό όλη τήν ούσία τους. Αφού τά στραγγίσουμε, ρίχνουμε στο ζωμό 150 δράμια ρύζι, που τό βράζουμε προσεκτικά γιά νά μή λυώση. Έπειτα ανακατεύουμε τά μήλα και πριν φέρουμε τό φαγητό στο τραπέζι τό περιχύνουμε μέ λίγο γλυκό τσιγαρισμένο βούτυρο ως και μέ λίγη κανέλλα και ζάχαρι. Δοκιμάστε, αγαπημένες μου αναγνώστριες, και δέ θά μετανοήσετε

Γλύκισμα μέ βερύκοκκα

Με δελτίο θά μάς δίνεται τώρα ή ζάχαρι. Όμως πάλι αν θέλουμε μπορούμε νά οικονομίσουμε 100 δράμια ή νά μεταχειριστοῦμε σταφιδίνη ή και μέλι γιά νά έτοιμάσουμε κάτι έκτακτο σε μία γιορτή μας. Διαβάστε μία συνταγή:

75 δρ. βούτυρο,
50 δρ. ζάχαρι ή 100 σταφιδίνη,
1 αυγό,
1 κουταλιά σόδα,
βανίλλια,
150 δρ. άλεύρι,
2-3 κουταλιές γάλα,
300 δρ. βερύκοκκα.

Μπορούμε νά πάρουμε τά ποσά διπλά, όταν θέλουμε μεγαλύτερο γλύκισμα.

Έκτέλεσις: Χτυπάμε τό βούτυρο μέ τή ζάχαρι, τό αυγό και τή βανίλλια. Τό μέ τή σόδα ανακατωμένο αλεύρι ανακατεύουμε σιγά-σιγά στο βούτυρο, κάνοντας μία ελαφρά ζύμη, που ξαπλώνουμε σε μία λαμαρίνα ή ταψάκι βουτυρωμένα, μέ ένα κουτάλι βυθίζοντας τό συχνά στο νερό. Πάνω σ' αυτή αραδιάζουμε τά μισά βερύκοκκα.

Τό γλύκισμα ψήνουμε 40-50 λεπτά σε γερή φωτιά. Κατόπιν τό πασπαλίζουμε μέ μπόλικη ζάχαρι.

Αν θέλουμε, μπορούμε νά τό φκίσουμε και καλλίτερο.

Πριν τό στείλουμε στο φούρνο λυνάουμε λίγο αλεύρι ή σκόνη πουτίγκας (τήν αγοράζουμε σε πακετάκια) μέ μερικές κουταλιές γάλα και 3-4 κρόκους αυγών. Τό άσπράδι τό χτυπούμε προσθέτοντας ζάχαρι και 10-15 λεπτά πριν αποσύρουμε από τό φούρνο τό γλύκισμα τό περιχύνουμε.

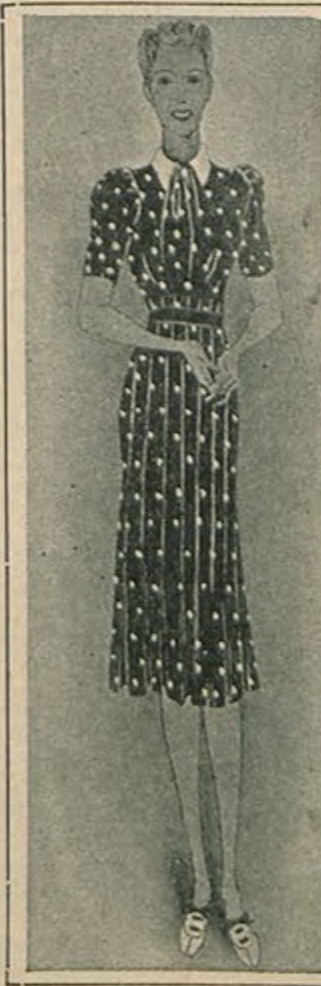
Χάρι και απλότητα

Γιά νά είναι ένα κορίτσι χαριτωμένο πρέπει φυσικά νά είναι και καλά ντυμένο. Όμως καλό ντύσιμο δέν σημαίνει και πολυέξοδο ντύσιμο. Όποια από σας έχει αυτή τήν ιδέα πέφτει σε ριζικό γιά τή γυναίκα σφάλμα.

Σήμερα, όπως έχουν άπλοποιηθ πολλὰ πράγματα στη ζωή, έχει άπλοποιηθ και τό γυναικείο ντύσιμο. Σε παλιές εικόνες θά είδατε τούς πύργους των μαλλιών τοῦ Λουδοβίκου 14ου και τά φραμπαλάδακια και τά κρινολίνα τής κατόπιν εποχής. Ήτανε βαρυσανιστικά και άνούσια. Αντιπροσώπευαν τήν εποχή τους.

Τώρα μπητε και σεις στο πνεύμα τής εποχής μας. Είναι μία σοβαρά εποχή, σοβαρά όμως και άξια νά τήν ζήση κανείς.

Άς έκδηλώνεται στις πράξεις και στο ντύσιμό σας ακόμα. Τό άπλό αυτό φορεματάκι δείχνει γούστο, είναι χαριτωμένο, ακόμα και όχι πολυέξοδο. Οι τελείες είναι πάλι στη μόδα.

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

ΠΟΙΑ Η ΚΑΤΑΓΩΓΗ
ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Τὸ σύστημα τῆς ὑποδιαίρε-
σεως τοῦ χρόνου εἶναι ἀρ-
χαῖοτατο. Οἱ ἑπτὰ ἡμέρες
τῆς ἑβδομάδος ἀποτελοῦν
μὴ κανονικὴ κατανομή τοῦ σε-
ληνιακοῦ μηνὸς καὶ καθὲ ἑβδο-
μάς ἀναλογεῖ πρὸς τὸ 1/4 αὐτοῦ.
Ἐπειδὴ κατὰ τοὺς ἀκριβεστε-
ρους ὑπολογισμοὺς τῶν αστρονό-
μων ὁ σεληνιακὸς μὴν περιλαμ-
βάνει περίπου εἰκοσιεννιάμιση
ἡμέρας, καθὲ ἑβδομάς ἀντιπρο-
σωπεύει καὶ μίαν ἀπὸ τῆς τέσσε-
ρις φάσεως τῆς σελήνης.

Δὲν εἶναι ἀκριβὲς γνωστὸν
ποῖος ὑπῆρξεν ὁ εἰσληγὴς τῆς
ὑποδιαίρεσεως αὐτῆς τοῦ χρόνου
καὶ πότε αὐτὴ ἐπραγματοποιήθη.
Πάντως, ὅπως καὶ τὸς ἄλλες
ἀνακαλύψεις, καὶ αὐτὴ μὲς ἐρ-
χεται ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴ καὶ φαί-
νεται ὅτι ἀρκτεῖς χιλιᾶδες χρό-
νια π. Χ. ἦτο γνωστὴ τοῖς Χαλ-
δαίοις, τοῖς Ἰνδοῖς, τοῖς Αἰγυ-
πτίοις καὶ τοῖς Ἰσραηλῖταις.
Ἀπὸ τοὺς λαοὺς αὐτοὺς τὴν ἐ-
πηραν πρῶτον οἱ Ἕλληνες καὶ
κατόπιν οἱ Ῥωμαῖοι. Ἐνῷ δὲ οἱ
Ἕλληνες ἔδωσαν εἰς ἑκάστην
ἡμέραν τὸ ὄνομα τῆς θέσεως ποὺ
εἶχε κατὰ σειρὰν μέσα στὴν ἑ-
βδομάδα, ὡς π. χ. Δευτέρα, Τρί-
τη, Τετάρτη, Πέμπτη—ἡ Κυριακὴ
ὠνομάσθη οὕτως πρὸς τιμὴν τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸ
Σάββατον διετετήθη τὸ ἑσθαιὸν
ὄνομα ἀπὸ τὴν λέξιν Σαββάθ =
ἀνάπαυσις, καὶ ἡ Παρασκευὴ
διότι κατ' αὐτὴν οἱ Ἑβραῖοι
ἐπαρασκευάζοντο διὰ τὴν ἑορτὴν
τοῦ Σαββάτου—οἱ Ῥωμαῖοι ἔ-
δωσαν εἰς ἑκάστην ἡμέραν τῆς
ἑβδομάδος τὸ ὄνομα διαφόρων
θεῶν τῶν, ὡς τῆς Σελλήνης (Λού-
να), τοῦ Ἀρεως (Μάρς), τοῦ Ἡ-
φαίστου (Μερκούριος), τοῦ Διὸς
(Ζεύς), τῆς Ἀφροδίτης (Βένε-
ρε), εἰς τὸ ὅποιον ἐπρόσθεσαν
τὴν λέξιν εντις, ἡμέρα, ὡς Λου-
εντι κλπ., λέξεις αἱ ὁποῖαι δια-
τηροῦνται καὶ σήμερον εἰς τὰς
λατινικὰς γλώσσας.

Ἡ Κυριακὴ ἐλέγετο στοὺς
Ῥωμαῖους «Ντίες Μάγκνα» (Με-
γάλη ἡμέρα) καὶ στὴν γαλλί-
κῃ ἐξακολουθεῖ νὰ ἔχη τὸ παρε-
φρασμένον αὐτὸ ὄνομα «Ντιμέ»,
ἐνῷ οἱ Ἀγγλοὶ καὶ οἱ Γερμανοὶ
ἐξακολουθοῦν νὰ χρησιμοποιοῦν
τὸ παλαιὸν τῆς ὀνόμα τῶν βορει-
νῶν ἀρχαίων λαῶν, ποὺ εἶχαν
ἀφιερῶσαι τὴν Κυριακὴν στὸν ἦ-

λιο καὶ τὴν λένε «Σάντε» καὶ
«Ζόνταγκ», δηλ. ἡμέρα τοῦ ἡ-
λίου.

ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΑ ΔΩΡΕΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ

Η προθυμία μὲ τὴν ὁποίαν ὁ-
λοὶ οἱ Ἕλληνες ἐσπευσαν
νὰ προσφέρουν τὸν ὅσον
τῶν διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς
Β. Ἀεροπορίας μᾶς ἐνθυμίζει
διαφόρους περιέργους δωρεὰς
ποὺ ἔγιναν κατὰ καιροὺς ὑπὲρ
τοῦ Ἑθνικοῦ μας Πανεπιστημίου.
Καὶ εἶναι ἀρκτεῖς συγκινητικαὶ
αἱ δωρεαὶ αὐταί, τὰς ὁποίας
πρόκειται ν' ἀναφέρωμεν, διότι
τὰς ἔκαναν ἀνθρωποὶ πτωχοί, ἀ-
πὸ τὸ ὅστερμά τῶν.

Εἰς τὰ 1845 ὁ δημόσιος ὑπη-
ρέτης Δημήτριος Φαφάλης προσ-
έφερεν ὑπὲρ τοῦ Πανεπιστημίου
ἕναν ὁλόκληρον μισθὸν τοῦ, ἀ-
νερχόμενον εἰς δραχμὰς 28 καὶ
5 λεπτά.

ΜΑΘΕΤΕ ΟΤΙ...

— Τὰ ταχυδρομικὰ δελτάρια
ἔχουν μόνον 70 ἐτῶν ζωὴν. Τὴν
πρῶτην ἐπίσημον εμφάνισιν τῶν
ἔκανεν εἰς τὴν Βιέννην στὰς 22
Νοεμβρίου 1869.

— Ἡ τροφὴ ποὺ χωνύεται ἐκ-
κολώτερα ἀπὸ ἕνα ὕγιος στομά-
χι εἶναι τὸ βραστὸ ρυζί, διὰ τὸ
ὅποιον ἀρκεῖ μία ὥρα. Ἀμέσως
κατόπιν ἀκολουθοῦν τὰ κτυπητὰ
αὐγά, ποὺ απαιτοῦν μίαιμιση ὥ-
ρα καὶ ἀμέσως μετὰ διὰ τὰ ἄλλα.

— Ἐνας ἄνθρωπος ποὺ κοιμά-
ται ἐπὶ ὀκτῶ ὥρας κινεῖται εἰς
τὸν ὕπνον τοῦ τοῦλάχιστον 35
φορὰς, κάμνει δηλαδὴ μίαν κί-
νησιν καθὲ τέταρτον τῆς ὥρας
περίπου.

— Εἰς ὅλον τὸν κόσμον ὑπάρ-
χουν 365.100 χιλιόμετρα ἀσφαλ-
τοστρωμένων δρόμων, ἐπὶ τῶν ὁ-
ποίων τρέχουν συνεχῶς περὶ τὰ
40 ἑκατομμύρια αὐτοκίνητα.

— Τὸ μεγαλύτερον ἐναέριον
σκάφος τοῦ κόσμου τῆς ἐπιδα-
τῆς ἀεροπορίας εἶναι ἐκεῖνο ποὺ
ἐξυπηρετεῖ τὴν γραμμὴν Ἀγίου
Φραγκίσκου—Μανίλας—Νέας
Ζηλαντίας: δύναται νὰ μεταφέ-
ρῃ 72 ἐπιβάτας.

Εἰς τὰ 1849 δύο πτωχοὶ ἄν-
θρωποι, ὁ Δημήτριος Φωτοπούλος
καὶ ὁ Σωτήριος Ταλαντινῆσιος ἀ-
φῆσαν μετὰ τὸν θάνατόν των εἰς
τὸ Πανεπιστήμιον ὁ μὲν πρῶτος
δραχμὰς 100 καὶ ὁ δεύτερος 50,
ποσὰ ἀρκτεῖα σημαντικὰ διὰ τὴν
ἐποχὴν ἐκείνην.

Ἐνας πτωχὸς διδάσκαλος, ὁ
Πύρρος, ποὺ ἀπέθανεν εἰς τὰ
1853, ἀφῆκεν εἰς τὸ Πανεπιστή-
μιον μίαν πελωρίαν ὁδρόγειον
σφαίραν, τὴν ὁποίαν εἶχε κατα-
σκευάσει ὁ ἴδιος. Καὶ ἐπειδὴ τὸ
ὅστις εἰς τὸ ὅποιον ἐκατοικοῦσεν
ὁ Πύρρος δὲν εἶχεν ἀρκτεῖα με-
γάλην θύραν διὰ νὰ ἡμπορέσουν
νὰ βγάλουν ἀπὸ ἐκεῖ τὴν πελω-
ρίαν ἐκείνην σφαίραν, ἠναγκά-
σθησαν νὰ κατεδαφίσουν ἕνα μέ-
ρος τοῦ τοίχου, ὅπως ἀναφέρει
εἰς μίαν λογοδοσίαν τοῦ ὁ τότε
Πρύτανη τοῦ Πανεπιστημίου Π.
Ἀργυροπούλου.

Ὁ Ἰωάννης Κατριμέζης, ἀπὸ
τὴν Τρίπολιν, ἐκληροδόθηεν εἰς

— Κατ' ἔτος, εἰς μόνην τὴν
Εὐρώπην, παράγονται 136 ἑκα-
τομμύρια τόννων γαλῆδος. Ὁ ἀ-
ριθμὸς δὲ αὐτὸς ἀντιπροσω-
πεύει τὴν παραγωγὴν ἐν καιρῷ
εἰρήνης, διότι ἐν καιρῷ πολέμου
διπλασιάζεται.

— Ὁ λαὸς ποὺ γράφει τὰς πε-
ρισσότερας ἐπιστολάς εἶναι ὁ
ἀγγλικὸς, κατὰ μέσον ὅρον 14
τὸν μῆνα. Οἱ δὲ Κινεζοὶ γρά-
φουν τὰς ὀλιγωτέρας, δηλαδὴ
μίαν ἐπιστολὴν καθὲ ἑξ ἡμέρας.

— Ἡ λεπτότερη μύτη μίᾳς βε-
λόνης εἶναι ὀκτὼ φορές χονδρό-
τερη ἀπὸ ἕνα ἀγκάθι τσουκνί-
δας.

— Τὸ περίφημον Σινικὸν τεῖ-
χος ἔχει μήκος 3.000 χιλιόμε-
τρα. Ἐάν εὐρίσκειτο εἰς τὴν Εὐ-
ρώπην τὸ τεῖχος αὐτὸ θὰ ἐξείτε-
νετο ἀπὸ τὸ Λονδίνον ἕως τὴν
Κωνσταντινούπολιν.

— Ὁ ἰσθμὸς τῆς ἀράχνης εἶναι
35 φορές λεπτότερος ἀπὸ τὸ ἐ-
σωτερικὸν ὀδῶμα μίᾳς ηλεκτρι-
κῆς λάμπας, δηλαδὴ τοῦ λεπτο-
τέρου σπέρματος ἀπὸ δακτύλιον
ἂν κατασκευάσῃ ὁ ἄνθρω-
πος ἕως τώρα.

τὸ Πανεπιστήμιον ἕνα σπιτάκι,
τὸ ὅποιον εἶχε, μαζὶ μὲ ὅλα τὰ
ἐπιπλα καὶ τὰ ἀντικείμενα τέ-
χνης ποὺ εὐρίσκοντο ἐντός αὐτοῦ.

Εἰς τὰ 1856 ὁ τότε ἐφημέριος
τῆς ἐκκλησίας τῶν Ἀγ. Θεοδώ-
ρων ἀφῆκεν, ἀποθνήσκων, εἰς τὸ
Πανεπιστήμιον 200 δραχμὰς.

Καὶ ἕνας ἄλλος ἐφημέριος,
Ἡπειρώτης αὐτός, ὁ Γεώργιος
Φόφας, διέθεσεν ὑπὲρ τοῦ Πανε-
πιστημίου τὸ 1866 τὴν οἰκίαν
του, ἀπὸ τὴν ἐνοικίασιν τῆς ὁ-
ποίας εἰσέπραττεν 70 δραχμὰς
κατὰ μῆνα.

Τὸ 1868 ὁ Θεόδωρος Πέτρου,
γεννηθεὶς εἰς τοὺς Παζοῦς καὶ
ἀποθανὼν εἰς τὴν Μολδοβλαχίαν,
ἀφῆκεν ἀπὸ τὴν μικρὰν περιου-
σίαν του πέντε χρυσὰ φλουριά ὁ-
πλοῦ τοῦ Πανεπιστημίου.

Εἰς τὰ 1871 ὁ ἐκ Κεφαλλη-
νίας ταχυδρομικὸς ὑπάλληλος Σ.
Δ. Ζερβὸς προσέφερεν εἰς τὸ Πα-
νεπιστήμιον 10 δραχμὰς κατὰ
μῆνα ἀπὸ τὸν μικρὸν μισθὸν του.

Τὸ ἐπόμενον ἔτος ὁ κροσώλης
Ἰωάννης Βαρούκας ἀφῆκε διὰ δι-
σθήκης εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τὸ
ἐν τρίτον τῆς περιουσίας του,
ποῦ ἀντιπροσώπευε τὸ πᾶν τῶν
100 χιλιάδων δραχμῶν.

Τὸ ἴδιον ἔτος μίᾳ ὀφητέτρια
ἀπὸ τὴν Ὑδραν, ἡ Κιάρρα Γκά-
ντο, ὅταν ἀπέθανεν εἰς τὸν Πει-
ραιᾶ ἀφῆκεν εἰς τὸ Πανεπιστή-
μιον 200 δραχμὰς, τὰς ὁποίας
εἶχεν οἰκονομήσει ἀπὸ τοὺς μι-
σθοὺς τῆς.

Τέλος ὁ Δμ. Γ. Ὁκάς, ἀκο-
νιστὴς ξυρσαφῶν, καταγόμενος ἀ-
πὸ τὸ Μέτσοβον τῆς Ἠπείρου,
ὅταν ἀπέθανεν εἰς τὰς Ἀθήνας
παρήγγειλεν εἰς τοὺς συγγενεῖς
του νὰ δώσουν ἀπὸ τὰ ὀλίγα ποῦ
τοὺς ἀφῆκε 20 δραχμὰς εἰς τὸ
Πανεπιστήμιον.

Η ΦΥΣΑΡΜΟΝΙΚΑ

Η φυσαρμόνικα, τὴν ὁποίαν
ἀκούμε τόσο συχνὰ σὲ δι-
σχοὺς γραμμοφῶνον ἢ σὲ
μουσικὰς ἐκτελέσεις ὀργη-
στῶν Τζάκ, ἐφευρέθη τῷ 1827
ἀπὸ Γάλλου μουσικοῦ καὶ κα-
τασκευαστοῦ μουσικῶν ὀργάνων
καὶ ἐτελειοποίηθη εἰς τὴν Βιέν-
νην ὑπὸ τοῦ κατασκευαστοῦ μου-
σικῶν ὀργάνων Ντόμιαν.

Σήμερον, εἰς τὸ κορὸφῶμα
πλεόν τῆς τελεσιτέλειότητος τῆς, κατέ-
στη ἀπαραίτητον ὄργανον εἰς τὴν
συνθεσὶν ὀχι μόνον ὀργανηστῶν
Τζάκ, ἀλλὰ καὶ πάσης ἄλλης ὀρ-
γῆστρας.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΣΙΑΛΟΥ

Η ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΝ

Γ.

Εἰς τὰ δύο προηγούμενα ἀρθρα μας ἀσχοληθήκαμε γενικῶς περὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς παιδικῆς ἡλικίας λόγω τῶν φθορῶν ποὺ ὀφίσταται καὶ περὶ τῶν αἰτίων τῆς ἀσυναρμολογίας τῶν παιδιῶν. Εἰς τὰ προεχθρὰ ἀρθρα μας ἐὰ ἀσχοληθῶμε μὲ τὴν διατροφή τοῦ παιδιοῦ ἀπὸ τῆς βρεφικῆς ἡλικίας μέχρι τῆς ἐφηβικῆς. Εἰ-
μεθα δὲ βεβαίως ὅτι ἐὰν κατανοήσωμεν καλῶς καὶ ἐφαρμοδῶμεν κατὰ γράμμα δὲ μὴ μᾶλλον περὶ τῆς διατροφῆς τοῦ παιδιοῦ ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς, ἀσφαλὲς θὰ παύσονται οἱ ὁδοὶ αἱ τοῖροι καὶ θὰ γίνονται ἀπολύτως ὕγιαι.

Ἡ διατροφή τοῦ παιδιοῦ, κατόπιν τῶν προ-
όδων τῆς ἐπιστήμης, ἐγίνε ἕνα ζήτημα πρά-
γματι πολὺπλοκον. Δὲν εἶναι, ὅπως ἐνόμιζαν
πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, ἡ ρύθμις τῆς τροφικῆς
χημείας ἀνάλογα μὲ τὴν θρῆψιν τοῦ παιδιοῦ,
δηλ. κανονικὴ χορηγῶν τοῖς λίπους, λευκώ-
ματος καὶ σακχαροῦ, ἀλλὰ πρόβλημα ἀπο-

λύτως βιολογικόν. Ἐὰν θελήσῃ κανεὶς σήμε-
ρον νὰ μελετήσῃ τὰ τροφικὰ σιτηρεσία τοῦ
παιδιοῦ, δὲν πρέπει νὰ ἀσχοληθῇ μὲ τίς τρο-
φῆς ἀπὸ χημικῆς μόνον συνθέσεως, ἀλλὰ νὰ
προσέξῃ ἐὰν αὐταὶ ἐξακολουθοῦν συγχρόνως
καὶ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἀναπτύξεως. Ἡ ἐνέρ-
γεια τῆς ἀναπτύξεως, ποὺ καλύπτεται πρᾶ-
γματι ἀπὸ πραγματικὸ μυστήριον, εἶναι κατὰ
τὰς νεώτερας θεωρίας τὸ ἀποτέλεσμα πρῶτον
τῆς κληρονομικότητος καὶ δεύτερον ὀριμέ-
νων ἐρεθισμάτων. Τὰ ἐρεθίσματα ταῦτα εἶναι
ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ. Τὰ ἐσωτερικὰ προ-
έρχονται ἀπὸ τὸν ἴδιον ὄργανισμὸν καὶ εἶναι
τὰ παράγωγα τῶν ἐνδοκρινῶν ἀδένων (θυρε-
οειδοῦς, ὁποφύσεως, θυμοῦ κλπ.) γιὰ τὰ ὁ-
ποῖα μιλῶσαμε ἄλλοτε ἀρκτεῖα.

Ἡ ἐνέργεια τῶν ἐνδοκρινῶν ἀδένων στὴν
ἀνάπτυξιν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζώων φαί-
νεται κυρίως εἰς τὰς παθολογικὰς καταστάσεις,
ὅπου ἡ ἀνάπτυξις ἄλλοτε σταματᾷ, ἄλλοτε
ἐπιβραδύνεται καὶ ἄλλοτε πάλιν ἐπιταχύνεται.
Τὰ ἐξωτερικὰ ἐρεθίσματα εἶναι προϊόντα τῆς
φύσεως καὶ εἰσέρχονται εἰς τὸν ὄργανισμὸν
διὰ τῶν τροφῶν. Ταῦτα εἶναι αἱ γνωσταὶ χη-
μικαὶ οὐσίαι, φώσφορος, ἀσβέστιον, μαγνή-
σιον, τὰ ἀπαραίτητα αἰνιδοζῶν τῶν λευκώμα-
των καὶ αἱ γνωσταὶ βιταμῖναι τῆς ἀναπτύ-
ξεως (βιταμ. Α καὶ ὀλιγοκρινῶν αἱ βιταμ. Β καὶ Δ).

Ὅταν λείπουν ἢ ὅταν εἶναι ἀνεπαρκεῖς αἱ
οὐσίαι αὐταί, τότε ἡ ἀνάπτυξις διαταράσσεται
ἀναλόγως, ὅπως ἀπέδειξαν καὶ μὲ πειρά-

ματα ἐπὶ ζώων οἱ ἐρευνηταί. Ἡ διατροφή
λοιπὸν τοῦ παιδιοῦ διὰ νὰ εἶναι πλήρης καὶ
ἀνάλογος τῶν ἀναγκῶν του, πρέπει νὰ περι-
λαμβάνῃ ἐκτός τῶν τριῶν κυρίως θρεπτικῶν
οὐσιῶν, δηλ. τοῦ λίπους, λευκώματος καὶ σακ-
χαροῦ, ποὺ εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τὴν κανο-
νικὴν λειτουργίαν τοῦ ὄργανισμοῦ καὶ τὴν
συντήρησιν, καὶ οὐσίας χορηγίμους διὰ τὴν
κανονικὴν ἀνάπτυξιν του. Ἐκτός δὲ αὐτῶν
τοὺς παράγοντας αὐτοὺς τῆς ἀναπτύξεως ὁ-
πάρχουν καὶ ἄλλοι οἱ ὁποῖοι βοηθοῦν σπου-
δαίως εἰς τὴν κανονικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ παιδιοῦ,
ὅπως οἱ ὕγιειναι ὁδοὶ τῆς ζωῆς τοῦ παιδιοῦ,
ὁ καθαρὸς ἀήρ, ὁ ἥλιος κλπ., ἀλλὰ ἐμμεῖς
ἐδῶ θὰ ἀσχοληθῶμε μόνον μὲ τοὺς τροφικοὺς
παράγοντας, ἀσχετοὶ ἀπὸ τῆς βρεφικῆς ἡ-
λικίας, εἰς τὸ ἐπόμενον ἀρθρον.

Ἐλπίζω ὅτι οἱ ἀρρενες ἀναγνώσται μας
θὰ συγχωρήσουν τὴν ἐπέκτασιν μας εἰς τὴν
βρεφικὴν ἡλικίαν, ὅταν σκεφθῶν πρῶτον ὅτι
κάποτε θὰ ἔλθουν εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν
νὰ βοηθήσουν τὴν ἀνάπτυξιν τῶν παιδιῶν τῶν
ἐνθυμούμενοι τὴν ἐσθλήν τοῦ γιστροῦ καὶ
δεύτερον ὅτι δὲν εἶναι οἱ μόνον ἀναγνώσται
μου, ἀλλὰ καὶ πλείους δὲ νεαρὰ ὑπερήλικες
καὶ μέλλουσαι τοιοῦται καὶ αἱ ὁποῖαι δὲ μὲ
εὐγνωμονοῦν ἀσφαλὲς ἐφορμολοῦσαι τὰ ἄρ-
γότερα τὴν διδασκαλίαν μου.

Γ. ΜΠΑΜΠΟΥΡΗΣ
Παιδίατρος

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΑΔΕΡΦΟΣ ΠΟΥ ΓΛΥΤΩΣΕ
ΤΗΝ ΑΔΕΡΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΔΡΑΚΟ

Ήταν μία φορά ένας βασιλιάς κι' είχε τρεις γιους και μία θυγατέρα. Αποκατω απ' τα παλάτια του ήταν ένας κήπος, και μέσα στον κήπο έρχονταν ένας δράκος. Η βασιλοπούλα δεν πήγαινε στον κήπο, έπειδή σκιάζονταν από το δράκο να μην την πάρη. Μία μέρα την πήρε ο μικρότερος αδερφός της, και πήγαν κάτω στον κήπο. Αξαφνα, ήρθε ο δράκος και την σήκωσε στον αέρα, και την πήγε σ' ένα βουνό ψηλό, που δεν ανέβαινε κανένας. Ο μικρότερος αδερφός, έπειδή εξ αίτιας του την πήρε την αδερφή του ο δράκος, αποφάσισε ή να πάη να την εύρη ή να χαθή. Ο πατέρας του δεν τον άφινε να πάη, γιατί τον αγαπούσε περισσότερο από τους άλλους αδερφούς του. Αλλά αυτός που; Ήθελε και καλά να πάη να την εύρη.

Ύστερ' από κάμποσες μέρες κίνησε και πήγε στη ρίζα του βουνού, μα δεν μπορούσε ν' ανέβη στην κορφή του. Εκεί στη ρίζα του βουνού, βρήκε δυο φιδιά, ένα άσπρο κι' ένα μαύρο, που πάλευαν. Το μαύρο ήταν έτοιμο να σκοτώσει το άσπρο. Σαν είδε έτσι αυτός, σκοτώνει το μαύρο, και τότε το άσπρο του λέει: Τι καλό θέλεις να σου κάνω, γι' αυτή τη χαρι που μου έκανες;

— Δέ θέλω τίποτε άλλο, του είπε το βασιλόπουλο, μονάχα να μ' ανεβάσης σε τούτο έδω το βουνό.

— Δέσσε απ' την ουρά μου, του λέει το φίδι.

Κι' αφού δέθηκε απ' την ουρά του, τον ανέβασε στην κορφή του βουνού, κι' ύστερα έφυγε.

Το βασιλόπουλο πήγε σ' ένα βοσκό, που έδωσε τα πρόβατα του δράκου, και μπήκε δουλος στο βοσκό, και ντύθηκε τσοπάνικα ρούχα.

Ο βοσκός τον έστειλε κάθε βδομάδα στο δράκο κι' έπαιρνε ψωμί. Μία μέρα βρήκε την αδερφή του μονάχη και της είπε:

— Έγώ είμαι ο αδερφός σου, κι' ήρθα να σε πάρω.

— Και πώς ήρθες εδώ; του λέει, δεν σκιάχθηκες να μη σε φάη ο δράκος; Νά! τώρα μπορεί νάρθη, μόν' κρύψου να μη σε βρή; έξ' άλλου γιά να φύγουμε απ' έδω, είν' αδύνατο, κι' απ' τα χέρια του δράκου δεν μπορούμε να γλυτώσουμε. Όλο το παλάτι τ'χει γιομάτο σκλαβωμένους, κι' απ' αυτό το βουνό δεν μπορούμε να κατεβούμε; κι' άπορώ πώς ανέθηκες έδω έδω πάνω, που μήτε πουλί πετάμενο δεν μπορεί ν' ανεβή.

— Δέθηκε απ' την ουρά ενός φιδιού, της είπε, κι' ανέθηκες έως έδω μόν' άκου, τον βράδι που θάρρη ο δράκος, ρώτα τον πούθε κρέμεται ή δύναμς του, κι' ό,τι σου πη, αύριο έρχουμαι και μου το λές.

Το βράδι που ήρθε ο δράκος, τον ρώτησε ή βασιλοπούλα πούθε κρέμεται ή δύναμς του; κι' ο δράκος της είπε πώς το κεφάλι του έχει τρεις χρυσές τρίχες, και μ' αυτές ανοίγει ένα δωμάτιο, και μέσα σ' αυτό το δωμάτιο

βρίσκονται τρία περιστέρια. Αν ψοφήση το ένα περιστέρι, ο δράκος άρρωσταίνει, αν ψοφήση και τ' άλλο, ο δράκος γίνεται χειρότερα, κι' αν ψοφήση και το τρίτο, τότε ο δράκος πεθαίνει.

Την άλλη τή μέρα, που ήρθε ο αδερφός της, του τά μολόγησε αυτά, και της είπε:

— Το βράδι που θα πέση να κοιμηθώ ο δράκος, να πάρης ένα ψαλίδι, να του κόψης τις χρυσές τις τρίχες, ν' ανοίξης το δωμάτιο και να σκοτώσης τα περιστέρια, και τότε θα ψοφήση κι' ο δράκος.

Το βράδι τον άφησε ή βασιλοπούλα το δράκο έως ότου κοιμήθηκε, κι' αφού του έκοψε τις χρυσές τρίχες, κι' άνοιξε το δωμάτιο και σκοτώσε τα περιστέρια, πέθανε κι' ο δράκος.

Σαν πέθανε ο δράκος, άνοιξαν όλες τις κάμαρες και ξεσκλάβωσαν όλον τον κόσμο που είχε σκλαβωμένο. Ξεσκλάβωσαν άκόμη και τρεις βασιλοπούλες, και τις πήραν μαζί τους. Κι' αφού πήγαν στην κορφή του βουνού, είδε τ' αδερφά του που τον περίμεναν κάτω στη ρίζα του βουνού, κι' αφού κρέμασε σκιοινά, πρώτα κατέβασε την αδερφή του, ύστερα τη μεγαλύτερη βασιλοπούλα, και φώναξε:

— Αυτή είναι γυναίκα του μεγάλου μας αδερφού.

Ύστερα κατέβασε τη μεσαία και φώναξε:

— Αυτή είναι γυναίκα του μεσαίου αδερφού μας.

Και τελευταία κατέβασε και τη μικρότερη και είπε:

— Αυτή είναι δική μου.

Σαν είδαν τ' αδερφά του πώς ή μικρότερη ήταν καλύτερη, τον έφθονησαν, κι' έκοψαν το σκιοινά και τον άφησαν μονάχο άπάνω στο βουνό. Κι' απ' τη λύπη του γύρισε πίσω στο παλάτι του δράκου και περπάτα μέσα στα δωμάτια. Σ' ένα απ' αυτά τα δωμάτια, στρωμένο με πράσινα ρούχα, είδε ένα λαγονικό κατηφένιο που κληγουσε ένα λαγό κατηφένιο. Σ' ένα άλλο δωμάτιο είδε ένα χρυσό λαγόνι κι' ένα χρυσό μπρίκι που

έχυνε μονάχο του νερό. Και σ' ένα άλλο δωμάτιο είδε μία κλώσσα χρυσή με χρυσά πουλιά.

Ύστερα πήγε και στους σταύλους και είδε τρία άλογα με χρυσά φτερά, ένα ψαρί, ένα κόκκινο, κι' ένα πράσινο.

— Τι καλό να σου κάνουμε, του έπαν τ' άλογα, που μ' άνοιξες την πόρτα;

— Δέ θέλω τίποτε άλλο, τους είπε, μόνο να με βγάλετε από τούτο το βουνό.

— Τι με θέλεις, τον ρώτησε το άλογο.

— Ποιός είναι άξιος να τ' ατιάξη; Τότες ο κασιδιάρης είπε του χρυσικού πώς τ' ατιάχνει αυτός, και να πάη να δώση ύπόσχεσι στο βασιλιά. Αφού λοιπόν έδωσε ύπόσχεσι στο βασιλιά πώς τ' ατιάχνει, του λέει ο κασιδιάρης να του πάρη μία όκά κρασί καλό και μία όκά κάστανα και να του τ' αψήση, κι' αυτός θα κλειστή μοναχός του στο εργαστήρι. Του τάφερε λοιπόν όλα, κι' αυτός κλεισθηκε μέσα

— Καθαλλίκεψε σε μένα, του είπε το πράσινο.

Κι' αφού το καθαλλίκεψε, περνάει το βουνό και κατεβαίνει στον κάμπο. Του έδωσαν δέ και τα τρία άλογα από μία χρυσή τρίχα, και του είπαν:

— Όταν μ' άς χρειάζεσαι, να κ' ας μία τρίχα, κι' έρχόμαστε εϋθς έμεις.

Κι' αφού περπάτησε κάμποσες μέρες, πήγε στην πολιτεία που ήταν βασιλιάς ο πατέρας του, κι' έβαλε μία προθεία στο κεφάλι, κι' όλοι τον πάντευαν π' ίνι κασιδιάρης, και μπήκε δουλος σ' ένα χρυσικό.

Αφού πήγαν την αδερφή τους τα δυο αδερφά στον πατέρα τους, μαζί με τις άλλες τρεις βασιλοπούλες, τους ρώτησε ο βασιλιάς:

— Τι έγινε ο μικρότερος αδερφός σας; Και τ' είπαν πως πέθανε. Ύστερα το μεγαλύτερο βασιλόπουλο ζήτησε να πάρη γυναίκα τη μεγάλη βασιλοπούλα, κι' αυτή δεν ήθελε, μόν' του είπε, αν δεν της φτιάξη την κατηφένια λαγονικά να κυνηγή τον κατηφένιο λαγό που είχε στο δράκο τα παλάτια, αυτή δεν παντρεύεται. Κι' ο βασιλιάς έβαλε ντελάλη και φώναξε:

— Ποιός είναι άξιος να τ' ατιάξη;

Τότες ο κασιδιάρης είπε του χρυσικού πώς τ' ατιάχνει αυτός, και να πάη να δώση ύπόσχεσι στο βασιλιά. Αφού λοιπόν έδωσε ύπόσχεσι στο βασιλιά πώς τ' ατιάχνει, του λέει ο κασιδιάρης να του πάρη μία όκά κρασί καλό και μία όκά κάστανα και να του τ' αψήση, κι' αυτός θα κλειστή μοναχός του στο εργαστήρι. Του τάφερε λοιπόν όλα, κι' αυτός κλεισθηκε μέσα

Τι με θέλεις, τον ρώτησε το άλογο.

στο εργαστήρι. Ο χρυσικός παραμύθευε από μία κλειδαρότρυπα να ιδή πώς θα τ' ατιάξη. Ο κασιδιάρης δεν έκανε άλλη δουλειά παρά έτρωγε τα κάστανα κι' έπινε το κρασί. Ο χρυσικός τότες πήγε και κοιμήθηκε. Με τα ημερώματα ο κασιδιάρης έκαψε μία τρίχα απ' το ψαρί τ' άλογο κι' ήρθε τ' άλογο.

— Τι με θέλεις; του είπε.

(Συνέχεια στη σελίδα 1344)

Ο Κῆπος

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

Λοιπόν ηκούσατε τί εἶπε ὁ Ἀρχηγός; Μαζί μὲ τὰ ἄλλα πράγματα πού πρέπει νὰ μαζεύουμε (χαρτιά, γραμματόσημα κλπ.), πρέπει νὰ συγκεντρώνουμε καὶ τὰ παλαιὰ διδασκτικά μας βιβλία. Μ' ἄλλα λόγια τὰ βιβλία τῆς τάξεως τοῦ σχολείου πού εἴμαστε φέτος, ἂν βέβαια ἐπιβιβαστήκαμε σὲ ἀνώτερη τάξη, δὲν μᾶς εἶναι πιά χρήσιμα, ἀφοῦ θὰ ἀγοράσουμε ἄλλα γιὰ τὴ νέα τάξη πού θὰ πᾶμε. Τὰ παλαιὰ λοιπόν αὐτὰ βιβλία τῆς περυσινῆς τάξεως, πού δὲν θάβναι πιά χρήσιμα γιὰ μᾶς, εἶναι χρησιμώτατα γιὰ κείνους ἀπὸ τοὺς συναγωνιστὰς μαθητὰς πού δὲν ἔχουν χρήματα οἱ γονεῖς τους νὰ τοὺς ἀγοράσουν τὰ νέα τους βιβλία. Πρέπει λοιπόν νὰ τοὺς βοηθήσουμε δίδοντάς τους τὰ δικά μας παλαιὰ βιβλία, ἀφοῦ, καθὼς εἴπαμε, σ' ἐμᾶς δὲν χρειάζονται πιά. Θυμᾶμαι πέρυσι, πού κοντὰ στὸ σπίτι μας καθότανε κάποιος Σκαπανέας, μαθητῆς εὐφύεστατος πού ἀρίστευσε στὶς ἐξετάσεις του. Τὸ ἄλλο ὅμως ἔτος ὁ ἐργατικὸς πατέρας του δὲν εἶχε περίσσευμα νὰ τοῦ ἀγοράσει τὰ βιβλία τῆς νέας τάξεως πού θὰ πήγαινε καὶ εἶχε ἀποφασίσει νὰ τὸν διακόψει ἀπὸ τὸ σχολεῖον. Πῆγα τότε, βρῆκα κάτι ἄλλους συναγωνιστές, τοῦ δώσαμε τὰ βιβλία μας καὶ μαζί κάμαμε ἕνα ἔρανο μεταξύ μας καὶ πλήρωσε τὰ τέλη του καὶ τὸ ἐνδεικτικὸ του καὶ συνέχισε ἔτσι τὰ μαθήματά του.

Ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσω μὲ πόση χαρὰ καὶ συγκίνησι μᾶς εὐχαρίστησε καὶ αὐτὸς καὶ ὅλοι στὸ σπίτι του.

Ἡ ἀλληλοβοήθεια εἶναι καθῆκον ὅλων μας, καθὼς μᾶς λέει καὶ ὁ Ἀρχηγός καὶ ἡ Ὁργάνωσις.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Οἱ ποντικοὶ στὸ ταξίδι

Πέντε ποντικοὶ μουντζούροι
κι' ἄλλοι τρεῖς ἀλευρομούροι
μία φρεγάδα ἀρματώσαν
καὶ φακὴ τὴν ἐφορτώσαν.

Τρέχει ὁ ἕνας στὸ τιμόνι
«ὦχ! κακὸς καιρὸς πλακώνει».
Πάει ὁ ἄλλος στὴν ἀντένα
«θὰ χαθοῦμε τὰ καυμένα».
Πάει κι' ἄλλος μέσ' στ' ἀμπάρι
«βρὲ παιδιὰ, κακὸ χαμπάρι!».

Πάει κι' ἄλλος μέσ' στ' ἀρμάρι
γιὰ νὰ τρώῃ παξιμάδι.
Πάει τὸ ἕνα, πάει τ' ἄλλο
γίνηκε κακὸ μεγάλο.
Πέρα στὸ νησί ἐβγήκαν,
τόστρωσαν καὶ κοιμήθηκαν.

Τὸ παραμυθάκι μας

ΕΝΑΣ ΓΝΩΣΤΙΚΟΣ ΠΕΤΕΙΝΟΣ
ΚΑΙ ΜΙΑ ΠΟΝΗΡΗ ΑΛΕΠΟΥ

Ἕνας γέρος πετεινὸς στεκόταν ἀιῶν ὅτ' ἐπὶ τὴν μὴ ἀποθήκη.

Σὲ λίγο ἔρχεται τρέχοντας μιά ἀλεπού καὶ φωνάζει:

«Πτεινέ, καλέ μου πετεινέ, σοῦ φέρνω μιά εἰδησι πού θὰ σὲ κάμῃ νὰ πετάξης ἀπὸ τὴ γὰρὰ σου. Παύει ὁ πόλεμος τῶν ζώων, γιὰ τὴν κοινότητα νὰ πολεμοῦν μετὰ ἐξ ἑαυτοῦ. Στὸ βασιλεῖο τῆς θᾶ εἶναι ἀπὸ ὧ καὶ πέρα ἡσυχία καὶ εἰρήνη. Αὐτὴ τὴν εἰδησι μοῦ εἶπαν νὰ σοῦ φέρω ὅλα τὰ ζῶα. ὦ, φίλε μου, καλέ μου φίλε, ἔλα

ρασι κι' ἀποκοιμήθηκαν μὲ τὸ χαμόγελο στὸ στόμα...

Τὴν ἴδια νύχτα ὁ κύρ Στάθης γύρισε στὸν μύλο καὶ εἶπε στὴν γυναῖκα του καὶ στὴν Γεωργίτσα τὰ νέα τοῦ ταξιδιοῦ του...

— Εἶναι καλὴ δουλειά, τῆς εἶπε, ἀλλὰ τὸ νοῦ σας στὸν Ζαχαρία... Εἶναι γιὸς τοῦ κυρίου Μαρουλῆ πού ἦταν ἄλλοτε ἐδὼ εἰρηνοδίκης μας... καὶ τώρα εἰσαγγελέας στὴν Ἀθήνα... Τὰ ἄλλα εἶναι δουλειὰ δική μου. Ὁ ἄλλος ὁ Προκόπης εἶναι ὀρφανός. Συνεννοήθηκαν καὶ γι' αὐτόν...

Ὁ ἥλιος δὲν εἶχε ψηλώσει καλὰ καλὰ τὸ πρωὶ τῆς ἐπομένης ἡμέρας κι' ὁ κύρ Στάθης μὲ τὴν οἰκογένειά του ἦταν στὸ πόδι...

Μόνο τὰ δυὸ παιδιὰ ροχάλιζαν ἀ-

Εἶναι καλὴ δουλειά...

5. (Συνέχεια)

— Στὸ καλὸ κύρ Στάθης μου κι' ὅπως εἴπαμε... τοῦ εἶπε τὴν τελευταία στιγμὴ ὁ κύριος Μαρουλῆς κι' ἔπειτα γύρισε καὶ μίλησε στὴν γυναῖκα του:

— Ποιὸ εἶναι, γυναῖκα, τὸ μεγαλύτερο ἐλάττωμα τῆς αὐτοῦ ὑψηλότητος τοῦ διαδόχου τῶν Μαρουλῆδων;

— Ὅτι τοῦ ἀρέσουν οἱ περιπέτειες καὶ τὸ... ζὴν ἐπικινδύνως, εἶπε ἡ κυρία Πολυξένη μὲ γέλια.

— Λοιπὸν θὰ χορτάσει τώρα περιπέτεια ὁ χαϊδεμένος μας ὁ Ἀθηναῖος...

Κι' ἔβαλαν καὶ οἱ δυὸ μαζί τὰ γέλια...

***

Τὰ δυὸ παιδιὰ μόλις ὁ κύρ Στάθης ἔφυγε ἀπ' τὸ μύλο γιὰ νὰ βρῇ τὸν πατέρα τοῦ Ζαχαρία στρώθηκαν μπροστὰ στὸν τραχανά, πού τοὺς σερβίρισε ἡ Γεωργίτσα κι' ἡ κυρὰ Πελαγία ἡ μητέρα τῆς, κι' ἔφαγαν τοῦλάχιστον τρία πιάτα ὁ καθένας τους...

Ἐπειτα ξαπλώθηκαν μακαρίως πάνω στὸ «σοφά» τῆς κάμαρας κι' ἀκούγαν τὸ παραμῦθι πού ἀρχισε νὰ λέγῃ ἡ κυρὰ Πελαγία...

Ἦταν ἕνα παραμῦθι μὲ δράκους καὶ περιπέτειες καὶ μυστήρια πού τὰ παιδιὰ τὸ ἀκούγαν μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα ὡς πού ἔγειραν ἀπ' τὴν κού-

ΖΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΩΝ

ἀμέσως κάτω νά σέ ἀγκαλιάσω· εἶμαι τρελλή ἀπό τή χαρά μου».

Ἐνῶ ἔλεγε αὐτά ἡ ἀλεπού, ὁ πετεινός κοίταζε δρόγυρα.

«Τί βλέπεις ἔτσι τριγύρω»; ρώτησε ἡ ἀλεπού.

«Τοὺς δύο πιστοὺς φίλους μου, τὸ ζαγάρι καὶ τὸ Μοῦρκο, ποὺ ἔρχονται νά μοῦ κάμουν ἐπίσκεψι».

Ἡ ἀλεπού ἔκαμε ἀμέσως νά φύγῃ.

«Γιατί φεύγεις, καλή μου ἀλεπού; Τί φοβάσαι; Δὲν τελείωσε πιά ὁ πόλεμος τῶν ζώων μεταξύ τους;».

«Ναί, ἀποκρίθηκε ἡ ἀλεπού ἀπὸ μακριά· δὲν ξέρω ὅμως καλὰ ἀν τὴν εἰδησι τὴν ἔχουν μάθει καὶ οἱ σκύλοι».

ΗΡΑΚΛΗΣ Δ. ΖΑΦΕΙΡΗΣ

ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Ἄγγελε φύλακα, προστάτη, μὲ τὰ φτερά σου τὰ ἀπλωτά πέτα στὸν ὕπνο μου καὶ στάσου στὸ κρεββατάκι μου κοντά.

Θέλω τὸν ἴσκιό σου νά νοιώθω νά με φυλάξῃ, καὶ στὸ δρόμο νά με κρατᾷς ἀπ' τὸ χεράκι, ἄγγελέ μου σὺ, νά μὴ χαθῶ.

Β. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ

Ἄνω: Βασίλειος Βήτας ἐκ Ναυπάκτου.
Κάτω: Γιὸς Ἰωάννου Βογιατζή ἐκ Ραφάνης.

κόμη πάνω στὸν σοφά.

Ὁ κύρ Στάθης τὰ πλησίασε καὶ τὰ σκούνησε:

— Ἀπάνω τεμπέληδες, τοὺς εἶπε... Γιά ξενοδοχεῖο τὸ περάσατε ἐδῶ καὶ ραχατέψατε;

Τὰ παιδιὰ ξύπνησαν... Ἐμοιαζαν μὲ σαστισμένα ἀλλὰ δὺς τρεῖς, χεριές νερό ποὺ τοὺς πέταξε ὁ κύρ Στάθης τοὺς ἔκαναν νά συνέλθουν... Θέλοντας καὶ μὴ πετάχτηκαν ἐπάνω.

— Μπρὸς πλῆθητε ἔξω στὸ νερό, τοὺς εἶπε ὁ κύρ Στάθης...

Κι' ἀφοῦ πλῆθησαν τοὺς πῆρε ἰδιαίτερως καὶ τοὺς εἶπε:

— Τί νά σᾶς πῶ βρὲ παιδιὰ μου; Πᾶν νά πιστέψω ὅτι πᾶσαν στά καπούλια τοῦ ψαρή μου οὐρανοκατέβατοι... Οὐτε τὸν πατέρα σας βρήκα, οὐτε κανέναν συγγενὴ σας...

Τὰ δύο παιδιὰ, καὶ ἰδίως ὁ Ζαχαρίας, κατσούφιασαν:

— Καὶ τώρα ποῦ θὰ πᾶμε; Εἶπαν δειλά.

— Ὅσο γι' αὐτὸ σκέφτηκα, ἀπήντησε ὁ μυλωνάς, νά σᾶς κρατήσω ἐδῶ γιὰ παραγιούς. Θέλω ὅμως δουλειά. Τὸ φαί κοστίζει καὶ δὲν θὰ σᾶς ταῖσω τζάμπα. Σύμφωνοι;

Ὁ Ζαχαρίας κούνησε τὸ κεφάλι του:

— Καλά, εἶπε, ἀλλὰ δὲν ξέρουμε καμμιά δουλειά...

— Θὰ σᾶς μάθω ἐγώ, εἶπε πάλι ὁ κύρ Στάθης κι' ἀμέσως πῆρε τὸ ὕφος τοῦ ἀφεντικοῦ:

— Αἰντε τώρα, ὁ σταῦλος ἔχει ἀπ' τὸ χειμῶνα νά καθαριστῇ, μπρὸς γιὰ νά δουλέψετε τὸ σημερινό φαί.

Ὁ Ζαχαρίας κι' ὁ Προκόπης ἀλληλοκοιτάχτηκαν.

«Ἄντε-ἄντε, σκέφτηκαν, ωραία δουλειά».

— Ἐμπρός... Ἡρακλεῖς μου, πάρτε τίς σκούπες καὶ τὸ φανάρι... τοὺς εἶπε ὁ μυλωνάς.

Καὶ θέλοντας καὶ μὴ τὰ δύο παιδιὰ πῆραν τίς σκούπες καὶ τράβηξαν κατὰ τὸν σταῦλο.

Ὁ Ζαχαρίας ὅταν ἀντίκρουσε τὸν σταῦλο ποὺ θὰ καθάριζαν, μελαγχόλησε...

Ἐφαγαν μέχρι διαρρήξεως.

Θυμήθηκε τὰ χάδια τοῦ σπιτιοῦ του καὶ καταράστηκε τὴν ὥρα ποὺ τοῦ ἦρθε ἡ ἐμπνευσις νά καθαλι-κέψῃ αὐτὸν τὸ διαβολογάϊδαρο ποὺ τὸν ἔφερε στὴν κόλασι...

— Ἀπὸ ποῦ ν' ἀρχίσουμε; τὸν ρώτησε ὁ Προκόπης...

— Ξέρω κι' ἐγώ, ἀπάντησε. Ἐδῶ εἶναι βουνὸ ἀπὸ κοπριές... Νά σκάψουμε πρῶτα, θὰ νυχτώσῃ, νά τίς πάρουμε μὲ τὸ στυάρι θὰ ξημερώ-

Ἐξυπνάει καὶ κουτὰ

Ὁ Κωστάκης βλέπει σὲ μιά ἐπιστολή τοῦ θείου του πρὸς τὸν μπαμπά του, ἀπ' ἔξω εἰς τὸν φάκελλο, τὴν λέξι «εἰπεῖον». Καὶ ἀπορεῖ:

— Ποῦ νά ἔπῃ γιὰ ἀράγε ὁ θεός;...

Ἄ, θὰ τὸ γράφῃ μέσα!...

Ὁ γιατρός στὸ Νίκο, ποὺ εἶναι ἀρρωστός:

— Βγάλε νά δῶ τὴ γλῶσσά σου, παιδί μου.

— Ἀδύνατο, γιατρέ μου! Ἡ μαμά μου τὸχει ἀπαγορεύσει!

ση... Κι' ὁ Ζαχαρίας ρίχτηκε σὲ συλλογισμούς...

Ὁ σταῦλος ἦταν μὲ δὺς τοίχους μόνο καὶ δεξιά κι' ἀριστερά εἶχε πόρτες ἀπὸ καθρόνια... Καὶ δέκα μέτρα πῶς ἐκεῖ κυλοῦσε τὸ ρυάκι τοῦ νεροῦ... Στὴ στιγμή τὸ μυαλὸ τοῦ Ζαχαρία δούλεψε...

— Ἐλα μαζί μου Προκόπη, εἶπε θυμᾶσαι ἀπ' τὸ σχολεῖο τὸν Ἡρακλῆ;

— Τὸν θυμᾶμαι, ἀλλὰ τὸ σχολεῖο θὰ θυμῶμαστε τώρα ἢ τὸ σταῦλο θὰ φτιάξουμε;

Ἐν τῷ μεταξύ εἶχαν βγῇ ἀπ' τὸ σταῦλο καὶ προχώρησαν πρὸς τὸ ρυάκι...

— Τώρα θὰ δῆς, εἶπε στὸν Προκόπη ὁ Ζαχαρίας... Τί ἔκανε, Προκόπη, ὁ Ἡρακλῆς γιὰ νά καθαρίσῃ τὴν κόπρη τοῦ Αὐγείου;

— ...Εἶσαι σπουδαῖος, ἀναγκάσθηκε νά ὁμολογήσῃ ὁ Προκόπης...

Κι' ἀμέσως οἱ δύο μαζί ἀρχισαν νά σκάδουν στὸ μαλακὸ χῶμα ἕνα χαντάκι ἀπ' τὸ ρυάκι ἔως τὸν σταῦλο...

Σὰν τελείωσαν ἔνωσαν μὲ δὺς τρεῖς σκαλισιές τὸ ρυάκι μὲ τὸ χαντάκι καὶ τὸ νερὸ γύρισε ἡσυχὰ πρὸς τὸν σταῦλο...

Ἀπὸ δῶ καὶ μπρὸς ἡ δουλειὰ ἦταν εὐκόλη.

Τὰ παιδιὰ μῆκαν κι' αὐτὰ στὸ σταῦλο καὶ δὲν εἶχαν παρὰ νά βοηθοῦν τὸ νερὸ νά παίρνῃ μαζί του τίς κοπριές ὡς ποὺ σὲ ἕνα τέταρτο ὁ σταῦλος ἦταν γυαλί... καὶ τὰ νερά εἶχαν διοχετευθῇ πλάι στὸ σταῦλο σ' ἕναν μεγάλο λάκκο...

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΙΝΟΥΝΤΕ

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Η Διαθήκη

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Απόχρωσις.

Η μητέρα διαμαρτύρεται για το βάψιμο κάποιου κλουβιού:

— Μά δέν σάς είπα νά τώ βάψετε πράσινο άνοιχτό; Κι' ή μικρή Έλλη:

— Μά τί; Αυτό πού έβαλαν είναι πράσινο κλειστό;

Και τόν χειμώνα;

Η Λιλίκα πού βρίσκεται τώρα στην έξοχη και άκούει νά μιλούν όλοι για παραθερισμό, ρωτά τη μητέρα της:

— Άλήθεια μητέρα, πού θά παραθερίσουμε τώ χειμώνα;

Τι τόν ένδιέφερε...

Ο γασάπης στόν Γιάννη: — Ο σκύλος σου κύριε Γιάννη μου άρπαξε ένα κομμάτι κρέας.

— Α! καλά πού μου τό είπες, νά μη τού δώσω σήμερα νά φάη.

Παιδικόν πνεύμα.

Στό τραπέζι, ό καλεσμένος:

— Σας βεβαιώ ότι πρώτη φορά στή ζωή μου τρώω έτσι ωραία:

Κι' ό μικρός Μπέμπης.

— Μά κι' έμείς!

***

Μιά μέρα ό Τάκης ρώτησε τόν παππού του:

— Παππού, έσεις είσθε μεγαλύτερος ή ό πατέρας;

***

— Κώστα, ό Πετράκης είναι άλογο παιδί.

— Τι; Τρελλάθηκες;

— Βέβαια μου έδωσε τόν λόγο του πώς θά μου δώση δέκα καραμέλες και δέν τόν κράτησε.

Η αυτοπροσωπογραφία.

Ο μικρός Νίκος πήγε σ' ένα ζωγράφο και τόν ρώτησε:

— Μου κάνετε σάς παρακαλώ τήν αυτοπροσωπογραφία μου;

Οριζοντίως:

1) Όρος της Βίβλου και όδός τών Άθηνών — Έστία μολυσματικής νόσου, της οποίας ή καταπολέμησις ένεργείται συστηματικώς εις τήν Ελλάδα.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Σ	Ι	Ν	Α		Ε	Λ	Ο	Σ
2	Η	Ξ		Γ	Α	Ρ		Ν	Α
3	Μ		Φ	Α	Ξ	Ι	Σ		Λ
4	Α	Π	Α	Ξ		Σ	Υ	Κ	Α
5		Α	Ρ				Ρ	Ε	
6	Μ	Ν	Α	Ι		Α	Ι	Α	Σ
7	Η		Ο	Ρ	Ι	Μ	Α		Κ
8	Λ	Α		Ι	Σ	Η		Α	Ι
9	Α	Λ	Α	Ξ		Ν	Η	Μ	Α

7) Τά φρούτα για νά ώφελούν πρέπει νά είναι τέτοια.

8) Νότα ευρωπαϊκής μουσικής — Όμοια εις έκτασιν

— Άρθρον (πληθ.).

9) Νοστιμίζει τά φαγητά — Κλωστή.

Καθέτως:

1) Χαρακτηριστικόν οργανώσεως (Έχει και ή Ε.Ο.Ν. τώ δικό της) — Φρούτα της εποχής.

2) Κλωστή — Άρχαίος Θεός — Ξενικόν όνομα.

3) Τίτλος τών αρχαίων βασιλέων της Αιγύπτου.

4) Τίτλος άρχοντος εις τήν παλαιάν Τουρκίαν — Τό ούράνιον τόξον έχει τά χρώματά της (ένικός).

5) Τάς οποίας — Κλωστή.

6) Καυγάς — Τό τέλος της προσευχής.

7) Χώρα της Δυτικής Ασίας.

8) Ζώσα ύπαρξις — Νήσος τών Κυκλάδων — Αυτόν μεγαλειότης.

9) Αίθουσα ύποδοξης — Μάς ακολουθεί πάντοτε δταν εύρισκώμεθα στό φώς.

Γ. Α. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

Αναγραμματισμός.

Είμαι κράτος της Εύρώπης. Μ' άν δυό γράμματα αλλάξης, άλλο κράτος της Εύρώπης έν τώ άμα θέ νά φτιάξης.

Χ.—Ε. Α. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΙ

Διπλή άκροστιχίς.

Τά μέν πρώτα γράμματα τών κάτωθι ζητουμένων λέξεων αποτελούν Ναύαρχον της Άρχαίας Ελλάδος, τά δε δεύτερα περιφέρεια της Στερεάς Ελλάδος.

2) Πλοϊον (άρχ.), 2) Αριθμητικόν, 3) Μυθική ήρωϊς αλλά και πόλις του νομού Φθιωτιδοφωκίδος, 4) Πρωτεύουσα μεσογειακού κράτους, 5) Ένδυμα τών αρχαίων, 6) Ηρώς του Ι. σραήλ.

Α. Γ. ΒΑΤΙΔΗΣ

Ποικίλη άκροστιχίς.

Τό πρώτον γράμμα της 1ης λέξεως, τό δεύτερον της 2ας κ.ο.κ., αποτελούν πόλιν της Ν. Ελλάδος.

1) Όρος της Ελλάδος, 2) Αίθουσα ύποδοξης, 3) Απαραίτητον έξάρτημα κάθε πλοίου, 4) Νήσος του Αιγαίου, 5) Κράτος της Κ. Εύρώπης, 6) Μ' αυτό γράφουν.

Ν. ΔΟΥΒΙΤΣΑΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 41ου ΦΥΛΛΟΥ

Άκροστιχίς: Σηκουάνας (Σέρρα, Ήρα, Κέρκυρα, όνος, δαίνα, Αιγαίον, Νάος, Αζιός, Σόλων).

Αριθμητικόν: 1+2=3x5=15:3=5-4=1.

Έλλειπυσόμφωνον: Στο ύ κορυφή την πόρτα δσο θέλεις βρόντα.

Μεσοστιχίς: Άγκυρα (Δράμα, πάφος, δάκος, πύρ, πόρος, διάν).

Λεξιγραφός: Καρύτις (Καρία-τις).

Μεταγραμματισμός: Λαύρα — σαύρα — αύρα.

Ο δικαστής καθισμένος στο γραφείο του εδιάβαζε μια διαθήκη πού του είχε πάει μόλις πρό όλίγου κάποιος κύριος.

— Τι συγγένεια είχατε με τώ μακαρίτη;

— Ήταν πατέρας μου.

Ο δικαστής συνέχισε τό διάβασμα. Η διαθήκη είχε ως εξής:

«Καθιστώ γενικόν κληρονόμον της περιουσίας μου, εις κινητά και άκίνητα, τόν φίλον μου Κ. Πετρόπουλον. 29-2-39 Ν. Παπαδόπουλος».

Ο δικαστής σήκωσε τό κεφάλι του:

— Λοιπόν, ύποστηρίζετε ότι ή διαθήκη αυτή είναι πλαστή;

— Μάλιστα και μπορώ νά τό άποδείξω.

— Για νά δούμε.

— Όρίστε αυτό έδώ τό λάθος.

— Α! τώρα μάλιστα. Συμφωνώ άπολύτως είπεν ό δικαστής μετά την έξήγησιν.

Ποιό είναι τό λάθος της διαθήκης, από τό όποιον κατάλαβε ό γυιός του άποθανόντος ότι ή διαθήκη ήταν πλαστή;

Λεξιγράφος.

Τ' άλφαβήτου γράμμα. Με τό χρόνο ένώνω. Και πούλι έν τώ άμα Λύτα σου σκαρώνω.

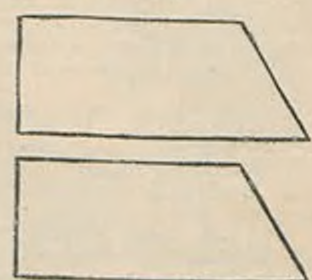
Τ. Ι. ΡΙΖΟΔΗΜΟΣ

Τά «τραπέζια».

Κυττάξε με προσοχή, τά δυό τραπέζια και έπειτα άπαντήσατε στό έρώτημα:

— Ποιό από τά δυό είναι μεγαλύτερο;

Αφού άπαντήσετε τοποθετήσατε τό ένα τραπέζιον επάνω στό άλλο, για νά δήτε τη διαφορά πού πιθανόν νά ύπάρχη.

Δυσχερειαζοντα

Χωρίς χέρια.

Η ΜΠΑΛΛΑ ΣΤΟΝ ΤΕΝΕΚΕ

Μαζεύονται πολλοί παίκτες κι ένας απ' αυτούς είναι ο κυνηγός. Όταν δοθεί το σύνθημα ο κυνηγός προσπαθεί να «χτυπήσει» τους άλλους. Μόλις άγγισή κάποιον, ο τελευταίος γίνεται κυνηγός με τη σειρά του, με μόνη τη διαφορά ότι πρέπει καθ' όλην την διάρκεια του παιχνιδιού να κρατά με τα χέρια το μέρος του σώματός του, όπου τον χτύπησε εκείνος που τον έπιασε. Αν λόγω χάρι χτυπήθηκε στην πλάτη, υποχρεούται να κρατά την πλάτη του, αν στον άγκωνα, να κρατά τον άγκωνα, οπότε φυσικά φεύγει από το παιχνίδι γιατί δεν μπορεί να μεταχειρισθεί πιά τα χέρια του. Αν όμως παρά ταύτα θελήσει να συνεχίσει το παιχνίδι, τότε έχει το δικαίωμα να το κάνει, οπότε πρέπει να χτυπήσει εκείνον που κυνηγά με οποιοδήποτε άλλο μέρος του σώματός του, εκτός από τα χέρια.

Όποιος μείνει τελευταίος ανακηρύσσεται νικητής.

Είσαθε παρατηρητικός;

Για να το εξακριβώσετε, δεν έχετε παρά ν' απαντήσετε στις εξής ερωτήσεις:

— Είσαθε υψηλότερος από τους συμμαθητές σας Χ, Α, Γ; (όρισαν τρεις συμμαθητές σας).

— Πόσων ειδών πιάτα έχετε σπίτι σας και πόσα — περίπου — ποτήρια;

— Ποιό είναι το υψηλότερο σπίτι του δρόμου σας;

— Είς ίσον όγκον είναι βαρύτερο το καρπούζι ή το πεπόνι;

Σημειώστε τις απαντήσεις σας, για να βρείτε έπειτα αν είναι σωστές.

Μαγική εικόν
χωρίς εικόνα.

— Αλήθεια μπαμπά, είναι ο Λεάνδρος μέλος της 'Οργάνωσης;

— Ποιάς οργάνωσης;

— Αυτής που ος είπα.

Π. Ν. ΑΡΓΥΡΗΣ

Παίρνετε ένα παλιό τενεκεδέσιο δοχείο, βαθύ και αν είναι δυνατόν στρογγυλό, το δένετε μ' ένα σπάγκο (όπως βλέπετε στην εικόνα) και το κρεμάτε από ένα καρφί στον τοίχο του κήπου, σε μέτριο ύψος. Έπειτα χαράζετε στο έδαφος ένα ημικύκλιο, ακριβώς κάτω απ' το κουτί.

Και τώρα το παιχνίδι:

Κάθε παίκτης, με τη σειρά του, ρίχνει από μια ωρισμένη απόσταση (τέσσερα έως πέντε μέτρα περίπου) τη μπάλλα προς το δοχείο.

Αν η μπάλλα πέση μέσα, ο παίκτης κερδίζει δέκα πόντους.

Αν πέση στο ημικύκλιο κερδίζει πέντε.

Αν πέση έξω, δεν κερδίζει τίποτα.

Αν όμως η μπάλλα χτυπήσει στον τοίχο, πριν πέση στο δοχείο, ο παίκτης χάνει δέκα πόντους και πέντε αν η μπάλλα χτυπήσει πρώτα στον κύκλο, πέση στο ημικύκλιο.

Ο πρώτος παίκτης που θα φθάσει τους πενήντα πόντους κερδίζει το παιχνίδι.

Εννοείται ότι όλη αυτή η ιστορία των λογαριασμών των πόντων χρειάζεται ένα διαιτητή. Αυτός θα σημειώνει στο ένεργητικό και το παθητικό του παίκτη τους πόντους που κέρδισε ή έχασε. Ο παίκτης που χάνει λ. χ. 20 πόντους μπορεί να τους εξουδετερώσει με έπιτυχημένες βολές και να γράψει στο ένεργητικό του 30 πόντους, οι οποίοι πάλι μπορούν να κατεθούν στους 20 με μία κακή βολή κ.ο.κ.

Διπλό κεφάλι...

Αύλος, όδός, Ίων, όνος, Κύρος.

Είς τας λέξεις αυτές να προστεθί ένα γράμμα για κεφάλι και να γίνουν άλλαι τόσαι λέξεις, τὰ αρχικά των οποίων να αποτελούν ελληνικήν πόλιν.

Τ. Ι. ΡΙΖΟΔΗΜΟΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 41ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξόν: 'Οριζοντίως 1 Δάτις, 3 'Ηράκλειος, 5 'Ακίς — 'Αλκή, 7 Δέος — 'Αδάμ, 9 Πολύτιμος, 11 Λιμήν. Κ α θ έ τ ω ς: 2 'Ηράκλειος, 4 'Ασκάς — Σούλι, 6 'Ιμέρα — 'Αλκή, 8 Λουκιανός.

Κρυπτογραφικόν: 'Ηράκλειος, 'Ηρα, 'Ηλίας, σάλα, θάλας, 'Ελλάς, 'Ασία, 'Αρης, Λάρισα, Κιλίκις, 'Ιος, Κέα, 'Ικαρία, Λέρος.

Πυράμις: Ψ, Νδς, Λαμία, 'Ισπανία, Μπότσαρης. Καθέτως: Ψωμάς.

Κρυπτογραφικόν.

12345678 = 'Ελλ. νήσος.
87678 = Τροφή ζώων.
7578 = 'Ημερον ζών.
25678 = Εὐωδιάζει.
371237 = Ρώσος.
346578 = 'Ελλ. νήσος.
62878 = 'Ελλ. νήσος.
Α. Γ. ΣΑΝΝΑΣ

Μεταμόρφωσις.

'Η Ρόδος διά τεσσάρων μεταμορφώσεων να γίνη Πάρος.

Α. Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Τετράγωνον.

* * * * = Τροφή.
* * * * = Νοστιμίζει.
* * * * = 'Ελλ. προϊόν.
* * * * = 'Ηπειρος.

Και καθέτως τὰ ίδια.
Π. Σ. ΤΣΑΠΑΤΣΑΡΗΣ

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

'Η δοκιμή.

'Η κυρία στον μικρόν όπρητή:

— Είναι καλά αυτά τα σπέρτα που αγοράσατε ή μήπως δεν ανάβουν, σαν τ' άλλα;

— Θά ιδώ, άπάντησε ό όπρητής.

Βγήκε από τό δωμάτιο και ξαναπήκε σε λίγα λεπτά λέγοντας:

— Τά δοκίμασα ένα - ένα κυρία, άναψαν όλα!

Τό γάλα!

Στό μάθημα της αριθμητικής ό δάσκαλος:

— Μόνο όμοειδή πράγματα προσθέτονται. Δεν μπορούμε να προσθέσουμε 4 άγγελάδες και 3 άλογα και να πούμε πώς κάνουν 7 άλογα ή άγγελάδες.

Κι' ένας μθητής.
— Με συγχωρείτε! Τότε πώς ό γαλατς μας προσθέτει μία όκα γάλα, μία όκα νερό και κάνει δυό όκάδες γάλα;

Την «περιείχε».

Στό σχολείο:

— Τοτό, να μου γράψης μία φράσι με έξ λέξεις που να περιέχη και τη λέξι ζάχαρι.

— Ο Τοτός σκέπτεται πολύ και γράφει.

«Σήμερα τό πρωί ήπια ώραίο γάλα».

— Καλά. Μα πού είναι ή ζάχαρι που σου είπα;

— Μέσα στο γάλα, κυρία.

'Η νηστεία.

'Η μητέρα: — Σήκω πιά, Λιλή. Σήμερα πρέπει να πάμε στην εκκλησία για να μεταλάβης.

'Η Λιλή: — 'Αδύνατο, μαμά! Είδα στον ύπνο μου πώς έτρωγα γαλατομούρεκο!

Μεγάλο κακό.

Νίνα: — Γιάννη, έχω λόξυγκα... Πές μου τίποτα να τρομάξω, να μου περάση.

Γιάννης: — Σού έσκιασ την «Νεολαία»...

Νίνα: — 'Α!... εύχαριστώ, μου πέρασε!

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησης

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ «ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ»

Την πρωίαν της παρελθούσης Κυριακής η Α. Ε. ο Έθνικός Κυβερνήτης κ. Ι. Μεταξάς, συνοδευόμενος υπό του Κ.Ε.Ν. κ. Α. Κανελλοπούλου, επέσκηψε το στρατόπεδον «Ιωάννης Μεταξάς» εις Ζούμπερι, όπου μέχρι της 15ης Σεπτεμβρίου θα παραθερίσουν και επί τοκαίρις θα εκπαιδευθύν δόκιμοι βαθμοφόροι των Περιφερειακών Διοικήσεων Ἀρρένων και Θηλέων Πρωτευούσης και όπου ἔδω ἔχουν στρατοπεδεύσει 650 δόκιμοι βαθμοφόροι της Περιφερειακής Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτευούσης.

Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Ἀρχηγοῦ εἰς τὸ Στρατόπεδον ἦτο αἰφνιδιαστικὴ καὶ οὕτω οὐδόλως ἠλλαξεν ἡ ζωὴ τοῦ Στρατοπέδου κατὰ τὴν προσέλευσιν τοῦ καὶ ἐν συνεχείᾳ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς παραμονῆς τοῦ εἰς αὐτό, κατ' ἐκπαιδευτικὰς ἐπιθυμίας τοῦ εἰς τὸν στρατοπεδάρχην. Ὅταν ἀφίχθη ὁ κ. Μεταξάς, μόλις εἶχε τελειώσει ὁ ἐκκλησιαστικὸς τῶν παιδιῶν εἰς τὸν ὑπαίθριον, εἰς μίαν πραγματικὰ γραφικὴν καὶ ὑποθαλάσκιαν τελετὴν, καὶ ἐκαλοῦντο ὅλα διὰ τὴν Κυριακάτικην ψυχγωγίαν τους. Ἐως οὗτο δὲ συγκεντρωθῶν ὅλα εἰς τὸν τόπον τῶν παιγνιδίων τῶν ὁ κ. Μεταξάς ἐνήργησε λεπτομεροστέτην ἐπιθεώρησιν ὁλοκλήρου τοῦ Στρατοπέδου. Ἐρχίσαντο ἀπὸ τὸ ἀναρροήτριον καὶ κατέλθον εἰς τὰ μαγευτικά. Κατόπιν κατέλθον εἰς τὸ πᾶν παιγνιδίων τῶν στρατοπεδευμένων. Τὰ παιδιὰ δὲν δέχοντο τὰ παιγνιδία τῶν παρὰ μόνον ὅταν προσπερνοῦσι τὰς ὁμάδας των, ὅποτε καὶ ἐξουσιοῦσαν οὐ συγκατακτικὰς ἐκδηλώσεις λατρείας καὶ ἀφοσιώσεως στὸν «Πατέρα των», ὡς ἀποκαλοῦν ὅλα τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. τὸν Ἐθνικὸν Κυβερνήτην.

Ὁ κ. Μεταξάς, περιερχόμενος τὸ πᾶν παιγνιδίων, ἐκάλεσε ὅλα τὰ παιδιὰ πού δὲν φοροῦσαν ἀθλητικὰ φανέλλαν καὶ μὴ ἐκτίθενται εἰς ἡλιοθεραπείαν παρὰ μόνον τὴν ὥραν τοῦ μπάνιου των καὶ ἐξέθετε σ' αὐτὰ τοὺς κινδύνους ἀπὸ μίαν ἀντικανονικὴν ἡλιοθεραπείαν. Πρὶν ἀναχωρῆσαι παρηκολούθησε καὶ τὸ μπάνιον τῶν παιδιῶν, τὰ ὅποια, ἀναχωροῦντα, τὸν προέβλεπον ἀπὸ τῆς θάλασσης — ὅπου κολυμποῦσαν — μὲ ἐνθουσιαστικὰς ἐκδηλώσεις.

Ὁ κ. Μεταξάς ἐξέφρασε τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ στρατοπέδου, καίτοι αὕτη δὲν ἤρχισεν εἰμὴ πρὸ ἐλαχίστων ἡμερῶν.

Τὸ Στρατόπεδον «Ιωάννης Μεταξάς» καὶ τὴν κατασκηνώσιν τῶν σπουδαστῶν Φαλαγγιστῶν τῆς Δ.Α.Σ.Θ. σὲ μίᾳ μαγευτικῇ τοποθεσίᾳ μετὰ Ραφίνας καὶ Λοστούς ἐπεθεώρησεν ὁ Κ.Ε.Ν. τὸ Σάββατον τὸ ἀπογευμα.

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ι. Μεταξάς ἐπεσκέψθη, ὡς συνήθως κατὰ Παρασκευὴν, τὰ Γραφεῖα τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ συνειργάσθη μετὰ τῶν ἀρμοδίων βαθμοφόρων ἐπὶ ζητημάτων τῆς Ε.Ο.Ν. τρεχούσης φύσεως.

Κατὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἀρχηγοῦ πληθὺν συγκεντρωθέντος κόσμου ἐπευφήμησαν ἐνθουσιωδῶς τοῦτον.

ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τῆς τετάρτης ἐπετείου τῆς Μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς Ἐθνικῆς Ὄργανώσεως Νεολαίας ἐκδίδεται, δυνάμει τοῦ ἀρ. 1710/1930 Ἀναγκ. Νόμου, σειρά ἀναμνηστικῶν γραμματοσήμων τῆς Ε.Ο.Ν. ἐξ ἐκκοι(20) κλάσεων, ἐκ τῶν ὁποίων δέκα (10) κοινὰ καὶ δέκα (10) ἀεροπορικὰ. Τὰ γραμματόσημα ταῦτα θὰ τεθῶν εἰς κυκλοφορίαν τὴν 3ην Αὐγούστου ἔ. ἔ., θὰ παραμείνουν δὲ εἰς αὐτὴν διὰ τοὺς φιλοτελιστάς μὲν μέχρι τῆς 3ης Φεβρουαρίου 1941, δι' ἐπισημανσιν διὰ ἀλληλογραφίας δὲ χρησιμοποιοῦντο μόνον κατὰ τὴν 3ην, 4ην καὶ 5ην Αὐγούστου ἔ. ἔ. Ἡ τιμὴ ἐκάστης πλήρους σειρᾶς τῶν γραμματοσήμων τούτων ἀνέρχεται εἰς δραχ. ἐξακοσίας ἐξήκοντα ἑξά (666), ἥτοι δραχ. 333 διὰ τὴν σειρὰν τῶν κοινῶν καὶ 333 διὰ τὴν σειρὰν τῶν ἀεροπορικῶν. Ἀπεφασίσθη ὅπως τὰ γραμματόσημα ταῦτα πωλοῦνται μόνον εἰς

πλήρεις σειρᾶς, πλὴν τῶν γραμματοσήμων τῆς κλάσεως τῶν 3 δραχμῶν ἐκ τῶν κοινῶν καὶ τῶν 2 δραχμῶν ἐκ τῶν ἀεροπορικῶν. Τὰ δῶματα τῶν ἀγοραζόντων πλήρεις σειρᾶς θὰ δημοσιεύονται διὰ τὴν ἐφημερίδων.

Λόγω τοῦ μικροῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐκδιδομένων σειρῶν ἐκ τῶν ἐν λόγω γραμματοσήμων (50.000 σειραὶ ἐν ὅλῳ), ἡ μελλοντικὴ ἀξία ἐκάστης σειρᾶς προβλέπεται ὅτι θὰ εἶναι μεγάλη, ὥστε ἡ διάθεσις χρημάτων πρὸς ἀγορὰν τούτων νὰ ἀποτελῇ ἀποταμίευσιν.

Ἐπίσης τὴν 4ην Αὐγούστου τίθεται εἰς κυκλοφορίαν σειρά ταχυδρομικῶν δελταρίων, μὲ εἰκόνας ἀπὸ τὴν δράσιν τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἡ εἰσπράσις διαθεσίς τούτων θὰ ἔχῃ ὅχι μόνον ὀλίκα ὀφέλη διὰ τὴν Ὄργανωσιν, ἀλλὰ θὰ ἐνισχύσῃ καὶ ἠθικῶς τὸ ἔργον μας.

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν. ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΥΝΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΔΕΛΤΙΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Τρεῖς χιλιάδες καὶ πλέον μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. Πρωτευούσης, κατανεμηθέντα εἰς ὅλα τὰ ἀστυνομικά τμήματα, εἰργάσθησαν διὰ τὴν ἀπογραφήν, τὴν συμπλήρωσιν, τὴν ἀντιγραφήν καὶ τὴν διανομὴν τῶν δελτίων τροφίμων, μὲ ζήλον καὶ προθυμίαν παραδειγματικὴν. Ἡ ἐργασία τούτων, ἡ ὁποία ἐλῃξε πρὸ ἡμερῶν, ὑπῆρξεν ἀπὸ πάσης ἀποφύσεως ἐξαιρετικὴ. Τοῦτο ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τῆς σωρείας τῶν ἐδαρσιμῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπεστάλησαν πρὸς τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις Ἀρρένων καὶ Θηλέων Πρωτευούσης ὑπὸ τῶν προϊσταμένων τῶν διαφόρων ἀστυνομικῶν τμημάτων.

ΜΕΓΑΛΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν. ΕΙΣ ΤΑ «ΝΤΑΜΑΡΙΑ» ΤΟΥ ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΥ

Αἱ προετοιμασίαι διὰ τὸν πανηγυρικὸν ἑορτασμόν τῆς ἱστορικῆς ἐπετείας τῆς 4ης Αὐγούστου εἰς τὰς Ἀθήνας ἤρχισαν ἤδη ὑπὸ τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ε.Ο.Ν. Πρωτευούσης. Βάσει τοῦ καταρτισθέντος προγράμματος οἱ Σχηματισμοὶ Πρωτευούσης θὰ συμμετάσχουν εἰς τὸν ἑορτασμόν διὰ σειρὰς ἑορτῶν καὶ ἐπιδείξεων, αἱ ὁποῖαι θὰ ἀρχίσουν τὴν 1ην καὶ θὰ λήξουν τὴν 6ην Αὐγούστου. Μεταξὺ τούτων ὁργανοῦνται καὶ μίᾳ μεγάλῃ θεατρικῇ παραστάσει, ἡ ὁποία θὰ δοθῇ εἰς τὸ φυσικὸ θέατρον τῆς θέσεως «Νταμάρια» τοῦ Λυκαβηττοῦ, ὅπου πέρυσι ἐπιδείχθη ἐπιτυχῶς ἡ «Πενθεσίλεια» τοῦ Κλάιστ.

Ἡ ἐπιτυχία ἐν λόγω παραστάσεως θεωρεῖται βεβαία, δεδομένου ὅτι τὴν σκηνοθεσίαν καὶ τὴν κατάρτισιν τῶν Φαλαγγιστῶν καὶ Φαλαγγιστῶν πού θὰ ὑποδυθῶν ρόλους ἀνέλαβον διαπρεπεῖς καλλιτέχναι συνεργάται τῆς Ε.Ο.Ν.

Διὰ τὴν βερνὴν περίοδον ἐξελονθήσθαι ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν Ἀρρένων νέον πρόγραμμα πολιτικῆς διαφωτίσεως καὶ στρατιωτικῆς ἐκπαιδεύσεως.

Τὸ πρόγραμμα τοῦτο ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν, σημεῖωτόν δὲ ὅτι οἱ σπουδαστὰς Φαλαγγισταὶ παρακολούθουν τοῦτο μετ' ἐξαιρετικοῦ ζήλου καὶ προθυμίας, παρὰ τὸν φόρτον τῶν τμηματικῶν τῶν ἐξετάσεων.

Ὅπως ἐπερεκατόν μέλη τῶν III Γραφείων τῶν Ὑποδιοικήσεων τῆς Δ.Α.Σ.Α., συναθροισμένα εἰς τὸ ἐντευκτήριον αὐτῆς τὸ ἀπογευμα ἐκάστης Τετάρτης, παρακολούθουν τὰ μαθήματα πολιτικῆς διαφωτίσεως.

Τὴν 29ην Ἰουνίου ἔ. ἔ. ἐτελέσθη εἰς τὸ Πανελλήνιον Σκοπευτικὸν Κέντρον τῆς Ε.Ο.Ν. ὁ προαγόμενος ἀγὼν πρὸς ἀποκτήσιν Σκοπευτικοῦ Εὐσημοῦ. Εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτὸν ἐλαβον μέρος ἀπασαι αἱ Ὑποδιοικήσεις τῆς Δ.Α.Σ.Α., διὰ τῶν καλλιτέρων σκοπευτῶν των, ἐκ τῶν ὁποίων 7 ἐπέτυχον καὶ οἵτινες θὰ λάβωσιν ἀναλόγως τῆς ἐπιδόσεως των εὔσημον Α' Β' ἢ Γ' τάξεως.

Τὴν παρελθούσαν ἑβδομάδα ὁ Διοικητὴς τῆς Δ.Α.Σ.Α. μετέβη εἰς Θεσσαλονίκην καὶ ἐπεθεώρησε τὴν Ὑποδιοίκησιν τοῦ ἐκείσε Πανεπιστημίου, ἀποκομίσας τὰς ἀρίστους τῶν ἐντυπώσεων διὰ τὴν περὶ αὐτὴν καὶ τῶν σπουδαστῶν Φαλαγγιστῶν τῆς, ὡς καὶ διὰ τὴν ὑποδιοικητικὴν ἐργασίαν τῶν ἐπιτελικῶν τῆς γραφείων.

Η ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ Δ)ΣΕΩΣ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

Ἡ ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν, ἡ ὁποία ἀνευ οὐδεμίας ἀμοιβῆς ἐξυπηρετεῖ τὸσον τοὺς σπουδαστάς ὡς καὶ τοὺς οἰκίους των, κατὰ τὸ παρελθὸν διήμηνον παρέσχε τὰς ἐπιστημονικὰς τῆς ὑπηρεσίας εἰς 305 ἀσθενεῖς. Ἐπίσης εἰς τὸ ἱατρικὸν τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν ἐγένετο ἱατρικὴ περίθαλψις καὶ θεραπεία εἰς 150 σπουδαστάς. Ἐξ ἄλλου ἐγένετο ἐπισκέψαι κατ' οἶκον εἰς 100 καὶ πλέον συγγενεῖς σπουδαστῶν, ἀπεστάλθωσαν εἰς νοσοκομεία πρὸς νοσηλίαν περὶ τοὺς 39, ἐγένοντο 60 ἐργαστηριακαὶ ἐξετάσεις καὶ δύο ἱατρικὰ συμβούλια.

Ἐκτός τούτων, ἡ ὡς ἀνω ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία ἐπανελαμβάνει ἐντός τῶν ἡμερῶν τὰ διακοπέντα, λόγω τῶν τμηματικῶν ἐξετάσεων τῶν φοιτητῶν, μαθήματα ὑγιεινῆς εἰς ὅλας τὰς Ὑποδιοικήσεις τῆς Δ.Α.Σ.

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ ΡΑΦΙΝΑΣ

Εἰς τὴν Ραφίαν ἤρχισε λειτουργοῦν ἀπὸ 1ης Ἰουλίου Στρατόπεδον πρὸς ἐκπαιδεύσιν Φαλαγγιστῶν σπουδαστῶν τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν Θηλέων. Ἡ πρώτη ἀποστολὴ, ἡ ὁποία ἐγένετο ἤδη, ἀπετελέσθη ἐκ σπουδαστῶν τῶν Παιδαγωγικῶν Ἀκαδημιῶν Πειραιᾶς καὶ Ψυχικῶν, τῆς Γυμνασιακῆς Ἀκαδημίας καὶ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Αἱ σπουδαστρίαι Φαλαγγιστῶν ἐκπαιδεύονται ὁπὸ συνεργατῶν τοῦ 11ου καὶ 111ου Γραφείου εἰς τὴν στρατιωτικὴν προπαιδεύσιν καὶ εἰς τὰ ζητήματα τῆς ἱεολογικῆς διαφωτίσεως καὶ πολιτικῆς διαπαιδαγωγείας.

Τὸ παρελθὸν Σάββατον ἐπεσκέψθησαν τὸ Στρατόπεδον ἡ Α. Ε. ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τῆς Κυρίας Ι. Μεταξά, ἡ Διοικητρία τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Πρωτευούσης καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι, οἱ ὁποῖοι, ἀφού παρηκολούθησαν εἰς τὴν ὥραν τῆς ἱεολογικῆς διαφωτίσεως, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀνεπτυχθήσαν καὶ συνεζητήθησαν ὁπὸ τῶν Φαλαγγιστῶν τὰ θέματα «Πειθαρχία» καὶ «Αὐτοπεπαιθαρχία», ἀναχώρησαν ἐν μέσῳ ζωρῶν χειροκροτημάτων καὶ ἐπευφημιῶν.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Ὁ ἑορτασμός τῆς Ἐθνικῆς μας ἑορτῆς τῆς 4ης Αὐγούστου ὑπὸ τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ἀρρένων καὶ Θηλέων Πρωτευούσης δὲν θὰ ἔχῃ τὸ σύνθετον πρόγραμμα τῶν περασμένων ἑορτασμῶν.

Τὸν καταρτιστὸν τοῦ προγράμματος ἔκαμαν κοινῇ συνεργασίᾳ ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς Ἀρρένων Πρωτευούσης, ἡ Περιφ. Διοικητρία Θηλέων Πρωτευούσης, οἱ Ἐπιτελεῖς τῶν ἀρμοδίων Ἐπιτελικῶν Γραφείων ἀμφότερων τῶν Διοικήσεων Ἀρρένων καὶ Θηλέων καὶ ἐκλεκτοὶ συνεργάται.

Τὸ δοθησόμενον ἔργον εἶναι παραστατικώτατον, παρμὴν ἀπὸ τὴν ἱστορίαν μας, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἕως τὴν σημερινὴν ἐποχὴν μας τοῦ Νέου Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου.

Τὸ πρόγραμμα τοῦ ὅλου ἑορτασμοῦ τῆς 4ης Αὐγούστου εἶναι ἐξαιρετικόν. Ἐρχισαν ἤδη αἱ προετοιμασίαι διὰ τὴν ἐπιτυχίαν του, ἐργάζονται δὲ πυρετωδῶς μικροὶ καὶ μεγάλοι.

Ἀπὸ τῆς 1ης ἕως τὴν 6ην Αὐγούστου θὰ γίνων καλλιτεχνικαὶ ἐπιδείξεις (θέατρον, χοροὶ, μουσικὴ κλπ.) καθὼς καὶ τεχνικαὶ εἰς τὴν θάλασσαν, τὰς ὁποίας θὰ τιμῇ διὰ τῆς παρουσίας Του ἡ Α. Ε. ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικὸς Ἐπὶ τῆς Ε.Ο.Ν.

Τὴν 5ην Ἰουλίου εἰς τὸ θέατρον «Ρέξ» τὸ Τμήμα Ραδιοφωνικῆς Ἑδωσε μετὰ τὰ ἐκλεκτότερα ἔργα, πού ἀκούσαμε εἰς τὴν ὥραν τῆς Φαλαγγιστῆς, μίαν ἐορτὴν ἀπεικονισμένην μετὰ χοροῦ, τὴν ὁποίαν ἐτίμησεν ἡ Α. Ε. ὁ Ἀρχηγός μας.

Ἡ πρώτη ἀποστολὴ τῆς Α.Ε.Κ. εἰς τὰς παιδικὰς ἐξοχὰς Βούλας ἔγινε. Τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς στρατοπεδεύσεως τὰς ἐπεσκέψθησαν συναγωνιστῆς τῆς Κ. Δ., ὁ

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Σχηματισμοί Πρωτεύουσας

όποιος ώμιλησεν εις αυτάς καταχειροκροτή-
θεις ένθουσιωδώς και ή συναγωνίστρια της
Π.Δ.Θ.Π., οι όποιοι έγιναν ένθουσιωδώς δε-
κτοί υπό των Φαλαγγιστών της Π.Δ.Θ.Π.

Λόγω της έλλείψεως βενζίνης και ανθρώ-
πων αι εκδρομαί δεν θα γίνονται του λοιπού
μέ αυτοκίνητα ή με σιδηροδρόμους. Περιορί-
σθηκαν εις μικράς πορείας ή ομαδικά εκδρο-
μας με συγκοινωνιακά μέσα, όπου αι Φαλαγ-
γίσσαι και αι Σκαπάνισσαι, κατασκηνώνου-
σαι εις τα περίε της πόλεως πρόσεται, ψυ-
χαγωγούνται με ώφέλιμον από πάσης από-
ψεως ψυχαγωγίαν.

ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΣΚΗΣΗΝ ΤΩΝ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΣΠΟΡ

Κατόπιν συνεννοήσεως της Περιφερειακής
Διοικήσεως Θηλέων Πρωτεύουσας μετά των
Προέδρων των Κοινοτήτων Παλαιού Φαλήρου
και Γλυφάδας, αποφασίσθη όπως διατίθενται
δωρεάν καθ' ώρισμένην ήμεραν της έβδομά-
δος αι εγκαταστάσεις λουτρών των Κοινοτή-
των τούτων, διά την εξάσκησην των Φαλαγ-
γισσών εις την κολύμβησιν και εις τα άλλα
θαλάσσια αθλήματα.

Η Διεύθυνσις Συντονισμού Έκπαιδεύσεως
της Περιφ. Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρω-
τεύουσας εξέδωκεν εγκύκλιον, διά της όποιας
καλεί όσας εκ των Φαλαγγισσών ηλικίας
Α', δηλαδή άνω των 18 έτών, επιθυμούν να
εκπαιδευθούν εις μίαν Σχολήν Ειδικότητων
να υποβάλλουν δηλώσιν εις την όποιαν, εκτός
των τυπικών στοιχείων, να αναγράφεται και
ή εκλογίσα υπό της Φαλαγγίτισσας ειδικό-
της. Είναι δε αι ειδικότητες αύται αι έξης:

Πλεκτική, Ύφαντουργική, Χειροτεχνία, Μα-
γειρική, Ραφή, Κοπή, Βρεφοκομία, Κοινο-
νική Πρόνοια και (Έπισκίπτρια Άδελφάι)
Πρώται Βοήθεια, Οικοπαιδοδοσία, Οικονο-
σοκόμοι, Μουσική (Πιάνο, Βιολί, Κιθάρα
κ.λ.π.), Σχέδιον, Χοροί, Χορωδία, Άπαγγελ-
λία, Άθλοπαιδία, Σκοποβολή, Πένταθλον,
Κολύμβησις, Ποδηλασία, Ίππασία, Σχολή
Έφιδρων Βαθμοφόρων, Μελισσοκομία, Ση-
ροτροφία, Μέσα συνδέσμου και διαβιβάσεων,
Μόρς, Άνεμοπορία, Όδηγός αυτοκινήτου,
Πολιτική διαφώτισις και Έπαγγελματική
διαφώτισις.

Η Περιφερειακή Διοίκηση Ε.Ο.Ν. Θηλέων
Πρωτεύουσας διοργανώνει τρεις μεγάλας
μορφωτικές και ψυχαγωγικάς συγκεντρώσεις
Φαλαγγισσών ηλικίας Α' — άνω των 18 έ-
τών — εκ των όποιων ή μίαν μίαν θα γίνη εις
την «Όσιν» Ζαππείου την 6ην και 30' μ. μ.
της προσεχούς Τετάρτης διά τας Φαλαγγίτι-
σας Α' των Υποδιοικήσεων Θηλέων Άθηνών
και Βορρά, ή άλλη εις το «Τροκαντερό» Πα-
λαιού Φαλήρου την 7ην μ. μ. της Παρασκευής
διά τας Φαλαγγίτισσας Α' της Υποδιοίκη-
σεως Νότου και ή τρίτη εις το Πειραικόν
Γυμναστήριον την 7ην μ. μ. της Πέμπτης διά
τας Φαλαγγίτισσας Α' της Υποδιοικήσεως
Πειραιώς. Εις τας συγκεντρώσεις αύτας θα
δημιουργή ή συνεργάτις της Ε.Ο.Ν. κ. Ζωή
Φράγκου με θέμα «Όσα ή θύσις της Φαλαγ-
γίτισσας Α' εις την Ε.Ο.Ν.» και έπειτα θα
επακολουθήσιν καλλιτεχνική επίδειξις με πλο-
ύσιον πρόγραμμα αποτελούμενον από μουσικάς
εκτελέσεις, άπαγγελίας, τραγούδια, χορούς
και εκτελέσεις χορωδίας Φαλαγγισσών. Με-
τά την εκτέλεσιν του προγράμματος έκαστη
Φαλαγγίτισσα άπεργμένη θα παραδίδει εις
τας επί τούτω βαθμοφόρους μίαν δηλώσιν, εις
την όποιαν θα αναγράφη την ειδικότητα την
όποιαν έξέλεξε και εις την όποιαν επιθυμεί
να εκπαιδευθή.

ΜΙΚΡΑ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΝΕΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Με πάσαν έπισημότητα παρουσία της Α. Ε.
του Έθνικού μας Κυβερνήτου και Γενικού Ε.
πρωθυπουργού της Ε.Ο.Ν. κ. Ιωάννου Μεταξά,
έτελέσθησαν εις το Ζηρηνόν Γυμναστήριον
Κηφισιάς οι αθλητικοί άγώνες της Ε.Ο.Ν.
μεταξύ των αθλητικών ομάδων των Περιφε-
ρειάκων Διοικήσεων Χίου, Λέσβου, Σάμου,
Φθιωτιδοφωκίδος και Υποδιοικήσεως Βορρά
της Περιφερειακής Διοικήσεως Άρρενών Πρω-
τεύουσας.

Τών Αρχηγών, εισερχόμενον εις το Γυμνα-
στήριον, έπαιψήσαν ζωηράς οι παριστάμενοι
άθληται και φίλαθλοι, διαδηλώσαντες ούτω
διά μίαν ακόμη φοράν την πίστιν και άφο-
σίωσιν των εις τούτον.

Οι άγώνες διεξήχθησαν με τάξιν και πει-

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑΝ ΤΟΥ Κ. Ε. Ν.

Ο Κ. Ε. Ν. κ. Άλ. Κανελλόπουλος με στο-
λήν άνθυπομηναγού μετά του ύφυπουργού
κ. Σπίντζα και του Γεν. Διοικητού Θράκης.

βαρχίαν παραδειγματικήν. Τα τεχνικά δε ά-
ποτελέσματα τούτων έχουν ως κατ'α:

1) Δρόμος 100 μέτρων Φαλαγγιτών: Ία-
κωβίδης (Υ.Β.), Γιαγκίνης (Π.Δ. Χίου),
Ρουσσάκης (Υ.Β.). 2) Δρόμος 400 μέτρων
Φαλαγγιτών: Γιαγκίνης (Π.Δ. Χίου), Ποιμε-
νίδης (Υ.Β.), Αμπατζιδέλης (Π.Δ. Λέσβου).
3) Δρόμος 3.000 μέτρων Φαλαγγιτών: Καμ-
πέρης (Π.Δ. Λέσβου), Νίτσας (Π.Δ. Φθιω-
τιδοφωκίδος), Τζούμας (Π.Δ. Χίου). 4) Σκυ-
ταλοδρομία 4x320 Φαλαγγιτών: Περιφερεια-
κή Διοίκηση Λέσβου, Υποδιοίκησης Βορρά,
Περιφ. Διοίκησης Φθιωτιδοφωκίδος. 5) Α-
κοντισμός Φαλαγγιτών: Βαρκάρης (Π.Δ.
Χίου), Αμπατιλός (Π.Δ. Φθιωτιδοφωκίδος),
Λυκαρδόπουλος (Υ.Β.). 6) Σειροβολία Φα-
λαγγιτών: Μαρκούσης (Υ.Β.), Μπαλάνης (Π.
Δ. Φθιωτιδοφωκίδος), Λάλης (Υ.Β.). 7) Έ-
λευθερά δισκοβολία: Λάλης (Υ.Β.), Βαρδά-
ρης (Π.Δ. Χίου), Μαρκούσης (Υ.Β.). 8) Άλ-
μα εις ύψος Φαλαγγιτών: Τζανής (Υ.Β.), Τζα-
πάλας (Π.Δ. Χίου), Κουκούλας (Υ.Β.). 9)
Άλμα εις μήκος Φαλαγγιτών: Χωριαντέλης
(Π.Δ. Λέσβου), Ζώτος (Υ.Β.), Χριστοδούλου
Χρ. (Υ.Β.). 10) Άλμα τριπλούν Φαλαγγι-
τών: Ζώτος (Υ.Β.). Σπληνίτης (Π.Δ. Φθιω-
τιδοφωκίδος), Ιατρίδης (Π.Δ. Χίου). 11) Δρό-
μος 100 μέτρων Φαλαγγισσών: Παγουρτζή
(Π.Δ. Φθιωτιδοφωκίδος), Αποστολίδου (Υ.
Β.), Σαδανιάνου (Υ.Β.). 12) Άλμα εις μή-
κος Φαλαγγισσών: Άλεξανδρίδου (Υ.Β.),
Άσπανάου (Υ.Β.), Μπερτζέλετου (Υ.Β.).
13) Άλμα εις ύψος Φαλαγγισσών: Μαρί-
φογλου (Υ.Β.), Άράπογλου (Υ.Β.), Κουνά-
κου (Π.Δ. Φθιωτιδοφωκίδος).

Μετά την λήξιν των άγώνων δε Άρχηγός
άπένευμεν εις τούς νικητάς τα έπαια και
διπλώματα.

Εις τούς αθλητικούς άγώνες των ημερί-
δων της Ε.Ο.Ν., οι όποιοι διεξήχθησαν τό-
σον έπιτυχώς εις Χανιά μεταξύ των αθλητι-
κών ομάδων των Περιφερειακών Διοικήσεων
Κρήτης και Εύβοίας, συμμετείχε και ή Π.
Δ.Α.Π. διά της Υποδιοικήσεως Νέτου.

Οι αθληται της Π.Δ.Α.Π. ήσαν πέντε πρό-
τας νίκας εις τα έξι μέρους άγωνισμάτων, τέσ-
σαρες δευτέρας και μίαν τρίτην νίκην, άνα-
δείξαντες ούτω την διάβασ Πρωτεύουσας πρώ-
την εις την γενικήν βαθμολογίαν, με βαθμούς
81 και με άπεργήν έναντι της δευτέρας νυ-
κητριάς ομάδος Εύβοίας κατά 44 έλους βα-
θμούς.

ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΑΛΑΜΑΣ

Την παρελθούσαν Κυριακήν 7ην τρέχ. έ-
τελέσθησαν έν Καλάμας εις το Γυμναστήριον
του έκει Συντάγματος αθλητικοί άγώνες με-
ταξύ των Διοικήσεων Άνωτάτων Σχολών Άρ-
ρένων, της Περιφ. Διοικήσεως Άργολοκοριν-
θίας, Λακωνίας, Μεσσηνίας και Άρκαδίας.

ή γενική βαθμολογία των όποιων έχει ως
έξης: 1) Δ.Α.Σ.Α. βαθ. 76. 2) Π.Δ.Α. Μεσ-
σηνίας βαθ. 47. 3) Περ. Διοίς Άργολοκορι-
νθίας βαθ. 27½. 4) Π.Δ.Α. Άρκαδίας βαθ.
26. 5) Π.Δ.Α. Λακωνίας βαθ. 25½.

ΑΥΤΟΘΥΣΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

Ο έκ Νεαπόλεως Βοϊών έμποροπλοίαρχος
κ. Χαράλαμπος Μαζαράκης δι' έπιστολήν του
προς την Περιφερειακή Διοίκησην Ε.Ο.Ν.
Λακωνίας εύχαρίστη την Όργανωσιν διότι
την 28ην παρελθόντος μηνός 6 Τετάρτης
Βασ. Δέρος και δέκα άλλοι Φαλαγγίται με
προφανή κίνδυνον της ζωής των έρρίφθησαν
εις την θάλασσαν και έσωσαν αυτόν και τόν
υιόν του εκ βεβαίου πνιγμού.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΑΤΤΙΚΟΒΟΙΩΤΙΑΣ

Εις έλους τούς Σχηματισμούς παρατηρεί-
ται ζωηροτάτη κίνησις έκπαιδευτική και ά-
θλητική.

ΜΕΓΑΡΑ.— Η Περιφερειακή Διοίκησης
Θηλέων Αττικοβοιωτίας διοργάνωσε την
30ην Ιουνίου έορτήν εις την Υποδιοίκη-
σιν Μεγαρίδος υπέρ της στολής της Φαλαγ-
γίτισσας. Κατ' αύτην έπαίχθησαν από των
Φαλαγγισσών της Υποδιοικήσεως άδριατά-
ται κωμωδία καταχειροκροτηθείσαι. Την έ-
ορτην παρηκολούθησεν 6 Σεβασμιώτατος Μη-
τροπολίτης Αττικής και Μεγαρίδος, ή Υπο-
διοίκητρια μετά του Έπιτελείου της Π.Δ.Θ.
Α., αι άρχαί του τόπου και πλθος κόσμου.

ΛΕΒΑΔΕΙΑ.— Καί εις την Υποδιοίκησιν
Λεβαδείας αι συγκεντρώσεις γίνονται τακτι-
κώτατα και αι Φαλαγγίτισσαι προσέρχονται
έκτονικώς εις ταύτας. Διδάσκονται μαθήμα-
τα οικουρικής, α' βοηθειών και ώδικής. Ά-
παντα τα μαθήματα τα παρακολουθούν μετά
ζήλου και έμπειλείας.

ΛΑΥΡΙΟΝ.— Εις την Υποδιοίκησιν Λαυρε-
ωτικής αι συγκεντρώσεις γίνονται τακτικώ-
τα. Αι Φαλαγγίτισσαι και Σκαπάνισσαι πα-
ρακολουθούν διαφόρους όμίλιας και μαθη-
ματα. Επίσης παρηκολούθησαν ετατρικην πε-
ρασάν διδασίαν από του θύσανος της Πε-
ριφερειακής Διοικήσεως Άρρένων Αττικοβοι-
ωτίας. Επίσης ή έορτή της Α. Β. Υ. του
Διαδόχου και Γενικού Άρχηγού της Ε.Ο.Ν.
έωρτάσθη με λαμπρότητα και μεγαλοπρε-
πειαν.

ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΣ.— Επί τη έπιτελώ της ό-
νομαστικής έορτής του Διαδόχου έγένετο έκ-
κλησιασμός, παρέλασις και έπηκολούθησεν ό-
μιλία της Διοικήτριας του Σχηματισμού. Έ-
πίσης έντός της έκκλησίας Φαλαγγίτισσαι και
Σκαπάνισσαι έβάλαν κατασκευτικώτατα προ-
σευχήν όπιο του Διαδόχου ζεύγους.

ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΝ.— Κατά τας συγκεντρώ-
σεις αι Φαλαγγίτισσαι άσχολούνται εις στρα-
τιωτικήν προπαιδευσιν, ψυχαγωγίαν, χορούς,
παιδιά, κινηματογράφον, παρακολούθησιν μα-
θημάτων όγιεινής και παροχής α' βοηθειών,
καθώς και μαθήματα οικουρικής.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΕΚΦΩΝΗΤΩΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ Ε.Ο.Ν. ΕΛΛΑΔΟΣ

Η Κεντρική Διοίκησης προκηρύσ-
σει Διαγωνισμόν την 29ην τρέχοντος
1940 διά την πρόσληψιν ενός (1) έκ-
φωνητού και μιάς (1) έκφωνητριάς
διά τόν Ραδιοφωνικόν Σταθμόν της
Ε.Ο.Ν.

Οι βουλόμενοι εκ των Φαλαγγιτών
ή Φαλαγγισσών να συμμετάσχουσιν,
δούν όπως μέχρι της 25ης τρέχοντος
υποβάλλουν σχετικές αίτήσεις εις την
Διεύθυνσιν Ραδιοφωνίας παρά τη
Κεντρική Διοίκησιν.

Οι διαγωνιζόμενοι δούν άπα-
ραιτήτως να είναι μέλη της Ε.Ο.Ν.
και κάτοχοι πτυχίου Γυμνασίου.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κινήσεις Περιφερειακών Διοικήσεων

που, Δρατσίστης και Τεμένους, καθ' ην εδωθήσαν οδηγία από το Διοικητικό της 245ης Φάλαγγος διά την πρόδον της Ε.Ο.Ν.

Ο Διοικητής του 'Ανεξαρτήτου Τάγματος Σιδηροναυτίων 'Υποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Δράμας επεδείκνυτο την παρελθούσαν εβδομάδα τους Σχηματισμούς 'Οροπέδιου, Κοκκινών και Μαγγυλαίου.

ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΝ.—'Ηρξάτο λειτουργούσα από του παρελθόντος μηνός σχολή τραυματιοφορέων προς εκπαίδευσιν των Φαλαγγιτών της 231ης Φάλαγγος υπό την διευθυντοσύνη του συνεργάτου Ιατρού κ. Α. Αδαμάκη.

Είς την έπ' ευκαιρία της επέτειου της απελευθερώσεως της πόλεως γενομένην παρελάσει μεγάλην έπιτυχίαν έχον οι Σχηματισμοί της 'Υποδιοικήσεως, οίτινες και κατεχειροκρήθησαν υπό του πλήθους.

Είς την 'Υποδιοίκειν Σιδηροκάστρου ελήφθησαν ευχαριστήρια τηλεγράφημα της Α. Β. Υ. του Διαδόχου και της Περιφερειακής Διαδόχου διά τας εξ όνοματος των Φαλαγγιτών και Σκαπανίων προς Αυτούς απευθυνθείσας εκ μέρους της 'Υποδιοικήσεως εύχας επί τε τη γεννήσει του 'Επιδόχου Διαδόχου ως και τη όνομαστική έορτή της Α.Β.Υ. του Διαδόχου.

Είς την 'Υποδιοίκειν ελήφθη ευχαριστήριον έγγραφον της 'Ιεράς Μητροπόλεως Κίτρους διά την υπό του Σχηματισμού Γεφουσιτών προσφοράν υπέρ των σεισμοπαθών Κατερίνης.

ΚΡΗΤΗ

ΧΑΝΙΑ.—'Ηρξάτο ή λειτουργία του στρατοπέδου εκπαίδευσως βαθμοφόρων με έδραν την 'Αγίαν Μαρίαν Κυδωνίας, εις ό θα φοιτήσουν έκ περιτροπής επί 20ήμερον 50 μέλη κατά τρεις περιόδους. 'Η Περιφερειακή Διοίκηση κατέβαλε πέναν προπάραιον διά την άπρόσκοπτον και τελείαν λειτουργίαν του έν λόγω στρατοπέδου, θέσασα επί κεφαλής αξιωματικούς ειδικούς διά την έπιτυχίαν του σκοπού τούτου.

Ναυτοφαλαγγίται Χανίων εξέδραμον εις την 'Ιεράν Μοήνη Γωνιάς Κισσάμου, ένθα παρηκολούθησαν με κατάυειν την υπό του θεοφιλεστάτου 'Επισκόπου Κισσάμου και Σελλίνου τελουμένην λειτουργίαν. 'Επιδόθησαν άκόλουθως εις τό κολύμβημα, ήλιοθεραπείαν, αθλητικάς παιδιὰς και διοικήσαν με ένθουσιασμόν. Κατά την εκεί παραμονήν των έκδρομών ώμίλησε καταλλήλως ό παρακολουθήσας την έν λόγω έκδρομην επιθεωρητής των Δημοτικών Σχολείων, έξάρας γλαφυρώς την συντελουμένην εις τους κόλπους της Ε.Ο.Ν. ένδικήν άναγέννησιν. 'Ο επί κεφαλής της έκδρομής και άρχηγός Ναυτοφαλαγγιτών Χανίων εύρεν εύκαιρίαν να έξάρη παραστατικώτατα την άξίαν της φυσικής άγωγής, προς ήν συνδέεται φύσει ό άνθρωπος. 'Η Ιερά Μοήνη κατέβαλε πέναν προσπάθειαν διά να καταστήσει όσον τό δυνατόν άνεπιπρόσφορον την παραμονήν των έκδρομών. Τόν 'Ηγούμενον ή-γαρίστησε δόντως κατά την άναχώρησιν ό επί κεφαλής της έκδρομής.

Αι Φαλαγγίτισσαι και αι Σκαπανίσσαι της 249ης Φάλαγγος συγκεντρώθησαν εις τό γυμνάσιον ήθλέων περιούτερον χαρούμενες από κάθε άλλη φορά, διότι, άπληλλαγμένες πλέον από τά μαθήματα του σχολείου, θα άφοσιωθούν όλοτέλη στην άγαπημένη τους 'Οργάνωσι, που γι' αútis άποτελεί μία σπο- ρική στέγη, μία θερμή φωλιά που σκοπόν έ- χει την πνευματικήν και ψυχικήν καλλιέρ- γειαν του παιδιού και την αίσθητικήν άνα- πtyξιν του άτόμου.

Εκεί εδιδάχθησαν περί της πειθαρχίας και της ύψιστης σημασίας αútis διά την πρόδον των άτόμων και των 'Εθνών. 'Εγένετο κατό- πιν συνέχεια των μαθημάτων περί άεραμύνης και οικοκυρικής.

Τας άπογευματινάς ώρας ήσυχώθησαν με τά μέσα συνδέσμων και διαδιδάσεων και με την περίθαλψιν.

Την δε την ώσηγήθησαν έν σώματι υπό άνωτέρων βαθμοφόρων εις τό θέατρον, όπου έ- δίδετο παράστασις πατριωτικού περιεχομένου, ήν και παρηκολούθησαν μετά μεγάλης τά- ξεως και πειθαρχίας.

'Εγένετο επίσης ή συνήθεια συγκεντρώσε- ς των εργαζομένων εις την Λέσχην Ε.Ο.Ν. ήθ- λείων. 'Εκεί, στην εύχάριστον έκείνην ατμόσφαι- ρα του σπορτικού περιβάλλοντος και έν μέσω της Διοικητικής της Φάλαγγος, ένωμένες σ' ένα άδίσταστον σύνολον, σ' ένα άδίσταστον όνειρον άλτρουισμού και φίλειας, τόν δε- σμόν που εδημιουργήσαν ή 'Εθνική 'Οργάνω- σις Νεολαίας, παρηκολούθησαν τά δι' αútis καθορισθέντα μαθήματα.

'Εδιδάχθησαν τόν 'Υμνον του Φαλαγγίτου και ήσκήθησαν εις τόν χαιρετισμόν. Μία δε 'Υπενωμοτάρχης ώμίλησε διά τά πταίσματα κατά της πειθαρχίας. 'Επηκολούθησε κατόπιν τό εύχάριστον διά τίς εργάτιδες μας μάθημα της χαιροτεχνίας.

Πρός τας εργαζομένας ώμίλησε δι' ώραίων λόγων παρεπιδουσα 'Υποφάλαγγος όποδίδεσσα εις αútis την σπογγήν μεθ' ής τάς περιβάλ- λει ό 'Αρχηγός και τό Νέον Κράτος. 'Εδωσε σαφή εικόνα της εργαζομένης πρό του 36 και της σημερινής και έτόνισε την έκ της έρ- γασίας έκπηγάζουσαν χαράν της ζωής.

Αι εργάτιδες μετά θερμού ένδιαφέροντος παρηκολούθησαν την ώμίλιαν και μετ' ένθου- σιασμού έκητοκραύγασαν όπέρ του 'Εθνός και του 'Αρχηγού, του Δημιουργού του Γ' 'Ελληνικού Πολιτισμού.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ.—Πρό ήμερών έγένετο ή δευ- τέρα θαλασσία έκδρομή του τμήματος Ναυτο- φαλαγγιτών της Α255ης Φάλαγγος δι' έκπαι- δευτικών λείμων εις Γεωργιούπολιν. Διερ- κούντες τό πλου ένέγνετο διδασκαλία κωπη- λασίας και ιστιοποσίας. 'Αμα τη άφίξει εις Γεωργιούπολιν ένέγνετο άσκήσεις κολυμβή- σεως και διασώσεως πνιγμένων. 'Επίσης οι Ναυτοφαλαγγίται παρηκολούθησαν τόν τρό- πον της άλκας σπογγών υπό δι' ότων, διδο- μένων έπεξηγήσεων υπό του παρυπιοκούμενου λειμναρχού. Την έκδρομην παρηκολούθησε και ό Διοικητής της Α255ης Φάλαγγος μετά τινων άξιωματικών. Διερκούντες τό πλου της έπι- στρώσεως ένέγνετο άσκήσεις λήψεως σημάτων δι' όπτικόν υπό την έποπτείαν συναγωνιστού Λοχίτου.

Την προπαραέλθουσαν Κυριακήν έγένετο ή τρίτη θαλασσία έκδρομή των Ναυτοφαλαγγι- τών εις Γέραν, ή όποια, ως και αι προηγού- μεναι, έσημείωσε πλήρη έπιτυχίαν από ψυχα- γωγικής και μορφωτικής άπόψεως. Κατά την έκδρομην αútην, έκτός των συνήθων άσκη- σεων, ένέγνετο και άσκήσεις έγκαταλείψεως λίμνων. Κατά την έπιστροφήν ό Διοικητής της Φάλαγγος ώμίλησε περί Βασιλείας.

'Εγένετο ή προαγγελθείσα κοινή συγκέν- τρωσις των βαθμοφόρων των Περιφ. Διοική- σεων 'Αρρένων και ήθλέων εις την Λέσχην τής Ε.Ο.Ν., καθ' ήν ώμίλησαν ό Περιφ. Διοικητής και ό συναγωνιστής Τετράρχης 'Πε- ρι των καθήκόντων των βαθμοφόρων της Ε. Ο.Ν. εις τας παρούσας περιστάσεις. Της ώμίλις επηκολούθησε συζήτης.

Είς την Λέσχην Ε.Ο.Ν. 'Αρρένων Ρεθύ- μνης έγένετο συγκεντρώσις άπασών των βα- δμοφόρων Ε.Ο.Ν. ήθλέων της πόλεως και πλείονος της όπαιθρου. Είς τας συγκεντρώ- μένας ώμίλησαν άνωτέρα βαθμοφόροι περί κατασκευάσεων γενικών. 'Εν συνεχεία έτέρα βαθμοφόροι έτόνισαν τας όποχρεώσεις άς έχει έκάστη συναγωνίστρια κατά τας δυσκόλους αútας στιγμάς. Είτα άνέπτυξε τόν λόγον του 'Αρχηγού, έκφωνήθηνα εις τους έκδρομείς Ε.Ο.Ν. 'Αθηνών εις Μαλακάσσαν.

Είς την ως άνω Λέσχην έδόθη χορός πρός τιμήν της έορτής της Α. Β. Υ. του Διαδόχου του Θρόνου και 'Αρχηγού της Ε.Ο.Ν.

'Η Περιφ. Διοικήτρια Ρεθύμνης, συνοδω- μένη υπό έπιτελών της, μετέβη εις τά χωρία

'Αγ. 'Ιωάννης, Κάνεδο και 'Αγκουσελιανά της επαρχίας 'Αγ. Βασιλείου προς ίδρυσιν τμημάτων Ε.Ο.Ν.

Είς 'Αγ. 'Ιωάννην την επερίμενεν ένθου- σιάς όποδοχή. Είς τά συγκεντρωμένα κο- ρίτσια και τους γονείς των άνέπτυξε τους σκοπούς της 'Οργάνώσεως. Μετά τό πέρας της ώμίλις ένεγράφησαν όπέρ τας 35 φα- λαγγίτισσαι και Σκαπανίσσαι. 'Εν συνεχεία μετέβη εις Κάνεδο, όπου αι νέαι Φαλαγγίτι- σαι 'Αγ. 'Ιωάννου και Κανέδου είχαν συγ- κεντρώσθ και την άνέμενον. 'Από παρέμεινεν άρκετήν ώραν κοντά τους άνεχώρησι δι' 'Αγ- κουσελιανά. Καί έδω έτυχε θερμότητος όπο- δοχής. 'Ολα τά κορίτσια, συγκεντρωμένα εις την είσοδον του χωρίου, την άνέμενον με άνυ- πομονήν. Είς την αίθουσαν του σχολείου ένώπιον μεγάλης συγκεντρώσεως ώμίλησε γιά τους σκοπούς της Ε.Ο.Ν. Με μεγάλην χαρά και ένθουσιασμό ένεγράφησαν όπέρ τας 40 Φαλαγγίτισσαι και Σκαπανίσσαι.

Είς την Λέσχην Ε.Ο.Ν. έγένετο ή έναρξίς της 'Εκδόσεως Ε.Ο.Ν. ήθλέων Ρεθύμνης. Τά έκθέματα είναι έργα του ύφαντηρίου ήθλέων και των Φαλαγγιτισσών του τμήματος οικο- κυρικών.

ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ.—'Ο Γενικός 'Επόπτης Ε.Ο.Ν. κ. Νομάρχης, μετά τό Περιφερεια- κό Διοικητικό και της Περιφερειακής Διοική- τρίας έπισκέψθησαν τας Κοινότητας Καστελ- λίου και Φουρνής προς επιθεωρήσιν των Σχη- ματισμών 'Αρρένων και ήθλέων. 'Εκεί τους ύπεδέχθησαν οι κάτοικοι των προαναφερθει- σών Κοινοτήτων. 'Ωμίλησεν ό κ. Νομάρχης γιά τους σκοπούς και τας κατευθύνσεις της Ε.Ο.Ν. εις τό έργον της, καθώς και γιά την προσωπικότητα του 'Αρχηγού. 'Επίσης ή Πε- ριφερειακή Διοικήτρια και ό Περιφερειακός Διοικητής εξέδραμον εις 'Ιεράπετραν, Κάτω Χωρίο και Καέδοισι, όπου ώμίλησεν ή Διοι- κήτρια διά τά άγαθά που θα έχουν από την συμμετοχή τους στην 'Οργάνωσι.

ΤΑ ΝΗΣΙΑ

ΣΑΜΟΣ.—Πρό ήμερών έγένετο μεγάλη σύσκεψις έν τοις Γραφείοις της Περιφερεια- κής Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. 'Αρρένων Σάμου επί του καλλιτέρου τρόπου έορτασμού της έφε- τεινής επέτειου της 4ης Αύγουστου. 'Η Ε. Ο.Ν. διοργανώνει κατ' έτος κατά τόν λαμ- πρότερον τρόπον τόν έορτασμόν τούτον. Καί έφέτος καταβάλλονται προσπάθειαι όπως λα- βη όδους της προηκούσας έπιδηλητικότητας. 'Απεφασίσθησαν, έκτός των συνήθων παρα- τάξεων και παρελάσεων των Σχηματισμών, ώμίλια ένώπιον του κοινού, πρωτότυπος λαμ- παδηφορία με έκκίνησιν έκ Μαλαγαρίου και με συμμετοχήν άφθώνων βεγγαλικών. 'Επίσης έντός του Γυμναστηρίου του Πυθ. Γυμνασίου εά τελουθή ώραία έορτή με όμαδικάς αθλη- τικάς έπιδείξεις, ποδόσφαιρον, πετόσφαιρον, παιδιὰς πρωτότυπου Σκαπανίων και ένθι- κούς χορούς με τοπικάς ένδυμασίας άνδρών και γυναικών.

'Επίσης κατά την έορτήν ταύτην μεγάλη χορωδία Φαλαγγιτών και Φαλαγγιτισσών θα ψάλλει διάφορα τραγούδια. Πιθανόν επίσης να γίνη και τό πρώτον έν Σάμω όμαδική άπαγ- γελία Φαλαγγιτισσών. Γενικώς ό έφετεινός έορτασμός θα υπερέλλη κάθε προηγούμενον.

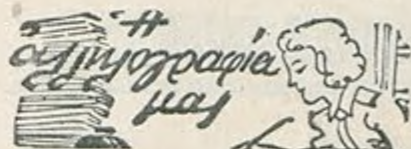

'Ασκήσις Ε.Ο.Ν. 'Αρρένων Βαθός Σάμου εις σηματοδοσίαν.

'Η Ε.Ο.Ν. 'Αρρένων και ήθλέων Σιδηροκά- στρου έν παρελάσει.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΙΟΝ. ΜΠΑΤΙΣΤΑΤΟΝ. Καλογραμμένο το κομμάτι που μας στείλατε, αλλά είναι μεγάλο και έπειτα μας ήλθε πολύ άργα, ώστε να χάσει την επικαιρότητά του. — **ΝΙΚΟΛ. ΒΛΑΧΟΝ.** Το ποιήμα σας, εκτός που είναι μεγάλο, δεν είναι και επιτυχημένο. — **ΤΙΚΑΝ Κ. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ.** Μας συγκίνησε, καλή μας Σκαπάνισσα, με τα όρατα και θερμά λόγια σου, που απεικονίζουν τόσο ζωντανά την πατριωτική κι' εθνομυτική σου. — **ΕΚΤΟΣ** από δυο γράμματα με τόσον παλμό και συγκίνηση για τον Άρηγό, μας ικανοποίησε ξεχωριστά αυτό που γράφεις για το περιοδικό μας: «Έώρα στις 29 'Ιουνίου έχω τα γενέθλιά μου και θα παρακαλέσω τους γονείς μου να μου δώσουν τα φύλλα της «Ελευθερίας» σ' έναν ωραίο τόμο». Μπαράκι! Και μια και έχεις τα γενέθλιά σου, σου στέλλουμε κι' εμείς τις πατρικές μας εύχές, καλή μικρή συναγωνίστρια μας. — **ΔΗΜ. Ν. ΜΑΚΡΗΝ** και **ΔΗΜ. Γ. ΜΑΝΙΩΤΗΝ.** Τα ποιήματά σας δείχνει το θερμό πατριωτικό αίσθημά σας, αλλά, σαν μικροί Σκαπάνισσες που είστε, δεν ήταν βέβαια δυνατόν να επιτύχετε τόσο γρήγορα ποιήματα δημοσιεύσιμα. — **ΘΕΩΔ. ΑΘ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΝ.** Τα ποιήματά σας έχουν ένδοξο ορισμό και φαντασία, αλλά έχουν συγχρόνως ανακρίβειαν εις την γλώσσαν, τεχνικά λάθη και εικόνες παρακινδυνευμένες. Έπειτα, μας ήλθαν άργα και έχασαν την επικαιρότητά τους. — **Ν. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΝ.** Στείλατε την διόρθωσίν σας, για να ούς απαντήσει ο Ιάτρος απ' εσθίας, διότι θέματα, όπως αυτά που ούς ενδιαφέρουν, δεν μπορούν ν' αναπτυχθούν από τις στήλες του περιοδικού. — **ΚΩΣΤΑΝ Ν. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΝ.** Μη ξεχνάτε ότι η συνεργασία των αναγνωστών μας μας έρχεται κάθε μέρα κατά σωρούς, ενώ ο χώρος μας είναι στενός και περιορισμένος. Και σ' αυτό ακριβώς οφείλεται τόσον η άραιοσις της δημοσίευσής της Σελλίδος των Νέων, όσον και η συντομία μας στις απαντήσεις μας για την στελλομένη συνεργασία. Από τα δύο νέα ποιήματα που μας στέλλετε, έκρατήσαμε τη «Χαρά του βοσκού», που θα το δημοσιεύσουμε στη Σελλίδα των Νέων. — **ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΝ ΧΑΤΖΑΚΗ.** Η έμπειρός σας καλή πολύ καλή έπηση ή προσπάθειά σας να δώσετε στα ποιήματά σας τον τόνο του δημοτικού τραγουδιού, αλλά δεν το έπιτύχατε δυστυχώς αυτό σ' σημείο που να γίνουν δημοσιεύσιμα. — **ΙΩΑΝΝΗΝ ΤΣΟΛΑΚΗΝ.** Έχετε καλή γλώσσα και καλό όρε, αλλά και το ένα και το άλλο ταυρίζουν πιά πολύ σ' ένα λογοτεχνικό κομμάτι παρά σ' ένα ιστορικό σημείωμα. Ειδικώς το ύφος σας έχει έναν ρυθμικό τόνο, που θα είχε τη θέση του σ' ένα πεζογράφο προκειμένου όμως περί Ιστορίας, καταντά μονότονη τυπικιστική. — **ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΝ Κ. ΘΕΟΧΑΡΗΝ.** Το παραμυθένι που μας έστειλες είναι καλό και θα το δημοσιεύσουμε, αλλά γιατί τόση αδημονία, ώστε να μας γράφετε να το δημοσιεύσουμε εις το προσεχές τεύχος; Δεν το έχετε ότι έχουμε πάρα πολλή συνεργασία και ότι όλα παίρνουν σειρά; Μη βιάζεστε λοιπόν. — **ΣΟΥΛΑΝ ΦΑΡΟΥΔΑΚΗ.** Σας συγχαίρουμε για τα αίσθηματά σας προς τον Άρηγό, αλλά το ποιήμα δεν είναι επιτυχημένο. — **Μ. Μ. ΠΡΩΤΑ-ΠΡΩΤΑ** γιατί χωρίς υπογραφή; Όπως μας γράφετε, είστε πρόεδρος να μας στείλετε τη... φωτογραφία σας, για να τη δημοσιεύσουμε, και όμως δεν μας χαρίζετε την υπογραφή σας, που είχατε την υποχρέωσιν να σημειώσετε κάτω από το γράμμα σας. Τώρα, ως προς τα ποιήματά σας, αυτά δεν είναι ποιήματα, αλλά... πολιτικολογία και μάλιστα... διήγησις, κι' όταν δεν είναι πολιτικολογία είναι... ονοματολογία των διαφόρων ποδοσφαιριστών! Αντιλαμβάνεσθε λοιπόν ότι δεν μπορούν να δημοσιευθούν. — **ΗΡΑΚΛΗΔ. ΖΑΦΕΙΡΗΝ.** Καλό το παραμυθένι που μας έστειλες και θα δημοσιευθί. — **Β. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ.** Τα δυο ποιήματά σας έχουν μια τρυφερή φυσιολογική διάθεση που μας άρεσε, αλλά δεν έχουν διόλου τεχνική. Ξαναγράφετέ τα. — **ΣΤΑΜΑΤΙΟΝ ΝΟΤΑΡΑΚΗΝ** ή **ΘΑΝΟΝ.** Άργα μας ήλθε το ποιήμα σου, κι' έξ' άλλου ο περισσότερος στροφός του δεν είναι επιτυχημένος. — **ΒΑΣΙΛ. Κ. ΔΟΥΜΑΖΟΝ.** Εύχαριστούμε για την προθυμία σας να συνεργασθείτε στο περιοδικό μας, αλλά η γλώσσα και η διατύπωση γενικά του ποιήματός σας μειοεκτούν. Δημοσιεύουμε έδω τους πρώτους στίχους:

«Η Ελλάς προώριστα από τον Θεόν να ζήση, έξάπλωσιν το λόγο Του στα έθνη να ακομίσθ. Είναι λαός ο πόν έλκετός, από Θεού έκτθ, πρωτότοκον άντωκάττης, ως άσους ελίσχθ...

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Τ. ΓΡΗΓΟΡΑΤΟΝ. Απορρίπτονται. Νά γράφετε από τη μία όψη του χαρτιού. — **Π. ΤΣΑΠΑΤΣΑΡΗΝ.** Θα δημοσιευθούν. — **Μ. ΚΩΤΗ.** Έγκρίνονται αι άσκήσεις. — **ΜΑΡ. ΒΛΥΣΙΔΟΥ** — **Ρ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ.** Απολύτως σωστές οι λύσεις των λαμβασμένων φράσεων. Συγχαρητήρια. Περιμένουμε καλύτερες άσκήσεις. — **Γ. Κ. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΑΚΗΝ.** Έχει λίγες λέξεις το σταυρόλεξο και μάλιστα σαν αυτές: Σίλας (Σύλλας), Σαλαμίναν (Ν τελικόν!). — **ΑΡ. Δ. ΚΑΡΥΩΤΟΥ.** Έγκρίνεται ή έλαφος. — **Μ. Ε. ΠΕΤΡΑΚΗΝ.** Έγκρίνεται, αλλά γιατί δεν φτιάχνετε καμιά δυσκολότερη άσκησι; — **Ι. ΜΑΡΚΟΜΑΝΩΛΑΚΗΝ.** Το 9x9 καλό, αλλά έχει μικρές λέξεις (τρισυλλαβες και τετρασυλλαβες). Προτιμάτε τα απολύτως τετράγωνα σχήματα. — **Ν. Γ. ΛΥΚΑ.** Στείλετε κάτι καλύτερο. — **ΣΤ. Β. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ.** Μη γράφετε από τις δύο όψεις του χαρτιού. — **ΣΤ. ΑΛ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ.** Έχει πολλά μαύρα τετράγωνidia το σταυρόλεξο σας και το χειρότερο γράφεται σε άλλα μικρότερα. — **Α. ΛΑΠΙΩΤΗΝ.** Έγκρίνεται. — **Α. Θ. ΨΥΧΟΓΥΙΟΝ.** Γνωστά. — **Α. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ.** Καλά. — **Γ. Χ. ΗΛΙΑΔ.** Όχι τόσα πολλά μαύρα τετράγωνidia. — **Π. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ.** Το πασχαλινό πικάνον να φυλαχθί για να δημοσιευθί έν καιρό. — **Α. Α. ΧΑΤΖΙΑΝ.** Έγκρίνεται. — **Κ. ΛΕΒΕΝΤΑΚΗ.** Πετυχημένη ή λύσις. — **Χ. ΧΑΤΖΗΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ.** Έγκρίνεται. — **Μ. ΔΕΔΕΝ.** Δεν είναι σταυρόλεξο αυτό. — **Κ. ΒΟΥΓΙΟΥΚΑΝ.** Γνωστές αι άσκήσεις σας. — **Ι. ΧΡΙΣΤΟΓΛΟΥ.** Απορρίπτονται.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ — ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΑ

Για να γίνετε γρήγοροι και άσυναγωνιστοι λύται και συνθέται αινιγμάτων και σταυρολέξων προμηθευθείτε το «Έγχειρίδιον σταυρολέξων. Περιέχει, εκτός από οδηγίες για σταυρολέξα, και χρησιμωτάτων πίνακα θεών, ήρώων, στρατηγών, βασιλέων, φιλοσόφων, ζώων, φυτών κλπ. Κεντρ. βιβλιοπωλ. (Έλευθεροδόκη κλπ.) δρχ. 12. Έπαρχιαί εις γραμματόν. Έκδ. Έγχειριδίου Κλαμίνους 2, Αθήνα.

ΤΑ ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΓΥΡΩ

(Συνέχεια από τη σελίδα 1325)

και τώρα ωραίος. Έπάνω στο ποτάμι, που άλλα χρόνια το περνούσαμε με τ' άλλαγα που έδουτοόσαν στα νερά, τώρα έχει φτιασθί γεφύρι. Με αυτοκίνητο εύκολα και γρήγορα φθάνει κανένας στην Άγια Λαύρα.

Αφθονες, φρέσκες, ιερές και αιώνιες οι αναμνήσεις μας κυκλώνουν στο μοναστήρι αυτό. Ο Ιστορικός γερό-πλάτανος σκεπάζει την έξωτερική αυλή του. Και μέσα σ' αυτό το ζών οι έθνικες αναμνήσεις ζωηρές. Έδω ύψωθη το Λάβαρο της Έλευθερίας το 1821. Υπάρχει μάλιστα το Λάβαρο φυλαγμένο στο μοναστήρι σαν ιερό κειμήλιο.

Μά το μοναστήρι αυτό έχει μεγάλη Ιστορία. Και σε ένα διαμέρισμά του υπάρχουν άφθονα κειμήλια: Ιστορικά αντικείμενα, άφιερώματα, πολύτιμα αντικείμενα από χρυσάφι και άσημι, δουλεμένα καλλιτεχνικά και στολισμένα με πετράδια...

Μιά Ιερή και παλαιά άτμόσφαιρα κυκλώνει στο μοναστήρι αυτό τον έπισκέπτη... Και του ξαναφέρνει στη μνήμη Ιστορικές σελίδες και ήρωισμούς.

Και νά, σ' ένα λόφο λίγο πιά πέρα από το μοναστήρι ύψώνεται στην κορυφή το άθάνατο Ιστορικό μνημείο: το Ήρώον του άγώνος του 1821. Στήλη ψηλή έχει στήθι. Ακατάλυτο σημάδι για να θυμίζει τους ήρωες και τους ήρωισμούς μιάς άθάνατης γενιάς.

Φ. Γιοφύλλης

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΑΔΕΡΦΟΣ ΠΟΥ ΓΛΥΤΩΣΕ ΤΗΝ ΑΔΕΡΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΔΡΑΚΟ

(Συνέχεια από τη σελίδα 1335)

— Σε θέλω, του είπε, να μου φέρης τη λαγονίκα με το λαγό.

Κι' άμέσως του την έφερε, και το πρωί την έδωσε στο χρυσικό. Ο χρυσικός την έδωσε πάλι στον ίδιο να την πάη στο βασιλιά, κι' ο βασιλιάς, άφου την πήρε, τον φόρτωσε με φλουριά μονάχα που τά φλουριά τάδωσε πίσω στο χρυσικό. Την Κυριακή, που γίνηκαν οι γάμοι, βγήκαν όλοι έξω στον κάμπο κι' έπαιζαν το άκόντιο. Κι' άφου έφυγε ο χρυσικός και πήγε να περπατήσει, ο κασιδιάρης έκαψε μιά τρίχα, κι' άμέσως ήρθε το πράσινο άλογο, και του έφερε μιά πράσινη φορεσιά. Τη φόρεσε και βγήκε στον κάμπο να παίξει το άκόντιο. Κι' άφου έπαιξε πολλήν ώρα κι' έτοιμάζονταν να φύγη, χύθηκαν όλοι να τον πιάσουν, μόν' αυτός έσπευρε γρόσια και φλουριά, κι' έφυγε και πήγε πίσω στο έργαστήρι, κι' έβαλε πάλι στο κεφάλι του την προβεία κι' έμοιαζε σαν κασιδιάρης.

Την άλλη Κυριακή ήθελε να παντρευθί ο μεσαίος άδερφός, να πάρη τη μεσαία βασιλοπούλα. Και του λέει πως δεν παντρεύεται, άν δεν της φέρουν το χρυσό λαγύνη και το χρυσό το μπρίκι που είχε στο δράκου τά παλάτια. Πρόσταξε λοιπόν όλους τους χρυσικούς ο βασιλιάς ποιός μπορεί να τά φτιάξη. Πάλι ο κασιδιάρης υποσχέθηκε να τά φτιάξη, κι' είπε του μάστορα του να του πάρη δυο όκάδες κάστανά και δυο όκάδες κρασί καλό, κι' άφου του τά πήρε, κάθονταν ως την αυγή κι' έτρωγε τά κάστανά κι' έπινε το κρασί. Με τά ξημερώματα έκαψε μιά τρίχα, κι' ήρθε το κόκκινο τ' άλογο και του είπε να του φέρη το χρυσό λαγύνη και το χρυσό το μπρίκι. Το άλογο του τάφερε εύθύς, κι' ο κασιδιάρης τά πήγε στο βασιλιά, κι' ο βασιλιάς τον φόρτωσε με φλουριά. Πάλι βγήκαν να παίξουν το άκόντιο σαν έγινε ο δεύτερος ο γάμος. Ο κασιδιάρης έκαψε μιά τρίχα, κι' ήρθε το κόκκινο άλογο, και του έφερε μιά κόκκινη φορεσιά. Άφου τη φόρεσε, βγήκε κι' αυτός να παίξει το άκόντιο. Σάν έπαιξε πολλήν ώρα, κίνησε να φύγη, και τότες χύθηκαν όλοι να τον πιάσουν. Τότες αυτός έρριξε φλουριά, κι' ο κόσμος χύθηκε στα φλουριά και τον άφησε.

Την άλλη Κυριακή θα παντρεύονταν ή μικρότερη, που είχε διαλέξει για δική του γυναίκα, κι' αυτή δεν ήθελε, κι' είπε, άν δεν της φέρουν τη χρυσή κλώσσα με τά χρυσά τ' αυγά, αυτή δεν παντρεύεται. Πάλι έκανε τά ίδια ο κασιδιάρης, και την Κυριακή που θα στεφανώνονταν, βγήκαν να παίξουν το άκόντιο. Βγήκε κι' ο κασιδιάρης με το ψαρί τ' άλογο και με την άσπρη φορεσιά. Και καθώς έπαιζαν, έρριξε και βάρεσε το βασιλόπουλο που θα την έπαιρνε γυναίκα. Τότες τον έπιασαν και τον πήγαν στο βασιλιά, και του ώμολόγησε όλα όσα έπαθε, κι' άκούοντας ο βασιλιάς αυτά, πρόσταξε να του δώσουνε αυτόνομο τη μικρότερη βασιλοπούλα, κι' έζησαν όστερα καλά κι' εμείς καλλίτερα.

1) Αικατερίνη Γεωργιοπούλου, Μουσάτα Κεφαλληνίας. 2) Άνδρέας και Έλενη Κεραμίδα. 3) Ήρω Δημητριάδου, Δράμα. 4) Μιχαήλ και Τίτικα Βαλάντση.

Ἡ προστασία τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἀπὸ τὰς ἀεροπορικὰς ἐπιδρομὰς.

III

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΟΣ

Ἡ Ἀεράμυνα φροντίζει ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς εἰρήνης καὶ προτοίμαζαι, δι' εἰδικῆς ἐκπαίδευσως τῶν πολιτῶν, διαφόρους ὑπηρεσίας πρὸς κοινὴν ὠφελείαν. Αἱ ὑπηρεσίαι αὗται εἰναι αἱ ἑξῆς: Οἱ ἀνιχνευταί, οἱ ἀπολυμανταί, οἱ τραυματιοφορεῖς, οἱ νοσοκόμοι καὶ οἱ οἰκονοσοκόμοι, οἱ οἰκοφύλακες καὶ οἱ οἰκοποροσώματα.

1ον. Οἱ ἀνιχνευταί

Εἰς τὴν περιοχὴν ἐκάστου Ἀστυνομικοῦ Τμήματος ἐδρεῖται μία δυνάμει ἀνιχνευτῶν, ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο πολιτῶν καὶ ἑνὸς χημικόν, καὶ τῶν ὁποίων προορισμός ἐστὶν νὰ ἐξακριβώσῃ ἐάν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐχθρικής ἐπιδρομῆς ἐρρίθῃσαν δηλητηριώδεις πολεμικαὶ οὐσίαι. Οἱ ἀνδρες οὗτοι φοροῦν προσωπίδα καὶ μίαν εἰδικὴν ἐνδυμασίαν ὀνομαζομένην «ἀντιπεριτικὴ στολή», ἡ ὁποία τοὺς προστατεύει ἀπὸ ἑνὸς καυστικῶν πολεμικῶν ὀνύγων ὀνομαζομένου ὀπέρτης.

Ἡ ἀντιπεριτικὴ αὕτη στολή εἶναι δολοκλήρως κατεσκευασμένη ἐξ ἐλαστικοῦ μὲ ἐνδιάμειον λεπτὸν στρώμα βαμβάκερου ὑφάσματος, περιλαμβάνει δὲ καὶ ἐλαστικὰ ὀπδήματα φέροντα ξύλινον πέλμα (σάβαν) καὶ γάντια ἐλαστικά. Ἐν πολέμῳ τὴν στολὴν αὕτην τὴν φέρουν οἱ ἀνιχνευταί, οἱ ἀπολυμανταί καὶ οἱ παρέχοντες πρῶτας λατρικὰς βοηθείας εἰς ἀνθρώπους προσβεβληθέντας ἀπὸ ὀπέρτης.

Οἱ ἀνιχνευταί εἰναι ἐξωδισμένοι μὲ εἰδικὰ ὄργανα διὰ ν' ἀνακαλύπτουν ἀμέσως τὴν παρουσίαν πολεμικῶν δηλητηρίων. Μόλις ἀνακαλύψουν ὅτι μία περιοχὴ εἶναι μολυσμένη, εἰδοποιοῦν τὴν Διοίκησιν τῆς Ἀεράμυνας, ἡ ὁποία ἀποστέλλει ἀμέσως ἐπὶ τοποῦ συνενεργεῖν ἀπολυμαντῶν, διὰ νὰ καταστρέψουν τὰ πολεμικὰ δηλητήρια.

2ον. Οἱ ἀπολυμανταί

Εἴπαμε ἀνωτέρω ὅτι καὶ αὗτοι φοροῦν ἀντιπεριτικὴν στολὴν. Οὗτοι εἰναι ἐξωδισμένοι καὶ μὲ εἰδικὰ αὐτοκίνητα, τὰ ὁποία σκορποῦν ἀπολυμαντικὰ φάρμακα, μὲ τὰ ὁποία καταστρέφονται τὰ πολεμικὰ δηλητήρια ἐπὶ σὺν ἔχον τὴν αὐτὴν προορισμὸν χειραμάζια, σκούπες, φτυάρια, ψεκαστήρας καὶ σκαπάνες.

Παραθέτω μερικά φάρμακα χρησιμοποιούμενα διὰ τὰς ἀπολυμάνσεις.

1) Διὰ τὸν ὀπέρτην: Διὰ νὰ ἀπολυμανθῇ ἔδαφος 10 τετραγωνικῶν μέτρων μολυσμένον ἀπὸ ὀπέρτην χρειάζονται 2 κιλά χλωρασέστου (βρωμοῦσας), ἀνακατεμένον μὲ ἄμμιον ἢ χῶμα στεγνόν. Τὸ μίγμα αὐτὸ σκορπίζεται εἰς τὸ ἔδαφος, ἀνακατεῖται καλὰ μὲ τὴν σκούπα καὶ ἔπειτα πλύνεται μὲ νερό.

Οἱ τοίχοι, τὰ διάφορα ἀγγεῖα καὶ λοιπά, διὰ ν' ἀπολυμανθῶν, ἐπιχρίονται διὰ πινέλου μὲ πολτὸν (λάσπη) χλωρασέστου.

2) Διὰ τὰ ἄλλα πολεμικὰ δηλητήρια χρησιμοποιοῦνται πρὸς ἀπολύμανσιν: α) τὸ νερό, 2) ἡ θερμανσις, γ) ὁ ἀερισμός, δ) οἱ ψεκασμοὶ ἢ πλύσεις μὲ διάλυσιν ὀπρυγγανικοῦ καλλίου (1 δρᾶμι εἰς 2½ ὀκάδες νερό) ἢ σό-

δας (5 δρᾶμι εἰς 100 δρᾶμι νερό) ἢ οὐροτροπίνης (ἑνὸς σωληνάρου χάπια εἰς 30 δρᾶμι νερό) ἢ ποτάσσης (5 δρᾶμι εἰς 100 δρᾶμι νερό) κ.λ.π. Ὅλα αὗτα ψεκάζονται μὲ τοὺς ψεκαστήρας.

Τὸ σάπουνι μὲ ζεστὸ νερό εἶναι ἐπίσης πολὺ καλὸ δι' ἀπολύμανσιν.

3ον. Οἱ τραυματιοφορεῖς

Σὲ κάθε Ἀστυνομικὸν Τμήμα ὑπάρχει ἐν καιρῷ πολέμου ἑνὸς εἰδικὸν συνενεργεῖν μὲ 20 τραυματιοφορεῖς καὶ 1 ἱατρὸν ἐπὶ κεφαλῇ αὐτῶν. Οὗτοι προστρέχουν ὅπου ὑπάρχουν τραυματῖαι καὶ ἀερίσπληκτοι, τοὺς σταματοῦν καὶ τοὺς μεταφέρουν εἰς τοὺς σταθμούς τῶν α' βοηθειῶν, παρέχοντες δὲ καὶ ὅταν ὑπάρχῃ ἀπόλυτος ἀνάγκη (ἐάν δὲν συνοδεύονται ἀπὸ νοσοκόμου) τὸν ἱατρὸν) ὀρισμένης πρῶτας βοηθείας. Π.χ. σταματοῦν αἱμορραγίας, συγκρατοῦν σπασμένα κόκκαλα ἢ καλύπτουν μὲ καθαρὴ γάζα τὰ τραύματα τῆς κοιλίας ἢ τοῦ στήθους, διὰ νὰ τὰ προφυλάξουν ἀπὸ μόλυνσιν κατὰ τὴν μεταφορὰν.

Οἱ τραυματιοφορεῖς εἰναι εἰδικῶς ἐκπαιδευμένοι διὰ τὸν τρόπον περιουλοῦν καὶ μεταφορὰς τῶν τραυματιῶν καὶ τῶν ἀερίσπληκτων καὶ ἔχουν φορεῖα εἰδικὰ δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν, ἐνίοτε δὲ συνοδεύονται καὶ μὲ εἰδικὰς ἀμάξας ἢ αὐτοκίνητα διὰ νὰ γίνῃται εὐκόλος καὶ ταχεῖα ἡ μεταφορὰ τῶν θημάτων.

Τοὺς τραυματιοφορεῖς κατὰ κανὼνα συνοδεύουν εἰδικὰς ἐκπαιδευθέντες νοσοκόμοι, οἱ τινες κυρίως παρέχοντες ἐπὶ τοποῦ τὰς πρῶτας βοηθείας.

(ἀκολουθεῖ)

Γ. ΓΑΛΛΗΑΚΗΣ

